

"Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентін бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16 қаңтардағы N 16 Қаулысы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 5 желтоқсандағы № 809 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі)

Ескерту. Күші жойылды - ҚР Үкіметінің 05.12.2017 № 809 қаулысымен (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі).

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і !

ҚР мемлекеттік басқару деңгейлері арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату мәселелері бойынша 2014 жылғы 29 қыркүйектегі № 239-V ҚРЗ Заңына сәйкес ҚР Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 438 бұйрығы.

"Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 қарашадағы Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған "Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті бекітілсін.

2. Осы қаулы алғаш рет ресми жарияланған күннен бастап алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2009 жылғы 16 қаңтардағы
N 16 қаулысымен
бекітілген

"Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті

1. Қолданылу саласы

1. Осы "Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (бұдан әрі - Техникалық регламент)

:

1) Қазақстан Республикасының " Өрт қауіпсіздігі туралы " 1996 жылғы 22 қарашадағы, " Қазақстан Республикасында сәулет, қала құрылысы және құрылыс

қызметі туралы " 2001 жылғы 16 шілдедегі, " Техникалық реттеу туралы " 2004 жылғы 9 қарашадағы Заңдарын іске асыру;

2) азаматтар өмірі мен денсаулығын, жеке және заңды тұлғалардың мүлкін, сондай-ақ мемлекеттік мүлікті өрттен қорғау мақсатында қабылданды.

2. Техникалық регламент кәсіпорындарды, ғимараттар мен құрылыстарды (бұдан әрі - объектілерді) қорғауға арналған өрт техникасын орналастыруға және оған қызмет көрсетуге, сондай-ақ оның тіршілік циклінің процестеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

3. Қазақстан Республикасының сыртқы экономикалық қызметінің тауарлық номенклатурасына (ҚР СЭҚ ТН) сәйкес осы Техникалық регламенттің талаптары қолданылатын өнімдердің тізбесі осы Техникалық регламентке 1-қосымшада келтірілген.

2. Терминдер мен анықтамалар

4. Осы Техникалық регламентте " Өрт қауіпсіздігі туралы ", " Техникалық реттеу туралы " Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес негізгі ұғымдар қолданылады және тиісті анықтамаларымен мынадай терминдер қосымша пайдаланылады:

1) өрт сөндірушінің әскери киімі - өрт сөндірушінің судан және беттік-белсенді заттардан қорғауға арналған киімі;

2) жауынгерлік есеп - нормативтік құжаттармен белгіленген міндеттері бар өрт машинасындағы жеке құрам;

3) сорғыш өрт түтік құбыры (сорғыш түтік құбыр) - суды өрт сорғысының көмегімен су көзінен алуға арналған қатты құрастырмалы өрт түтік құбыры;

4) сорғыш өрт торы (сорғыш тор) - сорғыш желінің өздігінен босауын болдырмайтын және оған бөтен заттардың түсуін болдырмайтын құрылғы;

5) жылжымалы өрт сатысы - арқандық тарту әсерінен бірнеше телескоптық жылжитын иіндерден тұратын, өрт бөлімшесінің жеке құрамын ғимараттардың екінші және үшінші қабаттарына, үй-жайлардың шатыры мен төбесіне көтерілуі үшін, өрт кезінде ғимарат ішінде (залдарда) жұмыс істеу үшін, сондай-ақ оқу-жаттығу жұмыстарына арналған өрт қол сатысы;

6) орташа еселікті көбік генераторы (көбік генераторы) - көбік түзгіш су ерітіндісінен орташа еселікті ауа-механикалық көбікті алу және оны өрт ошағына беруге арналған құрылғы;

7) тыныс алу аппараты - тыныс алу және көру органдарын өрт сөндіру және аварияларды жою кезінде дем алу үшін зиянды уытты және түтіндеген газ ортасының әсерінен қорғауға арналған аппарат;

- 8) жылулық өрт хабарлағыш - температураның бегілі бір маңызына және (немесе) оның өсу жылдамдығына ден қоятын автоматты өрт хабарлағыш;
- 9) түтіндік өрт хабарлағыш - жанудың аэрозольді өнімдеріне ден қоятын автоматты өрт хабарлағыш;
- 10) оптикалық өрт хабарлағыш - хабарлаушының электромагниттік сәулеленуді жұлуы немесе таратуына қарай жану өнімдерінің әсері нәтижесінде іске қосылатын түтіндік өрт хабарлағышы;
- 11) радиоизотоптық өрт хабарлағышы - хабарлаушының жұмыс камерасының иондаушы тоғына жану өнімдерінің әсері нәтижесінде іске қосылатын түтіндік өрт хабарлағыш;
- 12) жалындық өрт хабарлағыш - жалынның электромагниттік сәулеленуіне ден қоятын автоматты өрт хабарлағышы;
- 13) автоматты өрт хабарлағыш - өртке ілесе жүретін факторларға ден қоятын өрт хабарлағыш;
- 14) қол өрт хабарлағышы - қолмен іске қосылатын өрт хабарлағыш;
- 15) қорғау-өрт хабарлағыш - қорғау және өрт хабарлау функциясын қоса атқаратын хабарлағыш;
- 16) оқшаулаушы газқағар - тыныс алу үшін жарамсыз атмосферада жұмыс істеу кезінде және өрт сөндіру кезінде пайдаланылатын адамның тыныс алу, көру органдарын қорғауға арналған аппарат;
- 17) арқандық-түсіргіш құтқару құрылғысы - адамдар мен материалдық құндылықтарды биіктіктен құтқаруға арналған өрт құтқару құрылғысы;
- 18) қосқыш өрт арматураларына кілттер - арынды және сорғыш өрт түтік құбырларын, өрт жабдығының қосқыш арматураларына қызмет көрсетуге арналған жабдық;
- 19) жиынтық лафетті өрт ұңғысы - өрт сөндіру кезінде тегіс немесе тегіс және жалынның өзгертін бұрышымен тозаңдатылған су ағынын, сондай-ақ төмен еселікті ауа-механикалық көбік ағынын қалыптастыруға арналған өрт ұңғысы;
- 20) саты-штурмовка (штурмовка) - тіреу бетіне асып қоюға арналған ілмегі бар қол өрт сатысы;
- 21) таяқ-саты - басқыштарды бұрау есебінен адырналарды жылжытып жинақталатын қол өрт сатысы, әскер мен олардың жарақтарын саты биіктігінің деңгейіне көтеруге арналған және өрт ошағымен күресу және құтқару жұмыстарын орындау үшін пайдаланылады;
- 22) желілік құрылымдар - белгілерді хабарлаушылардан қабылдау-бақылау құралына, сондай-ақ қабылдау-бақылау құралынан хабарлау құрылғылары мен өртке қарсы қорғаныс жүйелеріне беруге арналған өрт дабылы қондырғысының бөлігі;

23) механикаландырылған қол өрт аспабы - пневмо-, электро- немесе мотожетекті соққылау, басу-айналдыру және (немесе) айналдыру әрекетінің қол өрт аспабы;

24) арынды-сорғыш өрт түтік құбыры - ашық су көзінен сондай-ақ қысым астындағы су көзінен (гидранттан) жұмыс істеуге арналған өрт түтік құбыры;

25) арынды өрт түтік құбыры (арынды түтік құбыр) - артық қысым астындағы өрт сөндіргіш заттарды тасымалдауға арналған өрт түтік құбыры;

26) n-реттік түтік құбырлы тарамдалу - ағынды n-бағыттар бойынша бөлуге арналған түтік құбырлы тарамдалу;

27) өрт сөндіргіш - жинақталған өрт сөндіргіш затты шығару есебінен өрт ошағын сөндіруге арналған тасымалданатын, жылжымалы немесе орнықты құрылғы;

28) сулы өрт сөндіргіш - су немесе қоспалы су зарядымен өрт сөндіргіш;

29) ауа-көбікті өрт сөндіргіш - көбік түзетін қоспалардың сулы ерітіндісінің зарядымен өрт сөндіргіш;

30) жиынтық өрт сөндіргіш - екі және одан көп өрт сөндіргіш заттар зарядымен өрт сөндіргіш;

31) жылжымалы өрт сөндіргіш - доңғалақты немесе арбаға салынған өрт сөндіргіш;

32) тасымалданатын өрт сөндіргіш - құрастырмалық орындалуы мен салмағы адам алып жүруі үшін қолайлықты қамтамасыз ететін өрт сөндіргіш;

33) көмірқышқылды өрт сөндіргіш - көміртегінің қос тотықты заряды бар құрылғы;

34) өрт хабарлағыш - адамдарға өрт туралы жаппай хабарлауға арналған құрылғы;

35) өрт техникасы - өрттің алдын алу, дамуын шектеу, өшіру, адамдарды және материалдық құндылықтарды өрттен қорғауға арналған техникалық құралдар;

36) жылжымалы өрт техникасы - автомобиль шассиіне, тіркемеге немесе жартылай тіркемеге орнатылған және өрт сөндіру, адамдар мен материалдық құндылықтарды өрттен қорғауға арналған ықшам техникалық құралдар;

37) өрт машинасы - өрт сөндіруге пайдалану үшін арналған жабдықты моторлы құралдар;

38) өрт жарағы (өрт-техникалық жарық) - өрт жабдығынан, қол өрт аспабынан, өрттен құтқару құрылғыларынан, өрт сөндірушілерді жеке қорғау құралдарынан, нақты өрт машиналарының арналуына сәйкес оларға арналған техникалық құрылғылардан тұратын жинақ;

39) өрт жабдығы - өрт сөндіру коммуникациялары құрамына кіретін жабдық, сондай-ақ техникалық күтім жасау құралдары мен оларды жинақтаушылар;

40) өрттен құтқару құрылғысы - адамдарды өрт кезінде құтқаруға арналған құрылғы;

41) өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, өрт-техникалық жарақтарды, өрт сөндіру құралдарын жеткізуге және оларды өрт ошағына беруге арналған автомобиль;

42) жалпы қолданылатын өрт автомобильдері - қала мен тұрғылықты тармақтарда өрт сөндіруге арналған автомобильдер;

43) алғашқы көмек көрсететін өрт автомобильдері - өрт орнына әскери есепті, өрт-техникалық жарақтарды, апаттық-құтқару аспаптары мен өзге арнайы жабдықтарды жеткізуге, апаттық құтқару жұмыстарын жүргізуге және негізгі күштер мен жабдықтарды жеткізу үшін өрт сөндіруге арналған автомобиль;

44) сорғылық-түтік құбырлы өрт автомобилі (автосорғы) - өрт сорғысымен жабдықталған және өрт орнына әскери есеп пен өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге, арынды магистральдық түтік құбыр желілерін төсеу, өрт ошағына судың немесе ауа-механикалық көбіктің берілуін қамтамасыз етуге арналған автомобиль;

45) жоғарғы қысымды сорғылы өрт автомобилі - жоғары қысымды өрт сорғысымен жабдықталған және өрт орнына әскери есеп пен өрт-техникалық жарақтарын жеткізуге арналған автомобиль;

46) өрт автоцистернасы, (автоцистерна) - өрт сорғысымен, сұйық өрт сөндіретін заттарға арналған сыйымдылықтармен жабдықталған және өрт орнына жауынгерлік есеп пен өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге арналған автомобиль;

47) мақсатты қолданылатын өрт автомобильдері - мұнай базаларында, ағаш өңдеуші, химиялық, мұнай-химия, мұнай өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында, әуежайларда және өзге арнайы объектілерде өрттерді өшіруге арналған автомобильдер;

48) ауа-көбікті өрт сөндіруге арналған өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, көбік түзгішті, өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге және өрт ошағына ауа-механикалық көбікті беруге арналған автомобиль;

49) ұнтақпен өшіретін өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, өрт сөндіруші ұнтақ қорын жеткізуге және өрт ошағына ұнтақ беруге арналған автомобиль;

50) газбен өшіретін өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, газды өрт сөндіретін құрамды жеткізуге және газды өрт сөндіргіш құрамды өрт ошағына беруге арналған автомобиль;

51) газ-сумен өшіруге арналған өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, газ-сулы ортаны құруға арналған құралдарды жеткізуге, жанып жатқан объектілерді газ-сулы ағынмен өшіру және салқындатуға арналған автомобиль;

52) жиынтық өшіретін өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, өрт сөндіргіш құралдардың бірнеше түрлерін жеткізуге және оларды өрт ошағына беруге арналған автомобиль;

53) әуежайлық өрт автомобилі - ұшақтың апат орнына әскери есепті, өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге және өрт ошағына өрт сөндіргіш құралдарды беруге арналған автомобиль;

54) радиоактивті сәулелену мен қатты әсер ететін улы заттардан қорғанысы бар өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, өрт сөндіру құралдарын және өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге; иондаушы сәулеленулер мен қатты әсер ететін улы заттардың әсер ету бөлігінде жұмыстар орындауға арналған автомобиль;

55) сорғылық өрт стансасы — автономды қозғалтқышы бар өрт сорғысымен жабдықталған және өрт жабдықтарын жеткізуге, су көзінен өрт ошағына су беруге арналған автомобиль;

56) арнайы өрт автомобильдері - өрт сөндіру кезінде арнайы жұмыстар орындауға арналған автомобиль;

57) түтік құбырлы өрт автомобилі - түтік құбыр желілерін тасымалдауға және салуға арналған автомобиль;

58) өрт автосатысы (автосаты) - өрт орнына әскери есепті және өрт-техникалық жарақтарды жеткізуге, апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізуге және өрт сөндіретін заттарды биіктікке беруге арналған орнықты механикаландырылған жылжымалы және бұралма сатысы бар автомобиль;

59) өрт автокөтергіші (автокөтергіш) - өрт орнына әскери есепті және өрт-техникалық жарақты жеткізуге, апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу және өрт сөндіретін заттарды биіктікке жеткізуге арналған, соңғы түйіні платформамен немесе жүкбесікпен аяқталатын орнықты механикаландырылған бұралма иінді және (немесе) телескоптық көтергішпен жабдықталған автомобиль ;

60) өрт авто көбік көтергіші - өрт орнына әскери есепті, өрт-техникалық жарақты жеткізуге және ауа механикалық көбікті биіктікке беруге арналған автомобиль;

61) апаттық-құтқару өрт автомобилі - апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізуге арналған және өрт орнына әскери есепті, арнайы апаттық-құтқару аспаптары мен жабдықтарын жеткізуге, жұмысшы алаңға жарық беруге, әскери есепті және апаттық-құтқару жұмыстарының басшысын радиобайланыспен қамтамасыз етуге арналған автомобиль;

62) байланыс пен жарық беретін өрт автомобилі - өрт орнына байланыс және жарық беру құралдарымен жабдықталған жеке құрамды жеткізуге арналған автомобиль;

63) техникалық қызметтің өрт автомобилі - өрт (апат) орнына апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде жеке құрамның қалыпты жұмыс жағдайын құру үшін әскери есепті, өрт-техникалық жаракты жеткізуге арналған автомобиль;

64) газ-түтіннен қорғау қызметінің өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті және арнайы жабдықты жеткізуге, тыныс алуға жарамсыз ортада жұмыс істеу, құтқару жұмыстарын жүргізу шарттарын қамтамасыз етуге арналған автомобиль;

65) штабтық өрт автомобилі - өрт сөндіру штабын жеткізуге және штаб, әскери бөлімшелері мен өрт байланысының орталық тармағы арасында байланысты қамтамасыз етуге арналған автомобиль;

66) түтін жоятын өрт автомобилі - өрт орнына әскери есепті, түтін жою құралдарын, ғимараттан және құрылымдардан түтін жоюдың арнайы жабдықтары мен аспаптарын жеткізуге, оларда желдетуді қамтамасыз етуге арналған автомобиль;

67) тіркемелі өрт түтін сорғышы - өрт орнына түтін кетіру құралдарын, арнайы жабдық пен аспаптарды жеткізу, түтінді ғимараттан және құрылымнан кетіру, оларда желдетуді қамтамасыз етуге арналған автомобиль тіркемесі;

68) өрт диагностикалық автозертханасы - өрт зерттеуге арналған құралдармен жабдықталған автомобиль;

69) өрт жедел-қызметтік автомобилі - өрт орнына жылдам әрекет ету бөлімшелерін жеткізуге, өрт сөндіруді ұйымдастыру бойынша шұғыл іс-шаралар жүргізуге арналған автомобиль;

70) өрт тіркемесі - алып жүретін өрт мотопомпаларды, өрт-техникалық жарактарды, өрт сөндіретін заттар салынған сыйымдылықтарды жер үстілік көлік құралдарымен тасымалдауға арналған тіркеме;

71) өрт мотопомпасы - сорғылы агрегатты және өрт жабдығы жинағы бар өрт машинасы;

72) тасымалданатын өрт мотопомпасы - автоцистерналарды және сорғылы-түтік құбырлы автомобильдерді ұстау мүмкін емес немесе экономикалық себептермен мақсатқа сай емес ауылдық жерде және шағын өнеркәсіптік объектілерде өрт орнына су көзінен су беруге арналған өрт машинасы;

73) тіркемелі өрт мотопомпасы - суды су көзінен беруге, өрт жабдығы жинағын өрт орнына жеткізуге арналған өрт машинасы;

74) өрт сорғысы - судың және өрт сөндіретін ерітінділердің берілуін қамтамасыз ететін өрт машиналарының сорғылық қондырғы агрегаты;

75) жиынтықты өрт сорғысы - қалыпты және жоғары қысымды жүйелі қосылған сорғылардан тұратын және бір жетекке ие сорғы;

76) вакуумды өрт сорғысы - сорғылық қондырғы қуысында босауды және сорғы желісін өрт машиналарының ашық су көздерінен жұмыс істегені жағдайда оларды сумен толтыруға арналған сорғы;

77) өрт бағанасы - өрт сөндіретін ағынды қалыптастырып бағыттауға арналған арынды желі шетінде орнатылатын құрылғы;

78) қол өрт бағанасы (қол бағанасы) - өрт сөндіргіш зат ағынын қалыптастыру және оны өрт ошағына бағыттауға арналған өрт бағаны;

79) қол су өрт бағаны (су бағаны) - су бағанын қалыптастыруға және оны өрт ошағына бағыттауға арналған өрт бағаны;

80) тегіс ағынды қол су өрт бағанасы - судың тегіс ағынын қалыптастыруға және оны өрт ошағына бағыттауға арналған өрт бағанасы;

81) тегіс және тарама ағынды қол су өрт бағанасы - тегіс немесе тозаңдатылған су ағынын немесе суландырғыш ерітіндіні қалыптастырып бағыттауға арналған өрт бағанасы;

82) көбікті қол өрт бағанасы (көбікті бағана) - түрлі еселікті көбіктер алуға арналған өрт бағанасы;

83) жиынтық қол өрт бағанасы - тегіс немесе тозаңдатылған су ағынын және төмен еселікті ауа - механикалық көбікті қалыптастырып, оны өрт ошағына бағыттауға арналған өрт бағанасы;

84) өрт түтік құбыры - өрт сөндіретін заттарды тасымалдау үшін қосқыш өрт бастарымен жабдықталған майысқақ құбыр;

85) қосқыш өрт басы - өрт түтік құбырларын қосуға оларды өрт жабдығы мен өрт сорғыларына қосуға арналған жылдам қосылатын арқаулық;

86) арындық жалғастырғышты қосқыш өрт басы - су құбырын және түтік құбыр жабдығын арынды өрт түтік құбырларымен қосуға арналған қосқыш өрт басы. Ішкі қосқыш ойыққа ие.

87) сұғындырма мойынды арынды қосқыш өрт басы - су құбырын және түтік құбыр жабдығын өрт арындық түтік құбырлармен қосуға арналған қосқыш өрт басы. Сыртқы қосқыш ойығына ие;

88) өрт гидранты — суды өрт сөндіру үшін суқұбыры желісінен алуға арналған құрылғы;

89) жерасты өрт гидранты - суды өрт сөндіру қажеттіктері үшін өрт бағаналарының көмегімен су құбыры желісінен алуға арналған құрылғы;

90) өрт төсемі - өрт қондырғысын орнатуға арналған құбыр тетігі;

91) өрт гидроэлеваторы - суды су көзінен сорғылар соруының барынша жоғары биіктігінен асатын деңгеймен алуға, сондай-ақ өрт сөндіру кезінде төгілген суды үй-жайлардан шығаруға арналған арқаулық;

92) өрт бағаны - су алу үшін өрт гидрантына орнатылатын алынбалы құрылғы

;

- 93) өрт көбік араластырғыш (көбік араластырғыш) - суға көбік түзетін және бұркетін қоспаларды енгізуге арналған құрылғы;
- 94) түтікті арындық қосқыш өрт басы - арындық өрт түтіктерін өзара және өрт жабдығымен қосуға арналған қосқыш өрт басы;
- 95) өрт басы-бітеме (бас-бітеме) - өрт қосқыш бастарын жабуға арналған арқаулық;
- 96) өрт қармағы - ғимарат пен ұймараттың төбесін, қалқандарын, қабырғаларын, өзге құрастырым элементтерін бұзып ашуға арналған аспап;
- 97) өрт ілмегі - өртте түрлі құрастырымдарды ажыратуға, ашуға және бұзу жұмыстарын орындауға арналған аспап;
- 98) өрт балтасы - ғимарат пен ұймараттың жеңіл құрастырым элементтерін бұзуға, сондай-ақ төбе, есік және терезелерді ашуға арналған аспап;
- 99) өрт сүймені - төбе, ағаш едендер, есіктер мен терезе жақтауларын ашуға арналған аспап;
- 100) өрт дулығасы - өрт сөндірушінің басын, мойны мен бетін өрт сөндіру кезінде және онымен байланысты бірінші кезектегі апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізумен байланысты жемірлі орта, судың термикалық және механикалық әсер етулерінен қорғауға арналған жеке құрал;
- 101) өрт белдігі — өрт сөндірушілерді биіктікте жұмыс істеу кезінде өзін өзі сақтауға және сақтандыруға арналған белдік;
- 102) өрт белдік карабині (өрт карабині) - өрт сөндірушіні биіктікте жұмыс істеген кезде, сондай-ақ құтқару жұмыстарын жүргізу үшін және өрт сөндіру кезінде өзін өзі қорғау үшін бекіту және сақтандыруға арналған құрылғы;
- 103) өрт жылудан қорғау костюмі - өрт ошағына жақындаған және қысқа уақыт ішінде онда болу кезінде жылу әсерінен қорғайтын өрт костюмі;
- 104) өртке қарсы сумен жабдықтау - суды алу және тасымалдау, оның қорын сақтау және оны өрт сөндіру үшін пайдалануға арналған инженерлік-техникалық құрылым жиынтығы;
- 105) радиациялық-қорғау костюмі - иондаушы сәулелену жағдайында жұмыстар орындау кезінде қорғауға арналған костюм;
- 106) ауа сүзгіш - адам апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде тыныс алу органдарын қорғауға арналған жеке құрал;
- 107) түтік құбыр өтпесі - түрлі шартты өтпелі немесе түрлі типті екі өрт қосу бастарын қосуға арналған арқаулық;
- 108) түтік құбырлы су алғыш (су жинағыш) - бірнеше түтік құбыр желілерін біреуге біріктіруге арналған арқаулық;
- 109) түтік құбырлық тарамдалу - ағынды бөлуге және арынды өрт түтік құбырлары арқылы тасымалданып берілетін өрт сөндіруші зат санын реттеуге арналған арқаулық;

110) түтік құбырды орауыш - алдын ала қосылған арынды өрт түтік құбырларын орап орналастыруға және салу және (немесе) тасымалдауға арналған құрылғы;

111) түтік құбыр көпірі - өрт түтік құбырының үстінен жол көлігі өткен кезде оны бүлінуден қорғауға арналған құрылғы;

112) түтік құбыр қысқышы - өрт сөндіргіш заттың берілуін тоқтатпай арынды өрт түтік құбырларының жарылуынан ағуды уақытша болдырмауға арналған құрылғы;

113) түтік құбырлық шектеу - түтік құбыр желісін биіктікте бекітуге арналған құрылғы;

114) түтік құбыр кассетасы - "бұрмеленіп" немесе "оралып" салынған арынды өрт түтік құбырын орналастыруға арналған құрылғы;

115) түтік құбыр иіні - өрт түтік құбырларын тым бүгілуден немесе кедергілер арқылы төсеген кезде бұзылуынан сақтауға арналған құрылғы;

116) түтік құбырды бекіткіш құрылғы - өрт түтік құбырларын түтік құбырлық қосқыш бастарға бекітуге арналған құрылғы;

117) қол өрт сатысы - өрт сөндіру кезінде жылдам әрекет жасауды қамтамасыз етуге және онымен байланысты биіктікте бірінші кезекті апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз етуге арналған тасымалданатын құрастырым;

118) қол өрт аспабы - өрт сөндіру кезінде құрастырымдарды ашуға, бұзуға және апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізуге арналған қол аспабы;

119) өзін-өзі құтқарғыш - адамның жанып жатқан ғимарат, үймарат, өндірістік объектілерден шығуы үшін қажетті уақыт ішінде өрттің қауіпті факторларынан тыныс алу және көру органдарын жеке қорғауға арналған құрал;

120) құтқарғыш өрт түтік құбыр құрылғысы - құтқарылатындардың сырғып түсуі үшін матадан жасалған және түрлі биіктік деңгейлерден адамдарды, материалдық құндылықтарды шұғыл көшіруге арналған өрттен құтқару құрылғысы;

121) өрттен құтқару арқаны - биіктіктен өрт сөндірушінің өзін құтқаруы және адамдарды құтқару, өрт сөндіру және онымен байланысты бірінші кезектегі апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу кезінде өрт сөндірушілерді сақтандыруға арналған арнайы бау;

122) жылуға төзімді өрттен құтқару бауы - оған ашық жалын мен жоғары температуралар мүмкін әсер ету аймағында өрт сөндіру кезінде апаттық-құтқару жұмыстарын орындауға арналған арнайы бау;

123) секіру құтқару матрацы - құлаған адамның қауіпсіз жерге түсуіне арналған жастық түріндегі құрылғы;

124) құтқару трапы (науаша) - құтқарылатындардың көлбеу траектория бойынша сырғып түсуіне арналған өрттен құтқару құрылғысы;

125) құтқару секіру жаймасы (құтқару жаймасы) - матадан жасалған, құтқарушы адамдар құлаған адамның қауіпсіз жерге түсуі үшін керіп жаятын құтқару құрылғысы;

126) өрт сөндірушілердің жеке қорғау құралдары - өрт сөндірушілерді өрт кезінде және апаттарды жоюда жемірлі және газды орталардың механикалық және жылу әсерінен қорғауға арналған құралдар;

127) өрт сөндіру қондырғысы - өрт сөндіретін затты шығару есебінен өрт сөндіруге арналған орнықты техникалық құралдар жиынтығы;

128) жергілікті және (немесе) қашықтан іске қосатын өрт сөндіру құрылғысы - іске қол тәсілімен қосылатын өрт сөндіру қондырғысы;

129) көлемді өрт сөндіру құрылғысы - қорғалған көлемде жануды қолдамайтын орта құруға арналған өрт сөндіру құрылғысы;

130) беттік өрт сөндіру қондырғысы — жанып жатқан бетке қорғалған аймақтан әсер ететін өрт сөндіру құрылғысы;

131) сумен өрт сөндіру құрылғысы - тозаңдатылған сумен өрт сөндіруге арналған өрт сөндіру қондырғысы;

132) көбікті өрт сөндіру құрылғысы - онда өрт сөндіруші зат ретінде ауа - механикалық көбік пайдаланылатын өрт сөндіру қондырғысы;

133) газды өрт сөндіру қондырғысы - газды өрт сөндіргіш құрамды автоматты түрде шығару есебінен өрт ошағын сөндіруге арналған орнықты өрт сөндіргіш техникалық құралдар жиынтығы;

134) азотты өрт сөндіру қондырғысы — онда өрт сөндіруші зат ретінде азот пайдаланылатын өрт сөндіру қондырғысы;

135) булы өрт сөндіру қондырғысы - онда өрт сөндіруші зат ретінде су буы пайдаланылатын өрт сөндіру құрылғысы;

136) ұнтақты өрт сөндіру қондырғысы - онда өрт сөндіруші зат ретінде ұнтақ пайдаланылатын өрт сөндіру қондырғысы;

137) ұнтақты өрт сөндіргіш импульсті қондырғы - онда өрт сөндіргіш ұнтақты сақтау және беру құрылғылары импульсті ұнтақты модульдер (немесе импульсті ұнтақты модуль блоктары) болып табылатын ұнтақты өрт сөндіргіш қондырғы;

138) модульдік типтегі ұнтақты өрт сөндіру қондырғысы (ұнтақты импульсті модульдер) - онда сақтау, беру қызметтері мен 0,2 с артық емес уақыт ішінде өрт сөндіргіш ұнтақты шығару мен таратуды бақылау құрылғысының командалық импульсі бойынша жүзеге асырылатын бекіту-шығару қызметтері біріктірілген ұнтақты өрт сөндіргіштің импульсті қондырғысының атқарушы құрылғысы;

139) модульдік өрт сөндіру қондырғысы - өрт сөндіргіш зат құйылған сыйымдылықты орналастыруды және тікелей қорғалатын ғимаратта іске қосу құрылғысын қарастыратын құбыржолылық өрт сөндіргіш автомат қондырғы;

140) хабарлау құрылғысы - қызметкерлер мен мемлекеттік өртке қарсы қызметті шақыру туралы оптикалық және акустикалық белгілерді қалыптастыруға арналған өрт дабылы қондырғысының бөлігі;

141) өрт шкафтары - өрт краны мен тасымалданатын өрт сөндіргіш (тер) жиынтығын орналастыруға арналған арнайы шкафтар;

142) өрт қалқандары (стендтері) - өрт сөндірудің бірінші құралдарын, өрт су құбырымен және өрт сөндіру құрылғыларымен қамтамасыз етілмеген объектілерде басталу кезеңдегі өрттерді жою үшін қолданылатын механикалық емес аспаптар мен жарақтарды орналастыру және сақтауға арналған арнайы қалқандар (стендтер).

3. Қазақстан Республикасының нарығындағы өнім айналысының шарттары

3.1. Өрт техникасын орналастыруға және қызмет көрсетуге қойылатын талаптар

5. Өрт техникасының негізгі түрлерінің санын, атауізімі, техникалық талаптар мен орналастыру сызбалары мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар, белгіленген тәртіпте бекітілген, мыналарға байланысты өртке қарсы қорғаныстың талап етілетін деңгейін қамтамасыз етуді есепке алып өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес анықталады:

- 1) осы объектіде мүмкін өрттің даму ерекшеліктерін;
- 2) өрт сөндіруге жұмсалатын өрт сөндіру заттарының шығын нормаларын;
- 3) өрттің ықтимал туындау орнына өрт бөлімшелерінің келу уақытын.

6. Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасын нормативтік және техникалық құжаттама болған жағдайда ғана орналастыруға, пайдалануға және қызмет көрсетуге рұқсат етіледі.

7. Өрт техникасын жіктеу осы техникалық регламентке 2-қосымшада келтірілген.

8. Өрт техникасы ықтимал өртті жою үшін ғана қолданылуы тиіс.

9. Өрт техникасын шаруашылық мұқтаждықтары үшін немесе өндірістік міндеттерді орындау үшін пайдалануға тыйым салынады.

10. Өрт техникасының негізгі түрлерін белгілеудің дабылдық және ақ-қара түстері, дабылдық белгі, сондай-ақ өрт қауіпсіздігі белгілері "Өндірістік

объектілердегі сигналдық түстерге, белгілеулерге және қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкес келуі тиіс.

11. Пайдалануға енгізілген өрт мотопомпалары, өрт сөндірудің қол қондырғылары, өрт сөндіргіштер, су құбыры желісінің өрт жабдығы, өрт жарағы объектіде қабылданған нөмірлеу жүйесі бойынша есептік (түгендеу) нөмірлеріне ие болуы керек.

12. Өрт сөндіру қондырғыларының қолмен қосу қондырғылары, өрт сөндіргіштердің бекіту-іске қосу құрылғысы және өрт шкафтарының есіктері пломбылануы керек.

13. Өрт техникасы оған қызмет көрсету және қолдану қолайлығы, сондай-ақ қорғалатын кеңістіктің түрлі нүктелерінен жақсы көрінуіне қол жеткізу есепке алынып орналастырылуы керек.

Өрт техникасының негізгі түрлерін орналастыру орындарына апаратын жолдар (кіре берістер) үнемі бос болуы керек.

14. Өрт машиналары өрт депосы ғимаратында орналастырылуы тиіс.

Қалалар мен елді мекендерді, шаруашылық жүргізу объектілерін қорғауға арналған өрт сөндіру депосының түрі, автомобильдер саны, үй-жайлар құрамы мен олардың алаңдары Қазақстан Республикасы аумағында қолдану үшін рұқсат етілген құрылыс нормаларының талаптарына сәйкес анықталады.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2012.12.07 N 1567 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

15. Алынып тасталды - ҚР Үкіметінің 2012.12.07 N 1567 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

16. Қала немесе тұрғылықты тармақ аумағында мемлекеттік өртке қарсы қызмет бөлімшелерін көшіру, өрт автомобильдерінің саны мен өрт бөлімшелерінің жеке құрамының саны "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламент талаптарына сәйкес анықталады.

17. Объектінің өртке қарсы қызметі мына жағдайларда өрт машиналарымен жабдықталуы керек:

1) объектінің (өнеркәсіптік кәсіпорын санатына жатқызылған) мемлекеттік өртке қарсы қызметінің аумақтық бөлімшесін көшіру орнынан барынша қашықтатылған ғимарат, үймарат, объект құрылымының жалпы пайдаланылатын жолдар немесе өтпелерге дейін мыналардан асатын қашықтыққа алшақтығы:

2 км - жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша А, Б және В1-В4 санатты өндірісті, құрылыстың барлық алаңының 50 %-нан астамын алатын кәсіпорын үшін;

4 км - жарылыс-өрт және өрт қауіптілігі бойынша А, Б және В1-В4 санатты өндірісті, құрылыстың барлық алаңының 50 %-нан астамын алатын кәсіпорын, сондай-ақ Г және Д санатты өндірісті кәсіпорындар үшін.

Кәсіпорын алаңында отқа төзімділік деңгейі III, IIIб, IV, IVа, V, кәсіпорын құрылымының барлық алаңынан 50 % артық құрылым алаңымен, ғимараттар мен құрылымдар болған жағдайда өрт депосымен қызмет көрсету радиусын 40 %-ға азайтуға рұқсат етіледі.

2) объектінің (өнеркәсіптік кәсіпорындар санатына жатқызылмаған) мемлекеттік өртке қарсы қызметінің аумақтық бөлімшелерін мынадан аспайтын көшіру орнынан алшақтығы:

2 км - биіктігі 100 м-ден кем ғимараттар үшін;

1 км - биіктігі 100 м және артық ғимараттар үшін.

3) мемлекеттік өртке қарсы қызметтің аймақтық бөлімшесінде объектіні өрт сөндіру қажеттіктеріне талап етілетін су санының берілуін және биіктік деңгейлерден адамдарды көшіруді қамтамасыз ете алатын өрт машиналарының қажетті санының болмауы.

Өрт сөндіру қажеттіктеріне су берілуін қамтамасыз ету үшін талап етілетін өрт машиналарының санын анықтау бойынша есептеу әдісі осы Техникалық регламенттің 3-қосымшасында берілген.

18. Өрт автомобильдері, мотопомпалар мен әскери есепке алынған тіркемелерді ұстауға арналған өрт депосының ұймараты ауасының есептелген температурасы кемі плюс 16 °С болуы керек.

19. Пайдалануға енгізілген (әскери есепке немесе резервке енгізілген) өртавтомобильдері, мотопомпалар мен тіркемелер өрт-техникалық жарақпен жинақталуы, отын, өрт сөндіргіш заттар құйылып жұмысқа дайын қалыпта болуы керек.

20. Әр өрт автомобиліне, өрт мотопомпасына және өрт сөндіру мақсатына бейімделген техникаға арнайы даярлықтан еткен моторист (жүргізуші) бекітілуі керек.

21. Объектіде өрт мотопомпаларын және тіркемелерін өрт туындау орнына жеткізу тәртібін қарастыратын жоспар әзірленуі керек.

22. Өрт автомобильдерін, мотопомпаларды және тіркемелерді техникалық күтім жасау және жөндеу бойынша жұмыстар түрі, кезеңділігі, мазмұны мен технологиялық жүйелігі "Өртке қарсы қызмет органдарының техникалық қызметі бойынша нұсқаулықтар" талаптарына және нақты түрдегі (маркалы) бұйымдарға арналған пайдалану құжаттамасының белгіленген талаптарына сәйкесуі керек.

23. Өрт техникасы жүйелері мен қондырғыларын жобалау, құрастыру, пайдалануға қабылдау, техникалық күтіп ұстау және қызмет көрсету кезінде "Ғимараттарды, үй-жайлар мен құрылыстарды автоматты өрт сөндіру және автоматты өрт сигнал беру жабдықтарымен, өрт кезінде хабарлау мен адамдарды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар" техникалық регламентінде және белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттарда берілген талаптар сақталуы керек.

24. Жеке қорғаныс құралдары (оттектік оқшаулаушы газқағарлар немесе қысылған ауалы аппараттар) өрт автомобилінде тіке қалыпта арнайы жабдықталған, түбі мен қабырғалары бәсеңдеткіш материалымен қапталған ұяшықтарда орналастырылуы керек.

Қоршаған ортаның теріс температурасы жағдайда жеке қорғау құралдары, сондай-ақ резервтік регенеративті патрондар мен тыныс алу аппараттарының бетперделері өрт автомобильдерінің әскери есеп кабинасында орналастырылуы керек.

25. Әскери есепке арналған оттегілі (ауалы) резервтік баллондар мен регенеративті патрондар өрт автомобилінде түбі мен қабырғасы бәсеңдеткіш материалмен қапталған жеке жәшіктерде сақталуы керек.

Жәшіктер мөрленіп жабылуы, ал сыртқы жағына мына деректер көрсетілген салма бекітілуі керек:

1) патронның химиялық әктік жұтқыш пен жарағын сынау күні, сондай-ақ регенеративті патрон салмағы;

2) оттегілік (ауалы) баллон нөмірі мен оның толтырылған күні (баллондардың әрбірі немесе тобы).

26. Әскери есепке арналған резервтік регенеративті патрондар мен оттегілі (ауалы) патрондар өрт автомобилінде бітемелермен (тығындармен), ал регенеративті патрондар қосымша пломбыланып сақталып тасымалдануы керек.

27. Өрт сөндірушілерді жеке қорғау құралдарын пайдаланған, техникалық қызмет көрсеткен, тасымалдаған және сақтаған кезде "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің өртке қарсы қызмет органдарында газ-түтіннен қорғау қызметтеріне нұсқаулықта берілген, мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар" талаптары сақталуы керек.

28. Азаматтарды жеке қорғау құралдары (оқшаулағыш өзін өзі құтқарғыш):

1) биіктігі 28 м артық емес ғимараттарда жұмыс орындарында;

2) түнгі мерзімде адамдар жаппай болатын үймараттарда;

3) қонақ үй номерлерінде;

4) өрттен қорғану орындары мен өрт қауіпсіз аймақтарда орналасуы керек.

Ғимарат, үймараттағы азаматтарды жеке қорғау құралдарының қажетті санын Қазақстан Республикасының аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелері және белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес есептеп анықталуы керек.

29. Көшіруді қамтамасыз ететін қызметкерлердің жұмысшы орындары жеке қорғаныс құралдарымен, сондай-ақ жоғары жылу әсерінен жеке қорғау құралдарымен жабдықталуы керек.

30. Мүмкін өртті жою үшін ұйым аумағы, ғимараттар, құрылымдары меншік объектіне қарамастан, сондай-ақ тұрғылықты тармақтар өртке қарсы сумен қамтамасыз ету көзіне ие болуы керек.

Өртке қарсы сумен қамтамасыз ету көзі ретінде табиғи және жасанды су айдындары, сондай-ақ ішкі және сыртқы су құбыры (оның ішінде ауыз су, шаруашылық, шаруашылық-ауыз су және өртке қарсы) қарастырылуы керек.

31. Табиғи су айдындарын, жасанды су айдыны мен өртке қарсы су құбыры құрылғыларын пайдалану қажеттігі, сондай-ақ олардың параметрлері Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелері мен белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес анықталуы керек.

32. Өртке қарсы су құбыры желілері бүтін қалыпта болуы және өрт сөндіру қажеттіктеріне арналған су шығыны нормаларын қамтамасыз етуі керек.

Өртке қарсы су құбыры желілерін жұмыс істеуге (су беруге) тексеру жылына кемі екі рет (көктем және күзде) жүзеге асырылуы керек.

Желіде арын жеткіліксіз болған жағдайда объектілерде қысым жоғарылататын сорғылар орнатылуы керек.

33. Сорғылық станса үймаратында өртке қарсы сумен қамтамасыз ету сызбасы мен сорғыларды орау сызбасы ілінуі керек.

Әр ысырмада және өрт сорғысында олардың арналуы көрсетілуі керек.

Сорғыларды іске қосу тәртібі нұсқаулықпен анықталуы керек.

34. Желіде қысым арттыратын сорғылармен жабдықталған жоғары немесе төмен қысымды өртке қарсы су құбыры бар объектілерде, суқұбырымен қамтамасыз етілмеген ғимарат, үймерет және құрылымдарда өрт бағанасымен және жалпы ұзындығы 100 м-ден кем емес, өрт бағанасына қосылған арынды өрт түтік құбырларымен жабдықталған посттар құрылуы керек.

Посттар орнына посттар сияқты жабдықталған тіркемелерді орнату рұқсат етіледі.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Үкіметінің 2011.10.31 № 1249 (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Қаулысымен.

35. Өртке қарсы сумен қамтамасыз ету жүйелерінің жабдықтары (өрт гидранттары мен өрт крандары) пайдалануға қабылдар алдында және жылына кемі екі рет (көктем мен күзде) техникалық қарап шығуға түсірілуі, су жіберу арқылы жұмыс қабілеттілікке (су беруге) тексерілуі керек.

Ішкі өртке қарсы сумен жабдықтау сынаулары плюс 5 ° С-тан төмен емес температура жағдайында жүргізілуі керек.

Ішкі өртке қарсы сумен қамтамасыз ету жүйелерін техникалық қарап шығу нәтижелері актпен және сынақ хаттамасымен рәсімделуі керек.

Ішкі өртке қарсы сумен қамтамасыз ету жүйелерін сынау актісінің, су беруге арналған сынақ хаттамасы мен өрт крандарының клапандарын жұмыс қабілеттілікке сынау хаттамасының объектілері осы техникалық регламенттің 4-қосымшасында берілген.

36. Жерасты өрт гидранттары құдықтарының жүктесік қақпақтары ластан тазартылуы, ал суық кезеңде мұз, қардан тазартылып жылытылуы керек.

37. Объект аумағында немесе оған жақын жерде (200 м радиуста) табиғи немесе жасанды су көздері (өзен, көл, бассейндер, градирнилер) болған жағдайда оларға жылдың кез келген уақытында өрт автомобильдерін әкеліп су алуға арналған кемі 12 * 12 м өлшемді қатты жабынды алаңдармен кіреберістер (құрылғылар) жасалуы керек.

38. Жерасты өрт гидранттары, табиғи немесе жасанды су көздері жанында, сондай-ақ оларға қарай бағытта "Өндірістік объектілердегі дабыл түстері, белгілеулер мен қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкесетін сәйкес сілтемелер (көлемді немесе флуоресцентті немесе жарық шағылыстыратын жабындар пайдаланып орындалған жалпақ шаммен) орнатылуы керек.

Сілтемелерде су көзіне дейінгі қашықтықты көрсететін сандар нақты жазылуы керек.

Түнгі мерзімде су айдындарында өрт сілтемелеріне жарық түсірілуі керек.

39. Су арынды мұнаралар өрт техникасымен жылдың кез келген мерзімінде су алуға жарамды болуы керек.

Шаруашылық және өндірістік мақсаттар үшін өрт сөндіру қажеттіктеріне арналған су қорын пайдалану тыйым салынады.

40. Өрт клапандарын жаңадан салынып жатқан ғимараттарда (құрылымдарда) немесе қайта құралып жатқан объектілерде ішкі су құбырына өрт клапандарын құрастыру кезінде Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптары орындалуы керек.

Өрт краны клапандарының иінтірегі (сермері) оны қолмен ұстап айналдыру қолайлығы қамтамасыз етілетіндей орналастырылуы керек.

Клапанның шығыс келтекұбыры өрт түтік құбырын қосу қолайлығы қамтамасыз етілетіндей және түтік құбырды клапанның кез келген жаққа салу кезінде шұғыл "сынуы" болмайтындай үлгіде орналастырылуы керек.

41. Пайдалануға енгізуге 1,35 м биіктікте орнатылған және мыналармен жабдықталған өрт крандары рұқсат етіледі:

- 1) өрт жабдығына арналған қосу басы бар өрт клапанымен;
- 2) арынды өрт түтік құбырымен;
- 3) өрт қол бағанасымен;
- 4) клапанды ашуды жеңілдетуге арналған иінтірекпен (сермермен).

Өрт түтік құбыры өрт клапаны мен өрт бағанасына қосылуы керек.

Санамаланған жабдықпен өрт краны өрт шкафында орналасуы керек.

42. Жаңадан салынатын және қайта жөнделетін объектілерде өрт шкафтары оларда өрт краны жабдығының жинағын және кемі 5 кг өрт сөндіргіштің өрт сөндіру затының заряд салмағымен кемі екі қол өрт сөндіргішін орналастыру мүмкіндігімен үш нұсқаның кез келген түрінде (аспа, тіреме және кірістірілген) орнатылуы керек.

Өрт сөндіргіштерді өрт шкафының жалпы және жеке бөлігінде орналастыру рұқсат етіледі.

43. Өрт шкафтарын пайдаланудың плюс 5 ° С-тан плюс 45 ° С-қа дейінгі температуралық ауқымы шегінде болуы керек.

44. Өрт шкафтарының көлемдері онда орналастырылатын өрт клапандары, түтік құбырлары, бағаналары мен өрт сөндіргіштер саны мен диаметріне қарай анықталуы керек.

45. Өрт шкафының есіктерінде жинақтаушы бұйымдардың болуын көзбен шолып тексеруге мүмкіндік беретін мөлдір салмасы болуы керек.

Мөлдір салмасыз өрт шкафын орнату рұқсат етіледі, бұл жағдайда өрт шкафының есігіне жинақтаушы бұйымдар құрамы туралы ақпарат салынуы керек.

46. Өрт шкафының есіктерінде өрт шкафын қысылтаяң жағдайларда 15 м артық емес қауіпсіз ашуға мүмкіндік беретін, оларды пломбылау және жабуға арналған құрастырымдық элементтерге ие болуы керек.

47. Өрт шкафының есіктері кемі 160 ° бұрышқа еркін ашылуы және түтік құбыр желісін және қол өрт сөндіргіштерін алып шығуға жылдам және кедергісіз жазуға мүмкіндік беруі тиіс.

48. Өрт шкафының құрастырымы табиғи желдетуді қамтамасыз етуі керек. Желдеткіш саңылаулары есіктердің жоғарғы және төменгі бөліктерінде немесе өрт шкафы қабырғасының бүйір беттерінде орналасуы керек.

Өрт шкафының табиғи желдетілуін қамтамасыз етудің өзге құрастырымдық шешімдері рұқсат етіледі.

49. Өрт шкафының құрастырымында оны құрылыс құрастырмаларына бекіту мүмкіндігі қарастырылуы тиіс.

50. Өрт шкафының бүйір беттерінде өрт кранының жинақтаушы бұйымдарының шартты өтпесіне сәйкесетін диаметрге ие құбыржолдарына арналған кіріс саңылаулары болуы тиіс.

51. Өрт шкафының қабырғасының сыртқы беттерінде әріптік белгілер, жазулар мен пиктограммалар қызыл дабылдық түсті болуы тиіс.

Есіктің сыртқы бетінде "ПК" қысқарған сөзін және (немесе) өрт кранының және тасымалданатын өрт сөндірушілердің шартты белгісі қосатын әріптік индекс болуы, сондай-ақ өрт шкафының реттік нөмірін және жақын жердегі өрт бөлігінің телефон нөмірін жазуға арналған орын қарастырылуы тиіс.

Өрт шкафының есігінде өрт қауіпсіздігі белгісі (өрт краны, өрт сөндіргіш) салынуы тиіс.

Өрт қауіпсіздігі белгілерінің түсті-графикалық суреті мен орналастыру (орнату) орны "Өндірістік объектілердегі сигналдық түстерге, белгілеулерге және қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкесуі тиіс.

52. Өрт түтік құбырларының ұсталу және күтім жасалу тәртібі "Өрт түтік құбырларын пайдалану және жөндеу нұсқаулығы" талаптарына сәйкес келуі тиіс.

53. Қол өрт сатылары өрт автомобильдеріне орналасуы, тығыздап жатқызылуы және сенімді бекітілуі тиіс.

54. Қол өрт сатылары техникалық бүтін қалыпта болуы және кезеңдік сынауларға уақтылы түсірілуі тиіс.

Беріктікке сынағаннан кейін сатыларда қалдық ақаулар мен бүлінген бөлшектер болмауы.

55. Әскери есепте жоқ сатылар қоймада құрғақ желдетілетін ұймаратта сақталуы тиіс.

Сатыларды сақтау кезінде адырналар мен басқыштар ағашына тіке күн сәулесінің түсуі, сондай-ақ жылыту құралдарынан жылу әсері тыйым салынады.

56. Құтқару жібі оралып жинақталуы және су өткізбейтін қаптамада сақталуы керек. Қаптама құрастырымы жіпті жылдам қолдануды қамтамасыз етуі, паспорт (формуляр) салуға арналған қалтасы және ұзындығы бойынша реттелетін тасымалдауға арналған белдігі болуы тиіс.

57. Пайдалануға қабылдар алдында және өртте әр пайдаланар алдында немесе оқуда, бірақ әр 6 ай сайын құтқару жіптері техникалық тексеруге және жұмыс

кабілеттілікке сынауға түсірілуі керек. Құтқару жібіне су мен беткі-белсенді зат ерітінділері (6 % көбік түзгіш ерітінді) әсер еткен кезде беріктік қасиеттері мен сыртқы түрін сақтауы тиіс.

58. Қол өрт сатылары мен жіптеріне техникалық қызмет көрсету, кезеңдік сынаулар "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет бөлімшелерінде еңбекті қорғау ережелері" талаптарына сәйкес жүргізіледі.

59. Биік ғимараттар мен құрылымдарда өртке қарсы аймақтарды қамтамасыз ету үшін қажетті ұжымдық пайдаланудың құтқару құрылымдарының саны (түтік құбырлы құтқару құрылғылары, арқандық-түсіру құтқару құрылғылары) есеппен анықталып жобамен ескеріледі.

Құтқару құрылғыларының қажетті санын анықтау бойынша есептеу тәртібі осы техникалық регламенттің 5-қосымшасында берілген талаптарына сәйкесуі тиіс.

60. Құтқару құрылғылары көшірудің негізгі жолдарын пайдалану мүмкіндігіне ие емес адамдарды қауіпсіз құтқару мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

61. Құтқару құрылғыларын орналастыру орындары ең кіші құтқару уақытын қамтамасыз ету шартынан шығып анықталуы тиіс.

Құтқару уақыты есеппен анықталуы керек және өрттің қауіпті факторлары құтқарылатын тұлғалар болатын аймақта сындарлы мәндерге жететін мәндерден аспауы тиіс.

62. Құтқару құрылғыларын орналастыру орындары сілтемелер мен апаттық жарық беруге ие болуы тиіс.

63. Көшіру жоспарында құтқару құрылғыларын орналастыру орындары мен оларға өту жолы көрсетілуі тиіс.

64. Әр құтқару құрылғысын орналастыру орындарында құрылғыларды жұмысқа дайындау және түсіру кезінде құтқарылатындар әрекетінің жүйесін көрсетіп тақтайша (ақпараттық тақтайшы) болуы тиіс.

65. Құтқару құрылғылары күрделі метеорологиялық жағдайларда жұмысқа қабілетті (жоғары және темен температура, жауын, қар, үлкен жел жүктемесі) және жұмысқа үнемі даяр болуы тиіс.

66. Құтқару құрылғылары автономды (ғимаратты энергиямен қамтамасыз ету көздерінен тәуелсіз) болуы тиіс.

67. Құтқару құрылғылары даярланбаған адамдар қолдану мүмкіндігін қарастыруы тиіс.

68. Оқуда қолдану, техникалық қызмет көрсету немесе жалған іске қосылғаннан кейін құтқару құрылғылары қысқа мерзімде жұмысшы қалыпқа (бір аптадан артық емес) келтірілуі тиіс.

69. Құтқару құрылғыларын ғимаратқа бекіту құрылғыда бірге түсірілетін адамдардың барынша жоғары санынан 9 есе асатын жүктемеге төтеп беруі тиіс.

70. Құтқару құрылғылары ғимаратқа қатысты құрастырымдық орындауда шектелген болуы тиіс.

71. Құтқару құрылғыларының құрастырымдық орындалуы мен орналасуы өрт және құтқару қызметі бөлімшелерінің жұмысына кедергі жасамауы тиіс.

72. Құтқару құрылғыларын қолданғаннан кейін олар адам өмірі мен денсаулығына қауіп тудырмауы тиіс.

73. Құтқару құралдарының түрі мен санын таңдау негіздеуі есеппен расталуы тиіс.

74. Құтқару құралдары мен құрылғыларын пайдалануға қабылдау оқу жұмыстарын міндетті өткізіп белгіленген тәртіпте жүргізілуі тиіс.

75. Халық аз шоғырланған топтарға арналған ғимараттар мен құрылымдар басым түрде құтқару түтік құбыр құрылғыларымен және құтқару науашаларымен (басқыштарымен) жабдықталуы тиіс.

76. Объектіде өрт қалқандары мен стендтерімен жиынтық құрамында орналастырылатын механикаландырылмаған өрт қол аспабына кезенді күтім жасалуы тиіс.

Кезендік қызмет көрсету мына операциялардан тұруы тиіс:

- 1) тозаң, лас және жегі іздерінен тазарту;
- 2) бояуын қалпына келтіру;
- 3) пайдаланудан кейін қалдық ақауларды болдырмау үшін сүймендер мен тұтас металлдан жасалған ілгектерді түзету;
- 4) аспаптардың талап етілетін қайралу бұрыштарын қалпына келтіру.

77. Өндірістік және қоймалық ұймараттарда орналастырылатын өрт қалқандарымен стендтері, сондай-ақ қорғалатын объект аумақтары онда бекітілген өрт аспаптары мен тасымалданатын өрт сөндіргіштердің алу (алып шығу) қолайлығы мен жылдамдығын қамтамасыз ету керек.

78. Өрт қалқандары ақ фонда 30 мм-ден 100 мм-ге дейінгі шекте енмен қызыл белгі түсті жиектемеге ие болуы тиіс.

Допускается выполнять окантовку пожарных щитов в виде чередующихся наклонных под углом 45° полос красного сигнального и белого контрастного цветов.

РҚАО-ның ескертуі: Мемлекеттік тілдегі мәтінде 78-тармақтың екінші абзацы берілмегендіктен ресми тілдегі мәтіннен алынды.

79. Өрт қалқандарының жиектемелерін 45° бұрышы астында қызыл дабыл және ақ ашатын түсті кезектесетін көлбеу таспалар түрінде орындау рұқсат етіледі.

80. Өрт қалқандары мен стендтерін орналастыру және жинақтау "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті талаптарына сәйкесуі тиіс.

81. Өрт жарағы көрінетін орында орналасуы, еркін және қолайлы қол жеткізуге ие болуы және өрт кезінде көшіруде кедергі болмауы керек.

82. Өрт қалқандарын механикаландырылмаған өрт аспабымен жинақтау "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламент талаптарына сәйкесуі және техникалық бүтін қалыпта ұсталуы керек.

83. Объектіде өрт сөндірушілердің қажетті санының түрін таңдау және анықтау олардың өрт сөндіру қасиетіне, жанғыш материал түрі бойынша өрт класына, қорғалатын ұймарат немесе технологиялық жабдық ерекшеліктеріне және "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламенті талаптарын есепке алып өзге параметрлерге (оның ішінде қорғалатын ұймаратта орта температурасы, өрт сөндіргіштен өрт сөндіру құралының ағу ұзындығы, оның жұмыс істеу уақыты мен өрт сөндіргіш сыйымдылығы) қарай жүзеге асырылады.

84. Өрт сөндіргіштер пайдалануға толық зарядталған және жұмыс істей алатын қалыпта, бекіту-іске қосу құрылғысын басқару торабы ашылып пайдалануға енгізілуі тиіс.

85. Өрт сөндіргіштер қорғалатын объектіде орналасуы және климаттық және механикалық әсер етулерден, өзге қолайсыз факторлардан (діріл, жемірлі орта, жоғары ылғалдық) қорғанысы болуы тиіс.

Өрт сөндіргіштер өрт жағдайында жақсы байқалатын және жеңіл қол жеткізілетін болуы тиіс.

Өрт сөндіргіштер өрттің барынша ықтимал туындау орнынан жақын, өтпе жол бойында, сондай-ақ ұймараттан шығар есік маңында орналасуы және өрт кезінде адамдарды көшіруге кедергі келтірмеуі тиіс.

86. Тасымалданатын өрт сөндіргіштер өрт крандарымен бірге аспа тіреуіштерде немесе арнайы өрт шкафтарында орналастырылуы тиіс.

87. Толық салмағы 15 кг-нан кем өрт сөндіргіштер еденнен 1,5 м артық емес биіктікте орналастырылуы тиіс.

Толық салмағы 15 кг және одан жоғары тасымалданатын өрт сөндіргіштер 1,0 м артық емес биіктікте немесе кездейсоқ әсер ету жағдайында мүмкін құлаудан міндетті түрде бекітіліп еденде орналасуы тиіс.

88. Алғашқы өрт сөндіру құралдарын орналастыру үшін өндірістік және қойма ұймараттарында, сондай-ақ қорғалатын объект аумақтарында өрт қалқандары жабдыкталуы тиіс.

89. Өрт сөндіргіштерді іске қосу тәртібін көрсететін негізгі жазулар мен пиктограммалар жақсы байқалатындай орналастырылуы және сыртқа немесе оған барынша ықтимал жақындау жағына қарай қаратылуы тиіс.

Жазбалар кезекті растау арасындағы мерзім бойына оларды нақты оқылуды қамтамасыз ететін болуы тиіс.

90. Өрт сөндіргіштерді қалқалайтын өндірістік немесе өзге жабдықтар көп орналасқан ұймараттарда олардың орнын көрсететін сілтемелер орнатылуы тиіс.

Сілтемелер "Өндірістік объектілердегі сигналдық түстерге, белгілеулерге және қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламент талаптарына сәйкес орындалуы және көрінетін орында, олардың көріну шарттарын есепке алып еден деңгейінен 2,0 м биіктікте орналасуы тиіс.

91. Өрттің мүмкін ошағынан өрт сөндіргіштің орналасу орнына дейінгі қашықтық "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкес анықталуы және мыналардан аспауы тиіс:

- 1) 20 м - қоғамдық ұймараттар мен құрылымдар үшін;
- 2) 30 м - жарылыс өрт және өрт қауіптілігі бойынша А, Б және В1 - В4 санатты ұймараттар үшін;
- 3) 40 м - Г санатты ұймараттар үшін;
- 4) 70 м - Д санатты ұймараттар үшін.

92. Есіктен өрт сөндіргішке дейінгі қашықтық оның толық ашылуына кедергі жасамауы керек.

93. Өрт сөндіргіштер температура мәні өрт сөндіргіштерде көрсетілген температуралық ауқымнан асатын орындарда орналастырылмауы керек.

94. Ұймаратта немесе жылытылмайтын ұймаратта орнатылған және теріс температура жағдайында пайдалануға арналмаған су және ауа-көбікті өрт сөндіргіштер жылдың салқын мезгілінде (ауа температурасы плюс 1 °С-тан төмен жағдайда) алып тасталуы керек. Бұл жағдайда олардың орнында және өрт қалқанында өрт сөндіргіштердің орналасқан орны туралы ақпарат орналастырылуы керек.

95. Пайдалануға енгізілген өрт сөндіргіштер техникалық қызмет көрсетуге түсірілуі керек.

Техникалық қызмет көрсету өзіне мыналарды қамтиды:

- 1) кезеңдік тексерулер;
- 2) тексеріп шығу;
- 3) жөндеу;
- 4) сынаулар;
- 5) қайта зарядтау.

96. Кезеңдік тексерулер өрт сөндіргіш қалпын бақылау, өрт сөндіргіштің орналасу орнын және оның бекітілу сенімділігін, оған еркін қол жеткізу мүмкіндігін, өрт сөндіргішпен жұмыста нұсқаулықтың болуын, орналасуы мен оқылуын бақылау үшін жүргізілуі керек.

97. Өрт сөндіргіштерге техникалық қызмет көрсету пайдалану жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес және қажетті аспаптар мен материалдарды кәсіпорын немесе ұйым бойынша бұйрықпен тағайындалған, белгіленген тәртіпте өрт сөндіргіштерді орнату және пайдалану жөніндегі нормативтік және (немесе) техникалық құжаттарды және өрт сөндіргіш заттар параметрлерін білуі бойынша тексеруден өткен, өрт сөндіргіштерге күтім жасау бойынша қажетті жұмыс көлемін өздігінен жүргізе алатын тұлға жүргізеді.

98. Жөндеу, сынау немесе қайта зарядтау үшін пайдаланудан шығарылған өрт сөндіргіштер балама параметрлі резерв өрт сөндіргіштермен алмастырылуы керек.

99. Өрт сөндіргішті пайдалануға енгізер алдында ол бастапқы тексеруге түсірілуі керек, оның барысында сыртқа қарап шығу жүргізілуі, өрт сөндіргіштің жинақталуы мен оның орнатылу орнының жай-күйі (өрт сөндіргіштің байқалуы немесе оны орнату орнын көрсету, оған еркін қол жеткізу мүмкіндігі), сондай-ақ өрт сөндіргішпен жұмыс жөніндегі нұсқаулықтың оқылуы мен түсініктілігі тексерілуі керек.

Сыртқы қарап шығу барысында мыналарға көңіл аударылуы керек:

1) өрт сөндіргіш корпусында, басқару тораптарында, сомындар мен басында майысу, бөлініп түсу, терең сызаттардың болуы;

2) қорғаныс және лак-бояу жабындарының қалпы;

3) нақты және түсінікті нұсқаулықтың болуы;

4) пломбыланған сақтандырғыш құрылғының болуы;

5) манометр немесе қысым индикаторының бүтіндігі (егер өрт сөндіргіш құрастырымымен қарастырылса), қажетті таңбаның болуы және айдалатын түрдегі өрт сөндіргіште немесе газ баллонда қысым шамасы;

6) өрт сөндіргіш салмағы, сондай-ақ өрт сөндіргіште өрт сөндіру затының салмағы. Өрт сөндіругі зат салмағы есептелу жолымен анықталуы керек;

7) майысқақ шланг (болған жағдайда) және өрт сөндіргіш затты таратқыш қалпы (механикалық бүлінулердің, жегі іздерінің, құюдың мүлт кетуі немесе өрт сөндіргіш заттың өрт сөндіргіштен еркін шығуына кедергі жасайтын өзге заттардың болуы);

8) жүру бөлігінің қалпы және өрт сөндіргіш корпусының арбада (жылжымалы өрт сөндіргіш үшін), қабырғада немесе өрт шкафында (тасымалданатын өрт сөндіргіш үшін) беку сенімділігі.

Тексеру нәтижелері бойынша өрт сөндіргіш паспортында қажетті белгілер жасайды. Өрт сөндіргішке реттік нөмір беріп оны затбелгіге жазады. Тексеру нәтижелерін өрт сөндіргіштерді есепке алу журналында белгілейді.

Өрт сөндіргіштерге техникалық қызмет көрсету нәтижелері бойынша толтырылатын құжат үлгілері осы техникалық регламенттің 6-қосымшасында берілген.

100. Өрт сөндіргіштерді жыл сайынғы тексеру өрт сөндіргіштің сыртын қарап шығуды, оны орнату орны мен оған апаратын жолдарды қарап шығуды қамтуы керек.

Жыл сайынғы тексеру барысында газ баллонынан газды немесе газды өрт сөндіргіштен өрт сөндіру затын ығыстыратын шығу шамасын бақылайды. Өрт сөндіргіштерді (толық немесе таңдап) ашады, сүзгілер қалпын бағалайды және өрт сөндіргіш заттың параметрлерін тексереді.

Егер өрт сөндіргіш мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар мен белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкеспесе, оны қайта зарядтайды.

101. Объектінің жоғары өрт қауіптілігі (жарылыс өрт және өрт қауіптілігі бойынша А және Б санатты ұймараттар) жағдайда немесе өрт сөндіргішке шекті мәнге жақын оң (плюс 50°C -тан жоғары) немесе теріс (минус 40°C -тан төмен) қоршаған орта температурасы, ауаның 90 %-дан артық ылғалдығы, жегілік-белсенді орта, дірілдің әсері сияқты қолайсыз факторлар әсер етуі жағдайда өрт сөндіргіштерді тексеру және өрт сөндіргіш затты бақылау 6 айда бір реттен жиі емес жүргізілуі керек.

102. Барлық түрдегі өрт сөндіргіштерді зарядтау және қайта зарядтау пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарға сәйкес жүргізілуі керек.

103. Өрт сөндіргіштер қолданғаннан кейін бірден немесе егер жыл ішінде газды өрт сөндіргіш заттың немесе ығыстырушы газдың шығып кету шамасы рұқсат етілетін мәннен асса қайта зарядталуы керек.

104. Тасымалданатын өрт сөндіргіштен және жоғары қысымды баллоннан оларды пайдаланудың немесе сақтаудың бір жылы ішінде өрт сөндіруші заттың немесе ығыстырушы газдың шығуы мыналар үшін аспауы керек:

1) қажетті өлшеу дәлдігін қамтамасыз ететін манометрмен немесе бақылау манометрін қосуға арналған жалғастырғышпен жабдықталған айдалатын өрт сөндіргіштер мен ығыстырма газды жоғары қысымды баллондар техникалық құжаттамада және өрт сөндіргіштің немесе газ баллонының затбелгісінде көрсетілген атаулы жұмысшы қысым шамасынан 10 % артық емес

2) қысым индикаторымен жабдықталған айдалу өрт сөндіргіштерінде ығыстырушы газ кетуін мыналар үшін шкаланың жасыл секторында болуы керек қысым индикаторы тілінің қалпын бақылаумен рұқсат етіледі:

көмірқышқыл және хладонды өрт сөндіргіштер өрт сөндіргіш зат салмағының бастапқы мәнінен 5 % артық емес, бірақ 50 г-нан артық емес;

манометрі жоқ ығыстырушы газды жоғары қысымды баллондар, баллонда көрсетілетін ығыстырушы газ салмағының бастапқы мәнінен 5 % артық емес, бірақ 5 г-нан артық емес.

105. Жылжымалы өрт сөндіргіштен газды өрт сөндіруші заттың немесе ығыстырушы газдың кетуі мыналар үшін аспауы керек:

1) айдалатын түрдегі көмірқышқыл және хладонды өрт сөндіргіштер, сондай-ақ газ баллондары үшін өрт сөндіруші заттың немесе зарядталған газ салмағының бастапқы мәнінің 5 % артық емес;

2) қалған түрдегі айдалатын өрт сөндіргіштер мен өрт сөндіргіш корпусының сыртында орналасқан газ баллондары үшін зарядталу қысымынан 10 % артық емес.

106. 5 жылда бір реттен жиі емес әр өрт сөндіргіш пен ығыстырушы газ құйылған баллон босатылуы, өрт сөндіргіш корпусы толығымен өрт сөндіргіш зат қалдығынан тазартылуы, сыртқы және ішкі қарап шығулар, сондай-ақ беріктікке гидравликалық сынаулар мен өрт сөндіргіш корпусының қымталғандығына, іске қосу басына, шланг және бекіту құрылғысына пневматикалық сынаулар жүргізілуі керек.

Тексеру барысында мыналарға назар аударылуы керек:

1) өрт сөндіргіш корпусының ішкі бетінің қалпы (металда майысулар немесе көтерілулер болуы, қорғаныс жабынының қабыршақтануы);

2) жегі іздерінің болуы;

3) төсем, жиектеме немесе тығыздаудың өзге түрлерінің қалпы;

4) сақтандырғыш құрылғылардың, сүзгілер, қысымды өлшеу құралдарының, редукторлар, бұранда, бекіту құрылғылары мен оларды орнықтыру орындарының қалпы;

5) газ баллонының салмағы, оны кезекті сынау мерзімі немесе газ жинақтайтын элементінің кепілдік пайдалану мерзімі;

6) шлангтің бекітілу беті мен тораптар қалпы;

7) өрт сөндіргіш заттың қалпы, кепілдік сақтау мерзімі және негізгі параметрлер мәндері;

8) беткі-белсенді зат немесе көбік түзгішке арналған контейнер қалпы мен қымталғандығы (суды және зарядтың өзге құрамбірліктерін жеке сақтап сулы және ауа-көбікті өрт сөндіргіштер үшін).

107. Механикалық бүлінулер немесе жегі іздерін байқаған жағдайда өрт сөндіргіш корпусы мен тораптары мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар мен белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес беріктікке сынауға түсірілуі керек.

108. Сынауды тиімді аяқтағаннан кейін өрт сөндіргіш кептірілуі, боялуы (қажет жағдайда) және өрт сөндіргіш затпен зарядталуы керек.

109. Егер өрт сөндіргіш зат зарядын сақтаудың кепілдік мерзімі аяқталса немесе заряд параметрлердің біреуінен болсын нормативтік және (немесе) техникалық құжаттама талаптарына сәйкеспесе, онда өрт сөндіргіштің бұндай заряды алмастырылуы керек.

110. Беріктікке арналған гидравликалық сынаулардан өтпеген өрт сөндіргіштер немесе жеке тораптар жөндеуге жатпайды, олар пайдаланудан шығарылып брак деп танылады.

111. Жүргізілген тексерулер мен сынаулар нәтижелері өрт сөндіргіш затбелгісінде, оның паспортында және өрт сөндіргіштерді есепке алу журналында белгіленеді.

112. Өрт сөндіргіштерге техникалық қызметті жүзеге асыратын ұйым немесе кәсіпорындар (бұдан әрі - ұйым) қысым астында жұмыс істейтін ыдыстармен жұмыс істеу, өрт сөндіргіштерге техникалық күтім жасау және қауіпсіз жұмыс істеу бойынша арнайы даярлықтан өткен, өрт сөндіргіштерге, ығыстырушы газ көздеріне және өрт сөндіргіш заттардың пайдаланылатын түрлеріне арналған нормативтік және техникалық құжаттаманы білетін білікті мамандары болуы керек.

113. Өрт сөндіргіштерге техникалық күтім жасау бойынша жұмыс жүргізетін ұйымда ауа алмастыратын желдеткішпен (қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес) және қажетті қойма ұймаратымен жабдықталған жұмысшы ұймараты болуы керек.

114. Ұйымда өрт сөндіргіштерден шығарылатын өрт сөндіргіш заттар қалдықтарын жинау үшін қажетті сыйымдылықтарға ие болуы керек.

115. Өрт сөндіргіштерді қайта зарядтау бойынша жұмыстар жүргізетін ұйымда өрт сөндіруші заттарды өңдеу немесе кәдеге жаратуға арналған қажетті жабдықтары болуы керек.

116. Ұйымда өрт сөндіргіштерді бұзу және жөндеу бойынша жұмыстарды орындауға арналған қажетті аспап және өрт сөндіргіштердің ішін қарап шығу үшін қауіпсіз жарық беру көзі (қорек көзі 36 В артық емес) болуы керек.

117. Ұйымда өрт сөндіргіштердің, өрт сөндіру заттарының негізгі параметрлерін тексеру және өрт сөндіргіштер мен олардың тораптарына сынаулар жүргізуге арналған қауіпсіз аттестатталған жабдығы болуы керек.

Қауіпсіздік мақсатында сынақ жабдығы жекелеген үй-жайда орналастырылуы тиіс.

118. Ұйымда өрт сөндіргіштерді кептіру және бояуға арналған камераға, өрт сөндіргіштер мен баллондарды кептірілген газбен зарядтаудың қауіпсіз жүйесіне, газ баллондары мен өрт сөндіргіштердің салмағы мен қымталғандығын бақылауға арналған жабдыққа ие болуы керек.

119. Ұйымда орындалған жұмыстар, оларды жүргізу күні, өрт сөндіргішке зарядталған өрт сөндіргіш зат маркасын, ұйым атауы мен оның заңды мекен-жайы туралы ақпарат көрсетілуі керек затбелгі немесе құлақшалардың қажетті жиынтығы болуы керек.

Құлақшалар немесе затбелгілер "Орауға, таңбалауға, затбелгі тағуға және оны дұрыс орналастыруға қойылатын талаптар" техникалық регламенті, сондай-ақ мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар мен белгіленген тәртіпте бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкесуі керек.

3.2. Өрт техникасы мен оның тіршілік циклі процестеріне қойылатын қауіпсіздік талаптары

120. Объектіде орналастырылатын өрт техникасы орналастырылуы бойынша мыналарға сәйкесуі керек:

1) ғимарат пен ұймараттардың өрт-жарылыс және өрт қауіптілігі бойынша санаттары;

2) электростатикалық ұшқын қауіпсіздік;

3) объектіні климаттық ауданға бөлу және өрт техникасын орналастыру санаттары;

4) қоршаған орта жемірлігі;

5) сыртқы діріл әсерлерінің параметрлер мәндері.

121. Өрт автомобильдерін пайдалану кезінде қауіпсіздік және еңбекті, қоршаған ортаны қорғау, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің өртке қарсы қызмет бөлімшелерінде еңбекті қорғау ережелері" талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

122. Өрт автомобильдерін және өзге өрт техникасын пайдалану кезінде қауіпсіздік және еңбекті қорғау, қоршаған ортаны қорғау, өрт қауіпсіздігі талаптарын орындауға жауаптылық объектілердің бірінші басшылары немесе олардың орынбасарларына жүктеледі.

123. Өрт автомобильдеріне техникалық күтім жасау және жөндеу осы мақсаттарға арнайы арналған ұймараттар мен орындарда (посттарда) бүтін және

өзінің арналуына сәйкесетін жабдықтар мен аспаптар пайдаланылып жүргізілуі керек.

Өрт техникасына техникалық күтім жасау және жөндеу жұмыстарына қауіпсіздік пен еңбекті қорғау бойынша даярлықтан өткен және жұмыстың қауіпсіз әдістері мен тәсілдерін білетін тұлғалар қатыстырылады.

124. Доңғалақ немесе шынжырлы шассиге салынатын өрт машиналарының құрастырымы мен жинақталуы негізгі машинаның қауіпсіздік көрсеткіштерін төмендетпеуі керек.

125. Өрт машиналарының құрылғылары (агрегаттарды, басқару жүйелерін, өрт-техникалық жарақтар, әскери есепті орналастыру) өртті сөндіру кезінде тактикалық міндеттердің орындалу қауіпсіздігін, сондай-ақ қозғалыс, техникалық күтім жасау және жөндеу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етуі керек.

Өрт-техникалық жарақты орналастыру сызбалары мен бекіту тораптары оның сенімді бекуін, әскери жұмыс істеу жылдамдығын, оны алу және орнату кезінде қолайлылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз етуі керек.

126. Пайдалану барысында өрт машинасының техникалық қалпы, өрт автомобилінің салонында орналастырылатын өрт-техникалық жарақ, жылыту, желдету және ауа баптау жүйелері, арнайы агрегаттарды басқару органдарының көлемдері, объекті мен орналасуы, өрт автомобилінің түсті-кескінді сызбасы, арнайы сәуле және дыбыс белгілері, сондай-ақ электр жабдығы, сыртқы сәуле түсіру құралдары мен жарық шағылыстыратын жарақтар мемлекеттік, мемлекетаралық, Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

127. Өрт автомобилін өртке қатысты күйге келтіру құрастырымы кәсіпорын-дайындаушы оны негізгі шассиге құрастыруға арнап әзірленген нормативтік және техникалық құжаттамаларға сәйкесуі керек.

Өрт автомобилін пайдалану барысында оның құрастырымына өзгерістер енгізу, орналастыру орнын өзгерту және кәсіпорын-дайындаушы келісімінсіз қосымша өрт-техникалық жарақ орнатуға тыйым салынады.

128. Жарық берулі деңгейі мыналардан кем болмауы керек:

1) 20 лк - сілтегіштер, бақылау және өлшеу құралдары, басқару жүйесі элементтерін таңбалау;

2) 10 лк - әскери есеп кабиналары мен өрт-техникалық жарақ салынған шанак бөлігі;

3) 10 лк - оларға сорғыш және арынды түтік құбырлар, электр күшті қондырғылар кабельдері қосылатын бөлімдерден бір метр қашықтықта жұмысшы алаңдарда.

Өрт автомобилінің салонында, бөлім командирінің жұмысшы орын аймағында жарық беру деңгейі кемі 10 лк, жүргізушінің көзіне шағылыспайтын жергілікті жарық беру шамы орналасуы керек.

129. Басқару органдарының құрастырымы мен арнайы агрегаттар орналастыру оларды кездейсоқ іске қосылу мүмкіндігін болдырмауы керек.

Арнайы агрегатты басқару органдары, қақпақтар, ыдыс қақпақтары, өрт автомобилі салонының есіктерін, бөліктер мен өзге элементтерді ашуға арналған тұтқалар оларды жеке қол қорғау құралдарын киіп қолмен қамтып ұстау мүмкіндігін қамтамасыз етуі керек.

Арнайы дыбыс және сәулелі дабыл беруді басқару органдары оларды жүргізуші немесе бөлім командирі шұғыл іске қосуы үшін қолайлы аумақта орналасуы керек.

130. Өрт автомобилінің толық салмағы негізгі шассиге орнатылған толық салмақтың 95% аспауы керек.

131. Өрт автомобилінің құрамдас бөліктерін негізгі шасси жақтауында жинақтау жүктемелердің өрт автомобилінің осіне толық салмағының нақты шассиге арналған техникалық шарттарға сәйкес таралуын қамтамасыз етуі керек, бұл жағдайда басқарылатын оське түсетін жүктеме толық салмақтан кемі 25% құрауы, ал оң және сол жақтағы доңғалақтарға жүктемелер толық салмақтан 1% артық емес рұқсат етілетін ауытқумен тең болуы керек.

132. Өрт автомобилінің статикалық орнықтылығының көлденең бұрышы толық салмақ жағдайында кемі 30° болуы керек.

133. Өрт автомобилінің еденнен тебе қаптамасына дейінгі, бүйір қабырғасының ішкі қаптамасынан 0,25 м қашықтықта өлшенген салон биіктігі кемі 1,40 м болуы керек.

Өрт автомобилінің орындық жастығынан (жазықтығынан) салон төбесіне дейінгі тікеге 8° бұрыш астында өлшенген қашықтығы кемі 1,10 мм болуы керек.

134. Орындықтардың көлденең орналасқаны (шассидің бойлық осіне қатысты) жағдайда өрт автомобилі салонының есік жақтауының ені кемі 0,65 мм болуы керек.

Орындықтардың бойлық (шасси жақтауы бойына) орналасқаны жағдайда өрт автомобилі салонының есік жақтауының ені кемі 1,10 мм болуы керек.

Есік жақтауының биіктігі кемі 1,35 мм болуы керек.

Жүргізуші үшін жұмысшы кеңістіктің ені кемі 0,80 м, ал әскери есепсіз орындықтар ені кемі 0,45 м болуы керек.

135. Өрт автомобилі салонының есіктері автомобиль жүру бағыты бойынша ашылуы және сыртқы және ішкі тұтқалары болуы керек, бұл жағдайда бірінші қатар есігі сыртынан және ішінен, ал қалғандары тек ішінен жабылуы керек.

Өрт автомобилі салонының есіктері оларды жабық және ашық күйде 75° бұрыш қалпында бекітетін құрылғылары болуы керек.

136. Өрт автомобилі салоны есіктерінің ішкі құлыптары автомобиль қозғалуы кезінде есіктердің еріксіз ашылып кету мүмкіндігін болдырмайтын құрылғыларға ие болуы керек.

Өрт автомобилі салоны есіктерін бекіту тетіктерінің тұтқалары жарақат тигізуді болдырмайтын объектіге ие болуы керек.

137. Өрт автомобилі салонының есіктері кез келген аралық қалыпта бекітілетін түсірілетін, жылжытылатын немесе бұралатын шынылармен жабдықталуы керек.

138. Орындықтардың көлденең орналасқаны жағдайда өрт автомобилі салонында орындықтар қатары жарақат қауіпсіз тұтқалармен қоршалуы керек.

Өрт автомобилі салонында орындықтардың екінші қатары мен тұтқалары арасындағы қашықтық кемі 0,35 мм болуы керек.

Орындықтардың үш қатарлы орналасқаны жағдайда екінші және үшінші қатарлар арасындағы қашықтық кемі 0,45 м болуы керек.

139. Өрт автомобильдері кемі екі өрт сөндіргішпен жабдықталуы керек.

Өрт сөндіргіштерді бекіту орындары жабдықтарды орналастырудың жеңіл қол жеткізілетін аймақтарында болуы керек, бұл жағдайда олардың біреуі (ОП-2 түрдегі) жүргізуші орындығына жақын, ал екіншісі (ОП-10 түрдегі немесе екі ОП-5) өрт автомобилінің шанағында (бөлігінде) болуы керек.

140. Өрт автомобильдері "Қазақстан Республикасының Жол қозғалысы ережесін", Көлік құралдарын пайдалануға жіберудің негізгі ережелері мен лауазымды тұлғалар мен жол қозғалысына қатысушылардың жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша міндеттемелерін және Көлігі арнайы сәулелі және дыбысты белгілермен және арнайы түрлі-түсті кескін сызбалары бойынша боялуға жататын жедел және арнайы қызметтер тізілімін бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 25 қарашадағы N 1650 қаулысына сәйкес бірінші медициналық көмек пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету құралдарымен және электр тогымен зақымданудан жеке қорғау құралдарымен жабдықталуы керек.

141. Өрт автомобилінің салонында, сондай-ақ оператордың жұмысшы орнында өрт автомобилі қозғалтқышы пайдаланған газдарының түтіндерінен болатын зиянды заттар болуы шекті рұқсат етілетін шоғырлардан аспауы керек.

Өрт автомобильдері оператордың жұмысшы орнынан пайдаланылған газдарды бұрып әкету жүйесімен жабдықталуы керек.

Төмен температуралы өрт сөндіретін заттан салқындайтын және оператор жұмыс істеуі кезде жанасуға қол жеткізімді өрт автомобилінің құбыржолдары мен агрегаттар беттері оқшаулануы керек.

142. Өрт автомобильдері тепкішек, саты және тұтқалармен (қапсырмалармен) жабдықталуы керек.

Өрт автомобилінің салонына немесе оның жұмысшы бетіне көтерілуге арналған тепкішек биіктігі жол (жер) деңгейінен 0,50 м артық емес деңгейде болуы керек.

Техникалық негізделген жағдайларда тепкішек немесе сатының бірінші басқышының биіктігін 0,70 м артық емес биіктікте орындау рұқсат етіледі.

Өрт автомобилі темпішектерінің ені кемі 0,25 м, тереңдігі кемі 0,20 м болуы керек.

Өрт автомобилі сатыларының басқыштар ені мен тереңдігі кемі 0,15 м, басқыштар арасында қашықтық 0,30 м артық емес болуы керек.

Тұтқалар (қапсырмалар) диаметрі кемі 0,02 м, орналасу биіктігі шанақ бетінен кемі 0,10 м болуы керек.

Тепкішектер, саты басқыштары, өрт автомобилі салоны еденінің жабыны, жұмысшы аландар сырғу тудырмайтын материалдан дайындалуы немесе 1 мм-ден 2,5 мм-ше дейінгі шекті биіктікте бедерлі орындалуы керек.

Тепкішектер шанақ элементтерінен шығып тұратын жағдайда онда олар жарақат қауіпсіз объектіге ие болуы керек.

143. Өрт автомобилінің төбесінде орналасқан жұмыс орны, жұмысты түрегеп тұрып орындаған жағдайда айнала биіктігі кемі 0,10 м қоршауға ие болуы керек.

144. Өрт автомобильдері бөліктерінің есіктері олардың өздігінен ашылып кетуін болдырмайтын өздігінен іске қосылатын бекіту құрылғыларымен жабдықталуы керек.

Серпімді есіктер ашық қалыпты өздігінен іске қосылатын бекіткіштермен жабдықталуы керек.

Бөлік есіктерінің перделі және оған ұқсас құрастырымды есіктерінде ашудың кез келген қалпында бекітуге ие болуы керек.

145. Тұрақ қалпында ашық есіктер, орнатылған шығарылатын тіреулер, жарық беру мачталарының кермелері, автомобильдің ұзындығы немесе ені бойынша үлкейтетін габариттік көлемдері өрт автомобилінің габариттерін көрсететін жарық қайтаратын элементтермен немесе өзге белгі беру құрылғыларымен жабдықталуы керек.

Құрал бетінде жүргізушіде ашық есіктердің болуын, шығару тіреулерін және жарық беру мачталарын көрсету қондырғылары туралы белгі беру құрылғысы жеке шығарылып көрсетілуі керек.

146. Өрт автомобильдерінің құрастырымы салонды жылулық қорғау жүйесін, негізгі агрегаттарды, отын бактарын, отын магистральдарын жоғары жылу ағындарының әсерінен қорғау жүйесін орнату мүмкіндігін қамтамасыз етуі керек.

Бет температурасының және жылу ағыны тығыздығының шекті рұқсат етілетін мәндері, жылудан қорғау жүйелерінің параметрлері мен құрастырымы (экран, жабын, суландыру) Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес анықталуы керек.

147. Отын бағын өрт автомобилінің салонында және қозғалтқыштың өңделген газдарын шығаратын жүйеден кемі 0,10 м қашықтықта орналастыруға тыйым салынады.

Отын бағы мен оған отын құятын мойны өрт автомобилі шанағының габаритінен шығып тұрмауы керек.

Қосымша жылу жетектерін орналастыру оларды тұтқырлық, жемірлі және соққы әсерінен қорғауды қамтамасыз етуі керек.

Қосымша отын жетектері өрт автомобилі жақтауының ақаулануы туындаған жағдайда олардың бүлінуін болдырмайтын теңгермелерге ие болуы керек.

148. Суға (немесе өзге өрт сөндіретін сұйық затқа) арналған цистерна ішінде көлденең толқын бұзғыштар (қалқаншалар, кеуекті толтырғыш) орналастырылуы керек.

Толқын бұзғыштар алаңы цистернаның көлденең қимасы алаңының кемі 95 % құрауы керек.

Көлденең толқын бұзғыштар әрбірі 1,5 т сыйымдылықпен, өзара бір біріне жанасатын бөліктерге бөлуі керек.

Артқы сыртқы шиналар жолтабанының 80 % артық көлемдегі цистерна ені жағдайда бойлық толқын бұзғыштарды орнату міндетті емес.

149. Өрт автомобиліне Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес "массалар орталығы" (жеткізу қалпында) деген айла-шарғылық белгі салынуы керек.

150. Өрт автомобильдері екі кері шегеруге қарсы тіреулермен (табандықтармен) жабдықталуы керек.

151. Дизель қозғалтқышты өрт автомобилінің шығару түтігінің құрастырымы оған ұшқын басқыш қондырғы орнатылуын қарастыруы керек.

152. Пневмо- және гидрожүйелер құрастырымы Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

153. Өрт автомобильдеріне орнатылған, қысым астында жұмыс істейтін ыдыстар "Қысым астында жұмыс істейтін ыдыстарды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері" талаптарына сәйкесуі керек.

154. Автосатылар, иінді өрт автокөтергіштер мен өрт көбік көтергіштер мына жағдайларда құтқару жұмыстары мен өрт сөндіруді қауіпсіз жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз ететін статистикалық және динамикалық орнықтылыққа ие болуы керек:

- 1) 6⁰ дейін қоса көлбеумен оларды бетке орналастыру;
- 2) өрт сөндіретін заттарды беруге арналған құрылғылармен жұмыс істеген жағдайда;
- 3) саты (жүкбесік) жоғарғы деңгейінде жел жылдамдығының 10 м/с артық жағдайында.

155. Автосатылардың, иінді өрт автокөтергіштерінің және өрт көбік көтергіштерінің шығарылатын тіреу табандығынан топыраққа орташа қысым 0,6 МПа артық емес болуы керек.

156. Автосатылар, иінді өрт автокөтергіштері мен өрт көбік көтергіштері мыналарды болдырмайтын блоктауларға ие болуы керек:

- 1) бекітілмеген серіппе мен көтерілген тіреулер жағдайында бұрма (иін жиынтығы) қозғалу мүмкіндігі;
- 2) жұмыс алаңынан тыс бұрма (иін жиынтығы) қозғалу мүмкіндігі;
- 3) бұрманың (иін жиынтығы) жұмысшы қалпы жағдайда тіреулер көтерілуі;
- 4) автомобиль қозғалысы кезінде тіреулердің өздігінен жылжып алға шығуы;
- 5) бұрмада лифт кабинасы немесе оның ең төменгі қалыпта болмағаны жағдайда қозғалыс кезінде орнынан жылжып кетуі;
- 6) бұрманы (иін жиынтығы) көліктік қалыпқа орнатқаннан кейін оның әрі жылжуды тоқтатпауы;
- 7) автомобильдің күшті іріктеудің қосылған қорабы, бекітілген серіппелер, алға жылжыған тіреулер мен көтерілген бұрма (иін жиынтығы) жағдайында қозғалуы;
- 8) құрастырманың шеткі нүктелерінің (алдымен соғылуды шектегіштер) кедергімен жанасқаны жағдайда бұрманың (иін жиынтығының) жүкбесіктің қозғалуы;
- 9) жүк көтергіштіктің 10 %-дан артық асқаны жағдайда бұрма (иін жиынтығының) қозғалуы.

157. Автосатылар, иінді өрт автокөтергіштер мен өрт көбік көтергіштерінде негізгі күш агрегаты жетегінің немесе шасси қозғалтқышының істен шыққаны жағдайда бұрманы, иін жиынтығын көлік қалпына келтіруге арналған апаттық жетегі болуы керек.

158. Автосаты, иінді өрт автокөтергішінің және өрт көбік көтергішінің жоғарғы жағының қозғалу жылдамдығы қауіпсіздік өрісінің шекті мәндеріне немесе қозғалыс жетектерінің атқарушы тетіктерінің шеткі қалыптарына жеткен жағдайда автоматты түрде баяулауы керек.

159. Автосатылар мен иінді өрт автокөтергіштері:

1) бұрма көтерілу биіктігі мен шығуын, иін, жүкбесік, лифт кабинасының жиынтығын көрсеткіштермен жабдықталуы және оператордың жұмыс орнынан жақсы көрінетін бір блокта жинақталуы және 5 % артық емес кінәратқа ие болуы керек;

2) бұрманың төменгі иінінің көлбеу бұрышын;

3) бұрма көлбеулігінің көлденең бұрышын көрсеткіштерімен (бақылау құралдарымен) жабдықталуы керек.

160. Басқару батырмаларында орналасқан автосатының және иінді өрт автокөтергішінің дыбыстық, сәулелік дабыл белгілері мыналар туралы хабарлауы керек:

1) бұрманың, иіндер жиынтығының, жүкбесіктің, лифт кабинасының қозғалыстың жұмысшы өріс шекарасына жақындағанын;

2) бұрманың, жүкбесіктің, лифт кабинасының асқын жүктелуін;

3) алдымен соғылуды шектегіштің іске қосылу сәтін;

4) тіреудің жерден немесе төсемнен ажырау сәтін;

5) осьтердің бірігу сәтін (автосатылар үшін);

6) басқыштар бірігу сәтін (автосатылар үшін).

161. Автосатыны және иінді өрт авто көтергішін басқарудың барлық тармақтарынан барлық орындалатын қозғалыстарды ақырын (сатысыз) реттеу қамтамасыз етілуі керек.

162. Автосатылар мен иінді өрт автокөтергіштер оның кез келген қалпында жүкбесік еденінің көлденеңдігін және бұрма бойы орналасқан саты басқыштарының көлденеңдігін қамтамасыз ететін тегістеу жүйесіне ие болуы керек (болған жағдайда), бұл жағдайда жүкбесік еденінің көлденең жазықтықтан ауытқуы 3° артық болмауы, ал сатылар 2° артық болмауы керек.

163. Жүкбесік еденінің алаңының мынадай көтеру биіктікті иінді өрт автокөтергіш үшін мыналарды құрауы тиіс:

1) кемі 22 м - кемі $1,4 \text{ м}^2$;

2) 22 м-31 м - кемі $2,0 \text{ м}^2$;

3) 31 м-дан артық - кемі $2,5 \text{ м}^2$.

Жүкбесік еденінің және лифт кабинасының алаңы мынадай көтеру биіктікті автосатылар үшін мынаны құрауы керек:

1) кемі 25 м - кемі $0,46 \text{ м}^2$;

2) 25 м-ден артық - кемі $0,7 \text{ м}^2$.

164. Автосатылар мен иінді өрт автокөтергіштерінің жүкбесіктері $0,50 \text{ м}$ және $1,10 \text{ м}$ биіктікте тұтқалардың екі қатарымен түзілген қоршауға ие болуы керек. Жүкбесік еденінің айналасында биіктігі кемі $0,1 \text{ м}$ тегіс қоршау (жиектеме) болуы керек.

Жүкбесікті қоршау элементтері (тұтқалар) түрлі бағытта кемі $1,3 \text{ кН}$ жиынтық жүктемеге төтеп беруі керек.

Лифт кабинасы айнала биіктігі кемі $1,50 \text{ м}$ ұялы қоршауларға ие болуы керек.

165. Иінді өрт көтергішінің жүкбесігі мен автосаты лифтінің кабинасы ішінен және сыртынан ашылатын құлыпты бір немесе екі жағынан бір жақтаулы есіктермен жабдықталуы керек.

Иінді өрт автокөтергіштің жүкбесігін қайырма тұтқалармен жабдықтау рұқсат етіледі, бұл жағдайда өтпе ені кемі $0,50 \text{ м}$ болуы керек.

166. Автосатылар мен иінді өрт автокөтергіштері (орнықты жүкбесікті) біреуі жүкбесікте, екіншісі автомобильде орналасқан екі басқару батырмаларымен жабдықталуы керек.

Өрт көбік көтергіш шығарылатын (негізгі) және автомобильде орнатылған (көмекші) екі басқару батырмаларымен жабдықталуы керек.

167. Жүкбесік қозғалысын онда орналасқан батырмадан басқарған кезде негізгі батырмадан басқару шектелуі керек.

168. Басқару батырмасында иінді өрт автокөтергішінің жүкбесігінің барлық қозғалыстарын басқару органдары өздігінен қайтатын, олардың өздігінен қосылу мүмкіндігін болдырмауы және іске қосылатын тетік қозғалыстарын белгілеуге ие болуы керек.

169. Автосатыны, иінді өрт автокөтергішін басқару батырмасының және өрт көбік көтергіштің басқару батырмалары автомобиль қозғалтқышын ажыратпай орындалатын маневрді апаттық тоқтату және дыбыстық белгі беруді қосу құрылғысына ие болуы керек.

170. Автосатылар мен иінді өрт автокөтергіштері негізгі басқару батырмасы мен жүкбесік арасында екі жақты дауыс зорайту байланысын қамтамасыз ететін сөйлесу құрылғыларымен жабдықталуы керек.

171. Өрт машиналарының электр жабдықтарын орнату және пайдалану "Электр қондырғыларын орнату ережелері", "Тұтынушылардың электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелері мен тұтынушылардың электр

қондырғыларды пайдалану кезінде қауіпсіздік техникасы ережелеріне", сондай-ақ "Өрт автомобильдері мен тіркемелерінің электр қондырғыларын пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелеріне" сәйкесуі керек.

172. Өрт автомобилі салоны мен бөлімдерінде орналасқан электр қосылыстар IP 43 қорғаныс деңгейіне, қалған электр қосылыстары IP 54 қорғаныс деңгейіне сәйкесуі керек.

173. Электр сымдары құрастыру кезінде олардың үзілуін, қажалуын болдырмау үшін берік бекітілуі, сондай-ақ оларға өрттің температуралық факторлары, су төгілуі мен атмосфералық жауын-шашын әсерінен қорғалуы керек.

174. Қосымша электр жабдығының кез келген элементін қоректендірудің электр тізбектері қорытпа сақтандырғыштармен (немесе автомат ажыратқыштармен) жабдықталуы керек.

175. Енгізулер, өткізгіштер, айыртетікті ажыратқыштар таңбалауға ие болуы керек. Өткізгіштерді таңбалау әр өткізгіштің екі шетінде орындалуы керек.

176. Өрт автомобильдері базалық шассидің аккумуляторлық батареяларын ажыратқышпен (массаны ажыратқышпен) жабдықталуы керек.

177. Өрт автомобильдері жеке құрамды электр тогымен зақымданудан жеке қорғау құралдарымен (диэлектр қолғаптар, ботылар, кілемшелер, сондай-ақ электр сымдарын қиюға арналған қайшылармен) жабдықталуы керек.

178. Өрт автомобилін және оның электр жабдықтарын жерге тұйықтайтын қысқыштар Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес дайындалуы керек.

Жерге тұйықтау құрылғысының байланысу беті жегіге қарсы жабынға ие болуы керек.

179. Өрт автомобилін жерге тұйықтау жерге тұйықтайтын құрастырымдарға бекітудің арнайы құрылғысымен жабдықталған 10 мм^2 кем емес қималы (диаметрлі) оқшауланбаған көп өзекті сым сымның көмегімен жүргізілуі керек.

180. Өрт автомобилінде жерге тұйықтаушы қысқышты орналастыру орнында өрт автомобилі құрастырымының барлық металл элементтерімен (өрттік күйге келтіру, су-көбікті коммуникациялар және автомобильдің негізгі шассиі) электр байланысқа ие болуы керек (байланысу орындарында 2000 мкОм артық емес айнымалы қарсылықты қамтамасыз ететін метал бөгеттер орнатылған).

181. Өзекті жерге тұйықтағыштар саны нақты үлгідегі өрт автомобильдеріне арналған нормативтік құжатта белгіленуі керек.

182. Кернеуі 230 В және 400 В өрт автомобилінің электр күшті қондырғылары қосымша ажыратқыш құрылғысына қосымша өзекті жерге тұйықтағыштармен жинақталуы керек.

183. Өзек пен жерге тұйықтаушы өткізгіштер арасында айнымалы қарсылық 600 мкОм артық емес болуы керек.

184. Жерге тұйықтаушы құрылғы 250 м артық емес ағу қарсылығын қамтамасыз етуі керек.

185. Өрт автомобилінің электр күш қондырғысының құрастырымы қызмет көрсетуші қызметкерлердің электр тогынан зақымданудан қауіпсіздігін қамтамасыз етуі керек.

186. Өрт автомобилінің электр күш қондырғыларының айнымалы үш фазалы тогының электр қосылыстар сызбасы оқшауланған бейтарапқа (генератор орауын нөлдік нүктені шығарып "жұлдызша" сызбасы бойынша қосқан жағдайда) ие болуы керек.

187. Фазалық сымдар немесе бейтараптың корпуспен немесе жермен тікелей және жасанды нөлдік нүктемен (радиоқабылдауға бөгеуілдерді басуға арналған құрылғыдан басқа) электр байланысын құрайтын қандай да бір құрылғыны қолдануға тыйым салынады.

188. Оқшаулау қарсылығын үнемі қабылдау құрылғысы мен қорғаныс ажырату құрылғысының қиюласуынан тұратын электр қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесі өрт автомобилінің 36 В және артық кернеулі электр күшті қондырғысын пайдаланған кезде электр қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізгі жүйесі болып табылуы керек.

189. Оқшаулау бүлінуі салдарынан қауіпті кернеу астында болуы мүмкін электр жабдығының барлық металл ток өткізбейтін бөліктері қоректендіру көзінің корпусымен, сондай-ақ өрт автомобилінің шассиімен электр қосылысқа ие болуы керек.

190. 230 В және 400 В атаулы кернеулі жеке ажыратылған күш тізбектері жағдайында өрт автомобилінің күш электр жабдықтарының оқшаулау қарсылығы өзара және корпусқа қатысты кемі 0,5 МОм болуы керек.

191. Бұйымның қосылған қалпын, қорғаныс, кернеу болуын, орнықты және тасымалданатын электр қабылдағыштарын қосу және өзге іс-әрекеттерді көрсету үшін өрт автомобилінде ескертпе белгілер, жазулар мен тақтайшалар қолданылуы керек.

192. Өрт сөндіру қондырғыларына, автомат өрт дабылы, хабарлау және өрт кезінде адамдар көшіруді басқару жүйелеріне қойылатын өрт автоматикасының (бұдан әрі - жүйелер мен қондырғылар) қауіпсіздік талаптары "Автомат өрт сөндіру және автомат өрт дабылы, хабар беру және өрт кезінде көшіруді басқару жүйелерімен бар ғимарат, үймарат және құрылымдарды жабдықтау бойынша

талаптар" техникалық регламент талаптарына сәйкесуі және нақты түрлі мен өзгерісті өрт автоматикасы жүйелері мен қондырғыларына арналған техникалық құжаттамада белгіленуі керек.

193. Өрт автоматикасы жүйелері мен қондырғылары "Қазақстан Республикасының электр қондырғыларын орнату ережелері" талаптарына сәйкес электрмен қамтамасыз ету сенімділігі бойынша 1 санатты ток қабылдағыштарына жатқызылуы керек.

194. Өрт автоматикасы жүйелері мен қондырғыларының электр жабдықтары мен құбыржолдары жерге тұйықталуы (нөлденуі) керек.

Жерге тұйықтау белгісі мен орны Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

195. Автомат өрт сөндіру қондырғыларын басқару тораптары мен қолмен іске қосу крандары сорғы стансалары немесе өрт тармақтары ұймараттарында орнатылған басқару тораптары мен қолмен іске қосу крандарынан басқасы Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес қоршалып пломбылануы керек.

196. Қоршалатын ұймараттарда орналастырылатын автомат өрт сөндіру қондырғыларын басқару тораптары осы ұймараттардан 1 тұрпатты өртке қарсы қалқаншалармен және REI 45 құрылыс құрастырымдарының отқа төзімділік шекті 1 тұрпатты қалқаншалармен, қорғалатын ұймараттан тыс шыны немесе торлы қалқаншалармен бөлінуі керек.

197. Бекіту құрылғылары (ысырмалар, бұрандалар, крандар) Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі және сұйық ағынының бағытын көрсеткіштермен (тілдермен) және "Ашық" және "Жабық" жазуларымен жабдықталуы және автомат өрт сөндіру қондырғыларының кездейсоқ немесе өздігінен іске қосылу және ажырау мүмкіндігін болдырмауы керек.

198. Автомат өрт сөндірудің автомат қондырғыларымен жұмыс істеуге арнайы нұсқаулықтан және қауіпсіздік және еңбекті қорғаудан оқудан, орындалатын жұмысқа қатысты атқаратын лауазымына сәйкес қауіпсіздік ережелері мен нұсқаулықтарды білуге тексеруден өткен тұлғалар қатыстырылуы керек.

199. Автомат өрт сөндіру қондырғыларын пайдалану кезінде:

1) автомат өрт сөндіру қондырғыларының құбырларын қандай да бір жабдықты асу немесе бекіту үшін пайдалануға;

2) автомат өрт сөндіру қондырғыларының құбырларына өндірістік жабдық пен санитарлық құралдарды қосуға;

3) автомат өрт сөндірудің сплинкерлік қондырғыларының құбырларында орнатылған ішкі өрт крандарын өрт сөндіруден басқа мақсаттарға пайдалануға тыйым салынады.

200. Өрт сөндірудің сорғылық стансасының ұймараттарында және басқару тораптарында оған сәйкес сорғылар, басқару тораптары, ысырмалар мен өзге жабдық нөмірленуі керек сорғылық қондырғының принципіалдық сызбасы ілінуі керек.

201. Сорғы стансасының ұймараттарында жұмысшы және апаттық жарық беру, сондай-ақ өрт тармағымен (диспетчерлік) телефон байланысы қарастырылуы керек.

202. Сынаулар немесе жөндеу жұмыстарын жүргізу орнында "Өндірістік объектілердегі сигналдық түстерге, белгілеулерге және қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкес "Сынаулар жүріп жатыр" түсіндірме жазбасымен "Байқа! Өзге қауіптер" деген ескертпе белгісі орнатылуы, сондай-ақ нұсқаулықтар мен қауіпсіздік ережелері ілінуі керек.

203. Көбік түзгішті сақтауға арналған ұймарат Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

204. Радиоизотопты өрт хабарлағыштары радиациялық қауіпсіздік нормаларына сәйкесуі керек.

Радиоизотопты өрт хабарлағыштарының бетінде гамма- және рентген сәулеленулердің балама көлемінің күші 3 мкЗв/ч артық емес болуы керек.

Альфа- және бета сәулеленетін радиоизотопты өрт хабарлағыштарының белсенділігі 185 кБк артық болмауы керек.

205. Өрт кезінде хабарлау мен көшіруді басқарудың техникалық құралдары құрастырылуы және олар пайдаланудың қалыпты жағдайында өрт қаупін тудырмайтындай үлгіде дайындалуы керек.

Техникалық хабарлау құралының ішінде туындайтын жалын құрастырым материалдары мен қабық шегінен тыс қоршаған кеңістікке таралмауы керек.

206. Металл емес материалдардан дайындалған, сыртқы бөліктер үшін пайдаланылатын өрт кезінде хабар беру мен көшіруді басқарудың техникалық құралдарының бөліктері кемі плюс 75 ° С температурасына термикалық тұрақты болуы керек.

Өрт кезінде хабарлау және көшіруді басқарудың техникалық құралдарының ток өткізгіштерді ұстайтын және қосылыстарды нақты қалыпта ұстайтын бөліктері кемі плюс 125 ° С температурасы жағдайында термикалық тұрақты болуы керек.

207. Өрт кезінде хабарлау және көшіруді басқарудың техникалық құралдарының металл емес материалдардан дайындалған бөліктері оған 30 с бойына жалын әсер еткен жағдайда тұтануға тұрақтылыққа ие болуы керек.

208. Өрт кезінде хабарлау және көшіруді басқарудың техникалық құралдарының металл емес материалдардан дайындалған бөліктері оған 30 с бойына жалын әсер еткен жағдайда жалынның таралуына тұрақтылыққа ие болуы керек.

209. Өрт кезінде хабарлау және көшіруді басқарудың техникалық құралдары электр қауіпсіздік талаптарына сәйкесуі және қызмет көрсету қызметкерлерінің құрастыру және регламенттік жұмыстары кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз етуі керек.

210. Оттегі-оқшаулауыш газқағарларын қамтамасыз ету үшін химиялық жұтқышпен жұмыстар жүргізілетін ұймараттар ауа тарту-әкету желдеткіштерімен жабдықталуы керек.

Химиялық жұтқышпен жұмыс істейтін тұлғалар арнайы киіммен және жеке қорғау құралдарымен қамтамасыз етілуі керек.

211. Тыныс алу органдарын жеке қорғау құралдары баллондарын оттегімен (ауамен) толтыруға арналған сығымдағыш қондырғыларды пайдаланған кезде "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет бөлімшелерінде еңбекті қорғау ережесі", "Қысым астында жұмыс істейтін ыдыстарды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері", сондай-ақ "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Өртке қарсы қызмет бөлімшелерінде газ-түтіннен қорғау бойынша нұсқаулықтар" талаптары сақталуы керек.

212. Қысатын оттегілік сығымдағыштармен жұмыс істеген жағдайда оларды ауаны және оттегін ауыспалы айдау үшін пайдалануға тыйым салынады.

213. Сығымдағыштармен жұмыс істеген кезде мыналарға тыйым салынады:

- 1) жұмыстағы сығымдағыштарға жөндеу жасау;
- 2) қысым астында тұрған жүйелер ақаулығын жою;
- 3) сығымдағыштың қателесіп жұмысқа қосылуын болдырмайтын шаралар қабылдамай жөндеу жұмыстарын жүргізу;
- 4) сығымдағыштар мен оттегі баллондарына майлы киімде қызмет көрсету және жөндеумен байланысты жұмыстар орындау;
- 5) баллондарды оттегімен (ауамен) жұмысшы қысымнан жоғары толтыру.

214. Оттегі (ауа) толтырылатын баллондар сығымдағыштардың тарату жақтауларына берік бекітілуі керек.

215. Баллондарды мына жағдайларда оттегімен (ауамен) толтыруға тыйым салынады:

- 1) белгіленген қызмет ету мерзімі аяқталды;

- 2) кезекті тексеру мерзімі өткен;
- 3) баллонның толтырылу (жүктелу циклдері) ресурстары аяқталған;
- 4) баллон корпусы бүлінген (қатты жегі, майысулар, көтерілулер, ойықтар немесе тесіктер);
- 5) бұрандалары ақаулы (жалғастырғыш ойығы бүлінген, соташық майысқан, клапанның фторопласты салмасында сақиналы ойықтар, оттегінің (ауаның) клапан және тығыздау сомыны арқылы кетуі, бұранда сермерінің бұралуы қиын);
- 6) тиісті бояуы немесе жазуы жоқ;
- 7) оттегінің (ауаның) артық қысымы жоқ;
- 8) орнатылған таңбалар жоқ.

216. Жарамдылық мерзімі аяқталғаннан кейін көліктік және шағын литражды баллондардағы медициналық оттегі ұймараттан тыс қоршаған ортаға шығарылуы керек, бұл жағдайда бұранда жалғастырғышының кірер саңылауы алдында кемі 2 м еркін кеңістік қамтамасыз етілуі және оттегін шығару маңында ашық от, қыздыру құралдары, жеңіл тұтанатын заттар мен майлар болмауы керек.

217. Баллонды қайта тексеру мерзімі:

- 1) болат баллондар үшін - 5 жылда бір реттен артық емес;
- 2) металл композитті баллондар үшін - 3 жылда бір реттен артық емес мерзімді құрауы керек.

218. Өрт туындаған кезде сүзетін типті өзін құтқарғыштар қоршаған ортада (ұймаратта) оттегі шоғырының кемі 17 % (об.) құрайтын жағдайда пайдаланылуы керек.

219. Тыныс алу аппараттарын, оқшаулау түріндегі өзін құтқарғыштар, өкпені жасанды желдету аппараттар баллондарын ауамен толтыруға арналған қысылған ауа осы техникалық регламенттің 7-қосымшасының 1-кестесінде берілген мәндерге сәйкесуі керек.

220. Оттегілік оқшаулаушы газқағарларды жабдықтауға арналған газ тектес оттегі мен химиялық әкті жұтқыш осы техникалық регламенттің 7-қосымшасының 2-кестесінде берілген мәндерге сәйкесуі керек.

221. Жеке қорғаныс құралдарына қойылатын қауіпсіздік талаптары Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек және олар пайдалану жөніндегі жетекшіліктің сәйкес бөлімдерінде берілген.

222. Суқұбыры желілерінің өрт жабдығы мен жинақтаушы жабдық сорғыш коммуникациялардың жинақтаушы жабдықтарынан басқа кемі 1 МПа жұмысшы қысымға есептелуі және қызмет көрсету үшін қолайлы қауіпсіз орындарда орнатылуы және қызмет көрсетуші қызметкерлер үшін қауіпті шектерде жұмысшы режимде және іске қосу кезінде гидравликалық соққылар тудырмауы керек.

223. Бекіту құрылғыларын басқару органдарының нысаны, сондай-ақ оларды ашу (жабу) күштері Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарда берілген эргономикалық талаптарға сәйкесуі керек.

Бұрандалар мен крандар сұйықтық ағынының бағытын көрсеткіштермен (тілдермен) және "Ашық" және "Жабық" сөздерімен жабдықталуы керек.

224. Өрт жабдығының, ішкі өрт крандары мен өрт құбыржолдарының (тіке құбыр) бекіту бұрандаларының бояу түсі "Өндірістік объектілерде дабыл түстеріне, белгілеулер мен қауіпсіздік белгілеріне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкесуі керек.

225. Өрт машиналарын жинақтауға арналған қол су өрт бағандары жабатын құрылғылармен жабдықталуы, жылу өткізгіштігі төмен материалдан жасалған қаптамаларға ие болуы және тасымалдау қолайлығы үшін белдіктермен жабдықталуы керек.

226. Өрт жабдығы Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес жұмысшы қысым мен өзге деректері бар таңбалауға ие болуы керек.

Оны өрт сөндіру коммуникациясының сызбасына орнату орта ағынын бағыттаумен байланысты жинақтаушы өрт жабдығы (өрт гидроэлеваторы, көбік араластырғыш) корпусында сәйкес белгілеуге ие болуы керек.

227. Түтік құбыр жапқыштар кемі 2 кН жүктемеге төтеп беруі керек.

228. Қол өрт сатылары берік, қамту және тасымалдау үшін қолайлы және қызмет көрсету кезінде қауіпсіз және қолайлы болуы керек.

229. Саты-таяқты ашу (жинау) үшін қажетті күш 80 Н артық болмауы керек. Үш иінді сатыны жылжыту үшін қажетті күш 500 Н артық болмауы керек.

230. Саты басқыштары адырнадан жасалуы, ал олардың объектілері басқыштың орнықты қалпын қамтамасыз етуі керек.

231. Жылжымалы үш иінді саты құрастырымы мыналарды қамтамасыз етуі керек:

1) орнықты, сырғымайтын, орнату орындарында беттердегі, оның ішіндегі қатты жабынды орында қалып;

2) қабырғаға сүйенген сатының оның басындағы тіреу есебінен оның бүйірлік орнықтылығы;

3) иіндердің кез келген биіктікте өздігінен басқыштар адымына есе сырғып түсіп кетуін болдырмайтын сенімді тіреу (бекіту).

232. Жылжымалы үш иінді сатыны орнатқан кезде мынадай қауіпсіздік талаптары сақталуы керек:

1) саты қабырғадан 80° көлбеу бұрышты қамтамасыз етіп, оның құлауы жағдайда электр және радиожелі желістерімен жанасуы болмайтын орындарда қабырғадан 1,5 м - 2 м дейінгі шекте орналастырылуы керек;

2) саты иіндері біртегіс, жұлқымай, қолда жіптің бұралуын болдырмай жылжып шығарылуы керек;

3) саты адырнаның ішкі жағын саусақтармен қамтып ұсталуын болдырмай бірінші иін адырнасынан тартқан кезде ұсталуы керек;

4) сатыны тартып шығарған кезде оның тепе-теңдігі қолдануы керек;

5) алға жылжып шыққан қалыпта сатыны бекіту тетігі тексерілуі керек.

233. Жылжымалы үш иінді саты бойынша көтерілу немесе түсу мыналардан кейін жүргізілуі керек:

1) білік жұдырықшасы саты иінінің басқышын бекіткен;

2) саты ғимаратқа (құрылымға) сүйенген және өрт сөндіруші бірінші иін адырнасын ұстап демеледі;

3) саты ұзындыққа жылжып шығарылған, ол жағдайында жоғарғы иіннің екі басқышы ғимарат кенересі немесе терезе табанынан шығып тұрады.

234. Жылжымалы үш иінді саты бойынша объект ғимаратының (құрылымының) металл төбесіне көтерілген немесе түскен жағдайда ол тоқтан ажыратылған болуы керек.

235. Жылжымалы үш иінді саты бойынша көтеріліп немесе түскен кезде өрт жабдығының және аспаптарының құлауын болдырмайтын шаралар қабылдануы керек.

236. Арқанды түсіру және (немесе) құтқару түтікті құбыр құрылғыларын пайдалануға және техникалық қызмет көрсетуге арнайы оқу курсы бітірген тұлғалар жіберілуі керек.

Арқанды - түсіру және (немесе) құтқару түтік құбырлы құрылғыларға техникалық күтім жасауды тек жауапты тұлға нормативтік және (немесе) техникалық құжаттың (паспорттың) сәйкес бағанасына жазу түсіріп орындауы керек.

237. Объектіде орнатылған арқанды - түсіру және (немесе) құтқару түтік құбыр құрылғысына техникалық тексеру, сондай-ақ оны пайдалануға қабылдау, жөндеуден кейін, әр пайдаланғаннан кейін сынаулар, содан кейін жылына бір реттен жиі емес жауапты тұлға мемлекеттік өртке қарсы қызметтің аумақтың бөлімшесінің және арнайы ғылыми мекеменің (сынақ зертханасының) өкілдерін қатыстырып жүргізуі керек.

238. Арқанды - түсіру құрылғысы бойынша түсіру ақырын, жұлқымай, дайындаушы - завод әзірлеп бекіткен сызба бойынша қатаң сақталып жүргізілуі керек.

239. Мынадай арқанды - түсіру және (немесе) құтқару түтік құбырлы құрылғыны пайдалануға тыйым салынады:

- 1) пломбысы жұлынған, бүлінгені байқалған, жұмысшы бөліктері ақаулы;
- 2) Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкестікке сынақтан өтпеген;
- 3) жөндеуге келмейтін немесе өзінің ресурсын өтеген.

240. Құтқару түтік құбырлы құрылғыларды пайдалану кезінде түсіру кезінде, әсіресе құтқарылатын және сақтандыратындардың өмірі мен денсаулығына әсер ететін түтік құбырының төменгі бөлігінде статикалық электр зарядтарының жинақталу мүмкіндігі қарастырылуы керек.

Көшірілетін адамдарға электрдің статикалық кернеуінің әсерін төмендету мақсатында:

- 1) құтқару түтік құбыр құрылғысын антистатикалық құралдармен өңдеу;
- 2) түтік құбырдың төменгі бөлігін кезеңді түрде ылғалдап тұру (қоршаған орта температурасы 0°C -тан төмен емес жағдайда);
- 3) көшірілген адамдарды қолды түтік құбырдан алмай, қолғап киіп сақтандыруды жүзеге асыру керек.

241. Түсетін кезде көшірілетін адамдарда түтік құбырдың бүлінуін тудыратын, сондай-ақ жарақат алу мүмкіндігіне ие үшкір заттар болмауы керек.

242. Құтқару құралдары мен құрылғыларына қойылатын қауіпсіздік талаптары Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек және олар пайдалану жөніндегі нұсқаулықтың сәйкес бөлімдерінде берілген.

243. Пневматикалық, электр немесе бензин жетекті соққылау, соғу-айналдыру және айналдырып әсер ететін механикаландырылған қол аспабында:

- 1) Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарда белгіленген нормалардан аспайтын діріл мен шу параметрлерінің мәндеріне ие болуы;
- 2) басқару органдарына әсер етуді тоқтатқан кезде автоматты түрде ажырауы;
- 3) пайдалану кезінде жұмыс қабілеттілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз етуі керек.

244. Бензин жетекті механикаландырылған өрт аспабы өңделген газдар шығуы операторға әсер етпейтіндей және оның тыныс алу аймағын Қазақстан

Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарда белгіленген нормалардан аса зиянды қоспалармен лаस्ताмайтындай орындалуы керек.

245. Механикаландырылған аспаппен жұмысқа арнайы даярлықтан өткен, емтихан тапсырған, белгіленген үлгідегі куәлікті алған тұлғалар жіберілуі керек.

246. Жауапты тұлға (оператор):

1) қозғалтқышты іске қосар алдында жақтау, сүйеме, шина, кескіш шеңбердің беку сенімділігін, ара шынжырының керілуін тексеру керек;

2) қозғалтқышты іске қосқан кезде аралық шынжыр мен кескіш шеңбердің қандай да бір заттарға тимейтіндігіне көз жеткізу керек;

3) механикаландырылған аспапқа қосымша отын құю тек қозғалтқыш тоқтап тұрған кезде рұқсат етіледі;

4) қозғалтқышы жұмыс істеп тұрған механикаландырылған аспапты қозғалтқыштың бос айналу кезінде ғана тасымалдау;

5) ара шынжырының үзілуі немесе шығып кетуі, сүйеме, шина, кескіш шеңбердің, қорғаныс қаптамасының бекітпесі босауы және жұмысты орындау кезінде байқалған өзге ақаулар жағдайында бірден газды түсіріп қозғалтқышты тоқтату керек.

247. Бензин моторлы аралармен, соққылау балғаларымен, түтін сорғышпен жұмыс істеген кезде жауапты тұлғаға (операторға):

1) ақаулы механикаландырылған аспаппен жұмыс істеуге;

2) механикаландырылған аспап қозғалтқышын сүйемесіз (бекітусіз) іске қосуға;

3) айқаспаны қозғалтқыш жұмысының бос режимінде қосуға;

4) қозғалтқышты жүктемесіз жұмысшы айналымға шығаруға;

5) сүйемеді реттеу жұмыстарын жүргізуге және жұмыс істеп тұрған қозғалтқыш жағдайында ақауларды жөндеуге;

6) қозғалтқышты шамда жоғары кернеу сымының қалпағын алып тастау жолымен тоқтатуға тыйым салынады.

248. Пневматикалық және (немесе) гидравликалық қол аспабымен жұмыс арнайы киім (комбинезон), қорғау қолғаптарын (крага, биялай), қорғаныс шынылы дулыға киіп жүргізілуі керек.

249. Механикалық аспаппен ток өткізетін құрастырымдары мен тетіктері бар телімдерде жұмыс істеген жағдайда оларды тоқтан ажырату керек.

Оператор механикаландырылған аспаптың жұмысшы магистралін тексеруі және оның майысуын, сынуын, тетік тоқтауы немесе бүлінуін тудыратын өзге бүлінулерді болдырмауы керек.

250. Механикаландырылған қол өрт аспабы эргономикалық талаптарға жауап беретін объект пен салмаққа ие болуы керек.

Өрт балталары мен ілмектерінің металл бөліктері саптарына сенімді орнатылуы керек.

Ағаш саптар ағаштың берік түрлерінен дайындалуы және сызаттар мен сынулары болмауы керек.

251. Электр жетектерін кесуге арналған қайшылардың оқшаулауыш саптары Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

252. Пневможетекті, электрожетекті қол машиналарының құрастырымы мен пайдалануға, сондай-ақ металдарды газ-жалынды өңдеуге (газды кескіш аппараттар) арналған жабдықтар мен аппаратураға қойылатын қауіпсіздік талаптары Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарға сәйкесуі керек және олар пайдалану жөніндегі жетекшіліктің сәйкес бөлімдерінде берілген.

253. Электростатикалық ұшқын қауіпті объектілерде диэлектр материалдардан жасалған қонышты ұнтақты және көмірқышқылды өрт сөндіргіштерді орналастыру және қолдануға тыйым салынады.

254. Көлік құралдарында (автомобильдерде, мүдірмейтін автомобильдер, тракторларда) орнатуға арналған өрт сөндіргіштер тіреулермен жабдықталуы керек.

Тіреу өрт сөндіргішті демеуі, өзінің элементтерімен нұсқаулықтық жазбаларды жаппауы, жұмыста қауіпсіз және өрт сөндіргішті орнату және жедел алып шығу үшін қолайлы болуы керек.

255. Иінтіректі, батырмалы немесе иінтірек-батырма түрдегі бекіту-іске қосу құрылғылары зарядтың берілуін үзу және өрт сөндіргішті қайта жұмысқа қосу мүмкіндігіне ие болуы керек.

256. Өрт сөндіргішті іске қосу үшін қажетті күш қол саусағымен жүзеге асырылатын іске қосу кезінде 230 Н артық емес және үлкен саусақпен басқан кезде 100 Н артық емес болуы керек.

257. Жылжымалы өрт сөндіргіштерді қолмен тегіс бетон немесе асфальт жабынды жазық бет бойынша жылжыту үшін тарту күшінің шамасы 250 Н артық болмауы керек.

258. Өрт сөндіргішті тұтану орнына жеткізу үшін қызмет ететін иінтіректі түрдегі бекіту-іске қосу құрылғысының және тұтқалардың (саптарының) объекті мен көлемдері оларды қол саусақтарымен қамтып ұстау қолайлығын қамтамасыз етуі керек.

259. Өрт сөндіргіштерде сақтандырғыш құрылғылары немесе корпуста жұмысшыдан жоғары қысымның артуынан қауіпсіздікті қамтамасыз етудің өзге құралдары қарастырылуы керек.

260. Барлық түрдегі өрт сөндіргіштердің бекіту-іске қосу құрылғылары дірілден, сілкуден немесе іске қосу элементтеріне кездейсоқ басып қалудан өздігінен іске қосылудан сенімді бекітуге ие болуы керек.

Іске қосу құрылғысы өрт сөндіргіштің өзге бөлшектеріне қарағанда ерекше нақты байқалатын болуы керек.

261. Сыйымдылығы 5 л және одан артық қол өрт сөндіргіштері, сондай-ақ жылжымалы өрт сөндіргіштер майысқақ шлангпен жабдықталуы керек.

262. Салмағы 5 кг-нан артық зарядты қол өрт сөндіргіштері көлденең жазықтыққа орнатқан кезде өздігінен аударылып кетуден орнықты болуы керек.

263. Корпусқа қатты бекітілетін көмірқышқыл өрт сөндіргіштерінің қоныштары берілген қалыпта сенімді бекіп бұралу мүмкіндігіне ие болуы керек.

264. Корпустың ішкі бетін қарап шығуға кедергі жасайтын өрт сөндіргіштің тораптары мен бөлшектері алынбалы болуы керек.

265. Мыналарға тыйым салынады:

1) өрт сөндіргіш корпусында, бекіту-іске қосу басында немесе салма сомында майысулар, көтерілулер немесе сызаттар пайда болған өрт сөндіргіштерді, сондай-ақ өрт сөндіргіштің тораптар қосылуының қымталғандығы бүлінген немесе қысым индикаторының ақаулығы жағдайда пайдалануға;

2) егер өрт сөндіргіш корпусы ығыстырушы газ немесе өрт сөндіргіш буының қысымы астында болса, кез келген жұмыстарды орындауға;

3) зарядталатын өрт сөндіргіштің корпусын ығыстырушы газбен қорғалатын қоршаудан тыс және сақтандырғыш клапаны, қысым реттегіші және манометрі жоқ көзден толтыруға;

4) өрт сөндіргішті немесе ығыстырушы газ көзін соққылау;

5) өрт сөндіргішке және оның тораптарына, өрт сөндіргіштің бұзылуы жағдайда жарықшағының шашырауын және қызмет көрсетуші қызметкерлердің жарақат алуын болдырмайтын қорғаныс құрылғысынан тыс гидравликалық (сондай-ақ пневматикалық) сынаулар жүргізуге;

6) көбік түзгіштердің шоғырланған ерітінділерімен жұмыс істеген жағдайда ашық отты немесе өзге тұтану көзін пайдалануға;

7) тыныс алу органдарын, тері және көзді қорғайтын сәйкес құралдарсыз өрт сөндіргіш заттармен жұмыс істеу;

8) атмосфераға өрт сөндіретін заттарды (хладондар) тастауға немесе канализацияға сәйкес өңдеусіз көбік түзгіштерді төгуге тыйым салынады.

266. Ұймаратта өртті газды тасымалдағыш өрт сөндіргіштерінің (көмірқышқыл немесе хладон) көмегімен сөндірген жағдайда:

1) ұймарат ауасында оттегінің шекті мәннен төмен болуын төмендету мүмкіндігі ескерілуі;

2) тыныс алу органдарын қорғаудың оқшаулағыш құралдары пайдаланылуы керек.

267. Өртті ұнтақты өрт сөндіргіштермен өшірген жағдайда жоғары тозаңданудың түзілу мүмкіндігі мен ұнтақты бұлт түзілуі салдарынан өрт ошағының көрінуінің төмендеу мүмкіндігі (әсіресе шағын көлемді ұймаратта) қарастырылуы керек.

268. 1000 В-ге дейінгі кернеу астында болатын электр жабдықтарын газды немесе ұнтақты өрт сөндіргіштер көмегімен өшірген жағдайда өрт сөндіргіштің таратушы арнасы мен корпусынан ток жеткізетін бөліктерге дейін қауіпсіз қашықтық (кемі 1 м) қамтамасыз етілуі керек.

269. Өртті сулы және ауа-көбікті өрт сөндіргіштер көмегімен өшірген жағдайда ұймарат пен жабдықтарды токтан айыру бойынша шаралар қабылдануы керек.

270. Өрт сөндіргіштерге қойылатын қауіпсіздік талаптары Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарға сәйкесуі керек және оларды пайдалану жөніндегі жетекшіліктің сәйкес бөлімдерінде берілген.

271. Өрт техникасын таңбалау және орау "Орауға, таңбалауға, зат белгі орнату мен оны дұрыс салуға қойылатын талаптар" техникалық регламентінің талаптарына сәйкесуі керек.

272. Өрт сөндіргіш корпусына мынадай деректерден тұратын таңбалау түсірілуі керек:

- 1) кәсіпорын-дайындаушының (жеткізушінің) атауы және заңды мекен-жайы оның тауарлық белгісі;
- 2) өрт сөндіргішті іске қосу тәртібі;
- 3) өрт класының индексі;
- 4) өрт сөндіргіш зат түрі;
- 5) сақтау (тасымалдау) температураларының ауқымы;
- 6) өшіру үшін электр қондырғыларын пайдалану мүмкіндігі мен шекті кернеу шамасы, сондай-ақ "Тіке күн көзі сәулесінен және қыздыру құралдарының әсерінен қорғау" деген сақтық жазуы;
- 7) топтама нөмірі;
- 8) дайындалған айы мен жылы.

Таңбалау мемлекеттік және орыс тілдерінде, жібектен тоқу, калькалау немесе синтетикалық негізге затбелгілерді жапсыру әдістерімен орындалуы керек.

273. Өрт техникасын тасымалдау және сақтау шарттары оларды пайдалану шарттарына және Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі керек.

274. Өрт техникасын тасымалдау және сақтау кезінде оларды механикалық бұлінулерден, қызудан, оған тіке күн сәулесінің, атмосфералық жауын-шашындардың түсуінен, ылғал мен жемірлі орталар әсер етуінен қорғау шарттары қамтамасыз етілуі керек.

275. Кепілдік сақтау мерзімдері аяқталған немесе өзінің параметрлері бойынша сәйкес нормативтік және техникалық құжаттар талаптарына жауап бермейтін өрт сөндіруші заттар жаңарту өңдеуіне түсіріледі немесе кәдеге жаратылады.

276. Өзінің бастапқы қасиеттеріне сәйкеспейтін және қайта жөндеуге келмейтін көбік түрлендіргіштер А класты өрттерді сөндіру кезінде суландырғыштар ретінде немесе ластанған металл беттерін тазарту кезінде су ерітінділері ретінде пайдаланылуы керек.

277. Биологиялық "қатты" көбік түзгіштерді зарарсыздандыру концентратты арнайы пеште жағу жолымен немесе арнайы полигонда көму жолымен жүргізілуі керек.

4. Сәйкестік презумпциясы

278. Отандық және импорт өндірілген, Қазақстан Республикасы аумағында іске асырылатын өрт техникасы мен өрт сөндіру құралдары (көбік түзгіштер, газ және ұнтақты өрт сөндіргіш құрамдар) осы Техникалық регламент талаптарына сәйкесуі керек.

279. Өрт техникасын әзірлеу және оны өндіріске жеткізген, жаңғыртқан және өнімді сатқан кезде Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттарында белгіленген техникалық талаптар сақталуы керек.

280. Техникалық реттеу саласында қолданыстағы немесе әзірленетін, өрт қауіпсіздігі талаптарын, өнімнің сәйкестігін растау процедуралары белгіленетін нормативтік құжаттар туралы ақпарат техникалық реттеу жөніндегі уәкілетті органның ресми баспа басылымында және жалпы пайдаланылатын ақпараттық жүйеде хабарлама түрінде орналастырылуы керек.

281. Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкес дайындалып объектілерге орнатылған өрт техникасы осы техникалық регламент талаптарына сәйкеседі деп саналады.

5. Сәйкестікті растау

282. Өрт техникасы мен өрт сөндіру құралдары Қазақстан Республикасы нарығына жеткенге дейін сәйкестікті растау процедурасына түсірілуі керек.

283. Сәйкестікті растау жөніндегі орган, оның қызметтері, құқықтары мен міндеттемелері "Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес анықталады.

284. Өнімнің осы техникалық регламент талаптарына сәйкестігін растау техникалық реттеу саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген сызбалар бойынша жүргізіледі.

285. Өрт техникасының, сондай-ақ өрт сөндіру құралдарының сәйкестігін растауды:

1) меншік объектіне қарамастан Қазақстан Республикасының мемлекеттік техникалық реттеу жүйесінде аккредиттелген сынақ зертханалары;

2) сәйкестікті растау жөніндегі жұмыстарды орындауға белгіленген тәртіпте аккредиттелген сәйкестікті растау жөніндегі органдар;

3) уәкілетті органдар өз құзыреттігі шегінде мемлекеттік бақылау жүргізу кезінде жүргізеді.

286. Отандық және импорт өндірілген, Қазақстан Республикасы аумағында іске асырылатын өрт техникасы мен өрт сөндіру құралдары өрт қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті органның арнайы қорытындысына ие болуы тиіс.

Өрт қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті орган қорытындысы өнім дайындаушы немесе жеткізушіге зертханалық сынаулар нәтижелері (хаттамалары) негізінде беріледі.

Өрт - техникалық арналған өнімге сертификаттық сынаулар өткізу әдістері Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттар талаптарына сәйкесуі тиіс.

287. Міндетті сәйкестігі расталуға жататын өнімдер тізбесі осы Техникалық регламенттің 1-қосымшасында келтірілген.

6. Үйлестірілген стандарттар тізбесі

288. Үйлестірілген стандарттар мен нормативтік құжаттар тізілімі осы Техникалық регламенттің 8-қосымшасында келтірілген.

7. Өтпелі қорытындылар

289. Қазақстан Республикасы аумағында ережелері осы Техникалық регламент талаптарына сәйкесетін өрт-техникалық арналған өнімдерді өндіру, сату, пайдалану, техникалық күтім жасау және кәдеге жаратуға қатысты бөлігінде өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қолданысы сақталады.

290. Осы Техникалық регламентті қолданысқа енгізумен осы Техникалық регламент талаптарын қайталайтын немесе сәйкеспейтін Қазақстан

Республикасында өрт-техникалық арналған өнімдерді өндіру, сату, пайдалану, техникалық күтім жасау және кәдеге жаратуға қатысты қолданыстағы өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құқықтық актілер мен құжаттар ережелері түзетілуге немесе белгіленген тәртіпте жойылуға жатады.

291. Түзетуге немесе жойылуға жататын нормативтік құқықтық актілер тізілімі, сондай-ақ осы жұмысты өткізу мерзімдерін өрт қауіпсіздігі саласындағы уәкілетті орган анықтайды.

292. Осы техникалық регламент оның бірінші ресми жарияланған күнінен бастап алты ай өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің
1-қосымшасы

Осы Техникалық регламенттің талаптары қолданылатын өнімнің тізбесі

ҚР СЭҚ ТА коды	Өнімнің атауы
1. Өрт машиналары:	
8705 300 000	Алғашқы жәрдем өрт автомобилі
8705 300 000	Апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу және өрт сөндіру үшін жылдам әрекет ету автомобилі
8705 300 000	Өрт автоцистернасы
8705 300 000	Өрт сорғы стансасы
8705 300 000	Сорғы-түтік құбыр автомобилі
8705 300 000	Көбікпен сөндіруге арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Ұнтақпен сөндіруге арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Газбен сөндіруге арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Аэродромға арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Жинақтық сөндіруге арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Өрт автосатысы
8705 300 000	Өрт көбік көтергіші
8705 300 000	Байланыс жасауға және жарық беруге арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Өрт штаб автомобилі
8705 300 000	Газ-түтіннен қорғау қызметінің өрт автомобилі
8705 300 000	Түтін жоюға арналған өрт автомобилі
8705 300 000	Өрт мотосорғысы
2. Техникалық өрт және күзет-өрт сигналдарын беру құралдары:	
8531 100 000	Жылу өрт хабарлағыштары
8531 100 000	Желілік оптикалық-электрондық түтін өрт хабарлағыштары
8531 100 000	Нүктелік оптикалық-электрондық түтін өрт хабарлағыштары
9022 290 000	Радиоизотоптық түтін өрт хабарлағыштары

8531 100 000	Автоном өрт хабарлағыштары
8531 100 000	Газ өрт хабарлағыштары
8531 100 000	Өрт жалын хабарлағыштары
8531 100 000	Қол өрт хабарлағыштары
8531 100 000	Мекенжайлық өрт сигналын беру жүйелері
8531 100 000	Қабылдау-бақылау және басқару өрт құралдары
8531 100 000	Хабар таратуға және эвакуацияны басқаруға арналған өрт техникалық құралдары
3. Өрт сөндірудің автоматикалық қондырғыларының элементтері	
8424 900 000	Газдық өрт сөндіруге арнаған автоматты қондырғылардың модульдері мен батареялары
8424 900 000	Төмен қысымды газдық өрт сөндіру автоматты қондырғыларының изотермиялық сұйыққоймалары
8424 900 000	Газдық өрт сөндіруге арналған автоматты қондырғылардың тарату құрылғылары
8424 900 000	Ұнтақтық өрт сөндіруге арналған автоматты қондырғылардың модульдері
8424 900 000	Жұқалап су шашатын өрт сөндіру қондырғыларының модульдері
8481 800 000	Сумен және көбікпен өрт сөндіру автоматты қондырғыларын басқару тораптары
8481 000 000	Сумен және көбікпен өрт сөндіру автоматты қондырғыларының көбік шайғыштары мен мөлшерлегіштері (сумен қоректендіргіштің сулы желілеріне орнатылған қондырғылардан басқа)
8481 000 000	Көбікпен өрт сөндіруге арналған автоматты қондырғылардың мөлшерлегіштері
8481 401 000	Сумен және көбікпен өрт сөндіруге арналған өрт автоматты қондырғыларының сұйықтығы қысымының және ағынының сигнализаторлары
8424 898 009, 8424 900 000	Шашыратқыш және шашу құрылғысы бар су шашқыштар
8424 898 009, 8424 900 000	Шашыратқыш және шашу құрылғысы бар көбік шашқыштар
8481 309 100, 8481 309 900, 8481 401 000, 8481 806 100, 8481 807 100, 8481 808 100	Басқару тораптарының клапандары, бекіту құрылғылары
8479 899 500	Дыбыстық гидравликалық өрт хабарлағыштары
4. Өрт жеке қорғану құралдары:	
9020 009 000	Оттегілік оқшаулаушы газқағарлар (шаңтұтқыштар)
9020 009 000	Өрт кезінде зардап шеккендерге дәрігерге дейінгі көмек көрсетуге арналған өкпеге жасанды жел айдау аппараттары
9020 009 000	Сығылған ауа бар тыныс алу аппараттары
9020 009 000	Өрт уақытында үй-жайлардан адамдарды эвакуациялауға арналған оқшаулаушы өзін-өзі құтқарғыштар
9020 009 000	Өрт уақытында үй-жайлардан адамдарды эвакуациялауға арналған сүзгіш өзін-өзі құтқарғыштар

9020 009 000	Беттік бөліктер
6506 100 000	Өрт дулығасы
5707 000 000, 5407 000 000, 5408 000 000, 5512 000 000 - 5516 000 000, 5903 000 000, 5906 990 000, 6203 000 000, 6210 000 000, 6211 000 000	Өрт сөндірушілердің жауынгер киімі, өрт сөндірушілердің жауынгер киіміне арналған маталар
6203 000 000, 6210 000 000, 6211 000 000	Өрт сөндірушілердің арнайы қорғану киімі, өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киіміне арналған маталар: 1) жоғарғы жылу әсерінен; 2) окшаулауыш типті
6401 000 000 - 6403 000 000	Өрт сөндірушілерге арналған арнайы қорғау аяқ киімі
4203 291 000, 6116 000 000, 6216 000 000	Өрт сөндірушілердің қолдарын жеке қорғау құралдары
5. Өрттен құтқару құрылғылары:	
5607 500 000	5.1 Өрт арқан-түсіру құрылғылары
6306 910 000	5.2 Өрт секіруге арналған құтқару құрылғылары
5909 000 000	5.3 Түтік құбырлы өрттен құтқару құрылғылары
7326 903 000, 7616 999 000	5.4 Қол өрт сатылары
5607 500 000	5.5 Өрт құтқару арқандары
6. Өрт сөндірушілердің жарактану заттары:	
6307 200 000, 4203 300 000	Өрт құтқару белдігі
7326 906 100, 7326 909 300, 7326 909 700, 7616 991 000	Өрт карабиндері
7. Өрт жабдығы:	
8424 000 000, 8481 000 000, 8424 000 000	Өрт ұңғылары: 1) қол; 2) лафеттік; 3) ауа-көбік
8413 820 090	Өрт гидроэлеваторы
8481 800 000	Ауа-көбік ұңғыларының көбік араластырғыштары және орташа еселі көбік генераторлары
8424 000 000	Өрттерді қабаттар түрінде сөндіруге арналған төмен еселі көбік генераторлары.

4009 507 000	Өрт түтік құбыры: 1) арынды; 2) сорғыш
7307 000 000, 7609 000 000 8481 800 000 8481 000 000	Өрт арқаулығы: 1) Өрт жабдығына арналған қосу басы; 2) түтік құбырлық тарамдалу; 3) сору торы; 4) түтік құбырлық су жинағыш
8. Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерінің жабдығы:	
8481 000 000	Жер асты өрт гидранттары
8481 000 000	Өрт бағаны
7309 000 000, 7310 000 000, 9403 000 000	Өрт шкафтары
8481 800 000	Өрт крандарының клапандары
9. Өрт кезінде арнайы жұмыстар жүргізуге арналған құрал-сайман:	
8201 000 000, 8205 000 000	Жинақталған гидравликалық инструмент
8508 000 000, 8425 000 000	Электр жетекті және мотожетекті механикаландырылған қол құралы
8467 000 000	Механикаландырылмаған өрт қол құралы
10. Өрт сөндіргіштер:	
8424 10 910 0	Ауыстырмалы
8424 10 990 0	Жылжытпалы
8424 100 000 (8424 101 000 басқа)	Өрт сөндіретін аэрозоль генераторлары: 1) стационарлық; 2) жедел қолданылатын
11. Өрт сөндіретін заттар:	
2903 300 000 (2903 303 100 басқа), 2903 450 000 - 2903 490 000, 3813 000 000	Өрт сөндіретін газдар және газ құрамдары
2836 300 000, 3104 300 000, 305 400 000, 3813 000 000	Өрт сөндіретін ұнтақтар
3402 110 000 - 3402 130 000, 3402 190 000, 3813 000 000	Өрт сөндіруге арналған көбік түзгіштер
12. Өрттің таралуын шектеу құралдары	
3209 000 000, 3809 000 000, 3824 907 000	Оттан қорғау заттары мен материалдары

Өрт техникасын жіктеу

1. Өрт техникасы мынадай түрлерге бөлінеді:

- 1) өрт машиналары;
- 2) өрт сөндіру қондырғылары;
- 3) өрт кезінде адамдарға автоматты өрт сигналын беру, хабарлау және эвакуациялауды басқару қондырғылары (жүйелері);
- 4) өрт сөндірушілердің жеке қорғану құралдары;
- 5) өрт жабдығы;
- 6) өрт құтқару құрылғылары;
- 7) қол өрт құралы мен керек-жарақтары;
- 8) өрт сөндіргіштер.

2. Өрт машиналары өрт автомобильдеріне, өрт мотосорғыштарына және сорғыларына бөлінеді.

1) Арналуына байланысты өрт автомобильдері негізгі, арнайы және көмекші автомобильдерге бөлінеді.

Негізгі өрт автомобильдері жалпы және мақсаттық қолданылатын өрт автомобильдеріне бөлінеді.

Жалпы қолданылатын өрт автомобильдеріне мыналар жатады:

алғашқы жәрдем автомобильдері;

жылдам әрекет ететін автомобильдер;

сорғылық түтік құбырлық өрт автомобильдері;

жоғары қысымды сорғысы бар автомобильдер;

сыйымдылығы 2 м^3 судан артық емес жеңіл автоцистерналар;

сыйымдылығы 4 м^3 судан артық емес механикалық сатысы бар орташа автоцистерналар мен өрт автоцистерналары;

сыйымдылығы 14 м^3 судан артық емес ауыр өрт автоцистерналары.

Мақсаттық қолданылатын өрт автомобильдеріне мыналар жатады:

ауа-көбік сөндіру автомобильдері;

ұнтақпен сөндіру автомобильдері;

ұнтақпен сөндірудің автомобильдік модульдері;

газбен сөндіру автомобильдері;

газ-сумен сөндіру автомобильдері;

жинақтап сөндіру автомобильдері;

аэродромдық автомобильдер;

радиоактивтік сәулеленуден және қатты әсер ететін улы заттардан қорғанышы бар автомобильдер;

сорғы стансалары;

түтік құбырлы автомобильдер.

Арнайы өрт автомобильдеріне мыналар жатады:

автосатылар;

иінді автокөтергіштер;

автокөбік-көтергіштер;

апаттық-құтқару автомобильдері;

байланыс жасау және жарық беру автомобильдері;

техникалық қызмет автомобильдері;

газ-түтіннен қорғау қызметі автомобильдері;

штабтық автомобильдер; түгін жоятын автомобильдер (тіркемелер).

Көмекші өрт автомобильдеріне мыналар жатады: авто - жанармай құйғыштар;

жылжымалы автожөндеу шеберханалары;

диагностикалық зертханалар;

өрт техникасының жылыту автомобильдері;

жеңіл, жүк, жедел-қызметтік автомобильдер мен автобустар, сондай-ақ басқа көлік құралдары.

2) Өрт мотосорғыштары ауыспалы және тіркемелі болып бөлінеді.

3) Өрт сорғылары мыналарға бөлінеді:

қалыпты қысымды сорғылар (шығатын жердегі қысымы 2 МПа артық емес);

жоғары қысымды сорғылар (шығатын жердегі қысымы 2 МПа-дан 5 МПа дейін);

жинақтық;

вакуумдық.

Әрекет ету принципі бойынша өрт сорғылары динамикалық және көлемдік болып бөлінеді.

Динамикалық өрт сорғылары мыналарға бөлінеді:

инерциялық (клапандық-діріл, қалақты);

сұйық үйкелу;

аралас (ағынды, тангенциалдық дисктік).

Көлемдік өрт сорғылары мыналарға бөлінеді:

піспекті;

тілімшелі (шиберлік);

шестернялы;

сусақиналы.

3. Автоматты өрт сөндіру қондырғылары мыналарға бөлінеді:

1) Іске қосу тәсілі бойынша:

қайталайтын қолмен іске қосу (жергілікті және (немесе) алыстан) бар автоматты өрт сөндіру қондырғылары;

қайталайтын қолмен іске қосуы жоқ автоматты өрт сөндіру қондырғылары;

қолмен өрт сөндіру қондырғылары (жергілікті және (немесе) алыстан іске қосуы бар).

2) Сөндіру тәсілі бойынша:

көлемдік өрт сөндіру;

ауданы бойынша өрт сөндіру;

жергілікті өрт сөндіру (көлемі бойынша, ауданы бойынша).

3) Өрт сөндіретін заттың түрі бойынша:

шашыратқыш (су; ауа; ауа-су) және шашу құрылғысы бар сумен өрт сөндіру;

көбікпен өрт сөндіру;

газбен (көмір қышқыл, азот, бу) өрт сөндіру;

аэрозольмен өрт сөндіру.

Ұнтақпен өрт сөндіру (импульстік, модульдік типті).

4. Автоматты өрт сигналын беру қондырғылары мыналарға бөлінеді:

1) Өрт хабарлағыштары:

1.1) Автоматты жылу:

биметалдық;

термобулармен;

жартылай өткізгіштік;

жеңіл балқытылатын дәнекерлеумен;

магнит-байланыстық;

1.2) Автоматты түтінді:

ионизациялық;

оптикалық;

автономды;

1.3) Автоматты жалын:

инфрақызыл сәулелену;

ультракүлгін сәулелену;

1.4) Автоматты жинақтық;

1.5) Қолмен.

2) Күзет-өрт хабарлағыштары;

3) Электрмен қоректендіру жүйесі бар өрт және күзет-өрт қабылдау-бақылау құралдары;

4) Өрт кезінде адамдарға хабарландыру және оларды эвакуациялауды басқару құрылғылары;

5) Сызықтық құрылыстар.

5. Жеке қорғау құралдары мыналарға бөлінеді:

- 1) Тыныс алу және көру органдарын жеке қорғау құралдары:
 - 1.1) Оттегілік оқшаулауыш газқағарлар (шаңтұтқыштар);
 - 1.2) Қысылған оттегісі бар оттегілік оқшаулауыш газқағарлар (шаңтұтқыштар);
 - 1.3) Қысылған ауасы бар тыныс алу аппараттары;
 - 1.4) Оқшаулауыш өзі құтқарғыштар: (химиялық байланысқан оттегі бар; қысылған ауасы бар);
 - 1.5) Сүзгіш өзі құтқарғыштар.
 - 1.6) Зардап шегушілердің өкпесіне жасанды ауа жіберу құрылғылары;
 - 1.7) Тыныс ал ағзаларын жеке қорғау құрылғыларының беттік бөліктері;
 - 1.8) Тыныс алу ағзаларын жеке қорғау құралдарының қосалқы бөлшектері, тораптары мен тетіктері;
 - 1.9) Тыныс алу ағзаларын жеке қорғау құралдарын тексеруге (сынау), қызмет көрсетуге және пайдалануға арналған құралдар мен жабдықтар:
 - жеке қорғау құралдарын тексеруге (сынауға) арналған құралдар (жабдық);
 - жеке қорғау құралдарын оттегімен және ауамен зарядтауға және жарақтауға арналған сығымдағыштар, баллондар, стансалар.
 - 1.10) Жеке қорғау құралдарына арналған сынау жабдығы кешендері.
- 2) Басты, қолды және аяқты қорғау құралдары:
 - өрт каскалары, шлемдері, шлем астарлықтары;
 - өрт сөндірушілердің қолдарын жеке қорғау құралдары (өрт сөндірушілерге арналған арнайы биялайлар, қолғаптар);
 - өрт сөндірушілердің арнайы қорғау (былғары және резеңке) аяқ киімі.
- 3) Өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киімі:
 - 3.1) Жоғары жылу әсерлерінен қорғайтын өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киімі:
 - өрт сөндірушілерге арналған жылу-қорғау киімі жинақтары;
 - өрт сөндірушілерге арналған жылу қайтарғыш жинақтар;
 - өрт сөндірушілерге арналған оқшаулап қорғау құралдарының жинақтары.
 - 3.2) Оқшаулаушы типті өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киімі:
 - иондаушы сәулеленуден қорғайтын өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киімі жинақтары;
 - термоагрессивті тұрақты костюмдер.
 - 3.3) Өрт сөндірушілердің жауынгер киімі (I, II және III қорғау дәрежелі).
6. Өрт жабдығы мыналарға бөлінеді:
 - өрт ұңғылары;
 - өрт түтік құбыры және қосу бастары;
 - өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерінің жабдығы;
 - басқа да өрт жабдығы.

1) Өрт ұңғылары қолмен, лафеттік және біріктірілген болып бөлінеді.

1.1) Өрт қол ұңғылары мыналарға бөлінеді:

су: тұтас атқын; тұтас және тозаңдатылған атқын;

көбік: төмен еселі қол көбік өрт ұңғылары;

орташа еселі көбік генераторлары;

біріктірілген өрт ұңғылары;

ұнтақ өрт ұңғылары.

1.2) Өрт лафеттік ұңғылары мыналарға бөлінеді:

өрт автомобиліне немесе өнеркәсіптік жабдыққа орнатылған стационарлық;

тіркемеге орнатылған жылжымалы лафеттік өрт ұңғылары;

ауыспалы лафеттік өрт ұңғылары.

2) Өрт жабдығына арналған қосқыш өрт түтік құбыры арынды және сорғыш болып бөлінеді.

2.1) Арынды өрт түтік құбырлары мыналарға бөлінеді:

өрт крандарына және ауыспалы мотосорғыштарға арналған (зығыр және латекстелген);

жылжымалы өрт техникасы үшін (ішкі гидроизоляциялық жабыны бар, латекстелген, екі жақты полимер жабыны бар);

жоғары қысымды.

2.2) Сорғыш өрт түтік құбырлары сорғыш және арынды-сорғыш болып бөлінеді.

3) Өрт жабдығына арналған қосқыш өрт бастары мыналарға бөлінеді:

арынды;

жоғары қысымды арынды;

сорғыш;

бекіткіш-бастар;

түтік құбыр өткізгіштері.

3.1) Арынды қосқыш өрт бастары түтік құбырлық, жалғастырғыштық және теселік болып бөлінеді.

3.2) Жоғары қысымды арынды қосқыш өрт бастары түтік құбырлық, жалғастырғыштық және өткізгіштік болып бөлінеді.

3.3) Сорғыш қосқыш өрт бастары түтік құбырлық және жалғастырғыштық болып бөлінеді.

3.4) Қосқыш өрт бекіткіш-бастар арынды және сорғыш болып бөлінеді.

4) Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерінің жабдығы мыналарға бөлінеді:

өрт гидранттары (жерасты, жерүсті);

өрт тіреуіштері;

өрт крандары (ішкі, сыртқы);

өрт шкафтары (аспалы, орнатылған, жалғастырылған).

5) Басқа өрт жабдығы мыналарға бөлінеді:

өрт-қосу арқаулығына арналған кілттер;

өрт сорғыш тор;

өрт гидроэлеваторы;

өрт бағаны;

көбікараластырғыштар;

түтік құбыры су қоймалары;

түтік құбыры таралымы;

n - жүрісті түтік құбыр таралымы;

түтік құбыр аунақшасы;

түтік құбыр арқалығы;

түтік құбыр қысқышы;

түтік құбыр кідірісі;

түтік құбыр құндағы;

түтік құбырды байлау құрылғысы.

7. Өрт құтқару құрылғылары мыналарға бөлінеді:

өрт қол сатылары;

өрт құтқару құрылғылары.

1) Өрт қол сатылары мыналарға бөлінеді:

штурмдық сатылар;

сатылар-таяқшалар;

жылжытпалы сатылар.

2) Өрт құтқару құрылғылары мыналарға бөлінеді:

өрт құтқару құрылғылары;

арқан-түсіру құтқару құрылғылары;

секіру құтқару құрылғылары;

өрт құтқару арқандары (қарапайым жасалған, жылуға төзімді).

8. Қол өрт аспабы механикаландырылмаған және механикаландырылған өрт аспабына бөлінеді.

1) Қол механикаландырылмаған өрт аспабы мыналарға бөлінеді:

өрт багоры;

өрт ілгегі;

өрт балтасы;

өрт сүңгілері (ауыр, жеңіл, әмбебап);

2) Қол механикаландырылған өрт аспабы мынадай механикалық аспаптарға бөлінеді:

гидравликалық жетегі бар;

пневматикалық жетегі бар;

мотожетегі және пневможетегі бар.

9. Өрт сөндіргіштер мыналарға бөлінеді:

ауыстыру тәсілі бойынша;

қолданылатын өрт сөндіретін заттың түрі бойынша;

өрт сөндіретін затты ығыстырып шығару үшін артық қысымды жасау принципі бойынша.

1) Өрт сөндіргіштерді жылжыту тәсілі бойынша мыналарға бөлінеді:

ауыспалы: қол, арқа-аспалы (салмағы 20 кг артық емес);

жылжымалы (салмағы 20 кг-нан 400 кг дейін, арбаға орнатылған өрт сөндіретін затты зарядтауға арналған бір немесе бірнеше ыдыстар бар);

тіркемелі шассимен тасылатын;

стационарлық.

2) Қолданылатын өрт сөндіретін заттың түрі бойынша:

2.1) Су өрт сөндіргіштері:

жинақтық ағынмен;

тозаңдатылған ағынмен (тамшылардың диаметрі 100 мкм артық емес);

ұсақ шашыратып тозаң ағынмен (тамшылардың диаметрі 100 мкм кем емес).

2.2) Ауа-көбік өрт сөндіргіштері:

төмен еселі (көбік еселігі 5-ден 20 дейін қоса алғанда);

орташа еселі (көбік еселігі 21-ден 200 дейін қоса алғанда).

ұнтақты өрт сөндіргіштер;

газды өрт сөндіргіштер (көмір-қышқылды);

аэрозольды;

біріктірілген.

3) Өрт сөндіретін затты ығыстырып шығару үшін газдың артық қысымын құру принципі бойынша:

айдау;

қысылған газ баллоны бар;

газ-генеризациялау элементі бар;

эжектор құрылғысы бар;

термикалық элементі бар.

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің 3-қосымшасы

Өрт машиналарының өрт сөндіру қажеттіліктеріне су беруді қамтамасыз ету үшін талап етілетін мөлшерін анықтау бойынша есептеу әдісі

1. Есептеуге арналған бастапқы деректер

1. Есеп жүргізу үшін мыналар анықталады:

1) Есептеу жүргізу үшін мыналарды анықтау үшін анықталады:

1) Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелері талаптарына сәйкес қаралатын объекті (кәсіпорын) үшін сыртқы өрт сөндіруге арналған судың нормативтік шығыны $Q_{\text{норм}}$;

2) мәндері 1-кесте бойынша қабылданатын, қаралатын объекті (кәсіпорын) үшін жанудың таралуының сызықтық жылдамдығы $V_{\text{лин}}$;

3) мәні 2-кесте бойынша қабылданатын өрт сөндіруге су берудің талап етілетін қарқындылығы $J_{\text{мп}}$;

4) объектіге (кәсіпорынға) дейін арақашықтықты көрсетіп, мемлекеттік өртке қарсы қызмет гарнизонының аумақтық бөлімшелерін орналастыру;

5) мемлекеттік өртке қарсы қызмет гарнизонының аумақтық бөлімшелерін жарақтау үшін бар өрт машиналарының саны мен типі.

2. Өрт машиналарының өрт сөндіру қажеттіліктеріне су беруді қамтамасыз ету үшін талап етілетін санын анықтау бойынша есеп

2. Су берудің талап етілетін қарқындылығы мәндеріне сәйкес номограмма бойынша (1-сурет) $J_{\text{мп}}$ және сыртқы өрт сөндіруге жұмсалатын нормативтік шығын бойынша $Q_{\text{норм}}$ өрттің есептік ауданы $F_{\text{рас}}$ анықталады.

3. (1) формуласы бойынша сөндірудің есептік ауданының және жанудың таралуының сызықтық жылдамдығының алынған мәні бойынша өрт машиналарының талап етілетін санын нақтылау үшін қажетті уақытты анықтайды.

$$t_{\text{соср}} = (F_{\text{рас}} / V^2)^{0,5} \quad (1)$$

4. Өрт машиналарының қозғалыс жылдамдығын қабылдап $V_{\text{қозғ}} = 40$ км/сағ, $T = V_{\text{қозғ}} \cdot t_{\text{соср}}$ радиусты және $t_{\text{соср}}$ ішінде кәсіпорынға жете алатын мемлекеттік өрт қызметі гарнизоны бөлімшелерінің санын анықтайды.

5. Өрт сөндіру қажеттіліктеріне су беру үшін пайдаланылатын өрт машиналарының тактикалық-техникалық деректерін қосып, нақты шығынын $Q_{\text{факт}}$ - анықтайды.

6. Салыстыру $Q_{\text{норм}}$ және $Q_{\text{факт}}$ жүргізеді.

$Q_{\text{норм}} > Q_{\text{факт}}$ болған жағдайда, объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметі осы қосымшаның 3-бөлімі талаптарына сәйкес өрт машиналарымен жарақталады.

3. Объектіде (кәсіпорында) өрт сөндіруге қажетті өрт машиналарының саны

7. Объектіде (кәсіпорында) өрт сөндіруге қажетті өрт машиналарының саны 3-кестеде берілген өрт машиналарының тактикалық-техникалық деректерін ескеріп, өрт қауіпсіздігі саласында нормативтік құжаттарға сәйкес сыртқы өрт сөндіруге жұмсалатын су шығынына сүйеніп анықталады.

8. Негізгі өрт автомобильдерінің түрі объектідегі қолданылатын (сақталатын) жарылыс-өрт қауіпті заттар мен материалдардың ерекшеліктеріне және оларды сөндіру тәсіліне сүйеніп анықталады. Арнайы өрт техникасының болу қажеттігі объектідегі бар ғимараттар мен сыртқы технологиялық қондырғылардың биіктігіне байланысты анықталады.

9. 3-кестеде көрсетілмеген арнайы өрт автомобильдерінің саны мен типі, өрт машиналарының тактикалық-техникалық деректері мемлекеттік өртке қарсы қызметтің аумақтық бөлімшесінің келісімі бойынша анықталады.

10. Объектінің өртке қарсы қызметінің жеке құрамының өрт машиналарында жұмыс істеу үшін қажетті саны өрт автомобильдерін жарактауда тұрған тактикалық-техникалық деректерге сүйеніп анықталады.

11. Тыныс алуға жарамсыз ортада адамдарды эвакуациялау және өрт сөндіру бойынша жұмыстар орындау үшін объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметі жеке құрамының кезекшілікте тұрған саны үш адамнан артық болған жағдайда жеке құрам тыныс алу және көру ағзаларын жеке қорғау құралдарымен қамтамасыз етеді.

Жеке қорғау құралдарының саны олардың жеке немесе топтап пайдаланылу мүмкіндігін және 100 % резервті ескеріп анықтайды.

Жеке қорғау құралдарын пайдалану тәртібі дайындаушы-кәсіпорынның ұсыныстарына (нұсқауларына), сондай-ақ өрт қауіпсіздігі саласында нормативтік құжаттарға сәйкес келуге тиіс.

12. Объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметін басқаруды ұйымдастыру үшін:

1) өрт сөндіру үшін объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметінің жеке құрамын және мемлекеттік өртке қарсы қызмет гарнизонының аумақтық бөлімшелерін тез арада шақыруды;

2) объектінің өртке қарсы қызметінің жеке құрамына өкімдер беруді, өрт орнынан ақпарат алуды;

3) Өрт сөндіруге басшылық жасауды және мемлекеттік өртке қарсы қызмет гарнизонының бөлімшелерімен өзара әрекет етуді қамтамасыз етуге байланысты жүйе құрылуға тиіс. Осы мақсаттарда объектіде (кәсіпорында) байланыс пункті ұйымдастырылуға, объектінің өртке қарсы қызметінің жеке құрамы

радиобайланыс құралдарының (мобильді және алып жүретін радиостансалар, пейджерлер) жеткілікті санымен жабдықталуға тиіс.

13. Байланыс пункті мемлекеттік өртке қарсы қызмет гарнизонының күштерін және құралдарын басқару орталығымен байланысатын тікелей байланыс арнасымен (телефон, радио) қамтамасыз етілуге тиіс. Байланысты қамтамасыз ету бойынша міндеттіліктерді орындайтын қызметкерлер өрт туралы ақпарат алған жағдайда оны пайдалану ережесін және әрекет ету тәртібін білуге тиіс.

14. Өрт автомобильдері мобильді және екі алып жүретін радиостансамен қамтамасыз етілуге тиіс. Алып жүретін байланыс құралдарымен сондай-ақ өрт сөндіру жетекшісі және кезекшілік атқаратын және жұмыс шарттары бойынша объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметінің үнемі дислокациялау орнынан тыс тұрған жеке құрамы қамтамасыз етілуге тиіс.

15. Кезекшілікте тұрған объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметінің жеке құрамы жеке қорғау құралдарымен, сондай-ақ қол өрт аспаптармен, топтық және жеке электр фонарлармен қамтамасыз етілуге тиіс.

Жергілікті шарттарға сүйеніп объектінің (кәсіпорынның) өртке қарсы қызметінің жеке құрамы радиациялық барлау және дозиметрлік бақылау, сондай-ақ химиялық бақылау және газ талдау құралдарымен қамтамасыз етіледі.

1-кесте **Жанудың таралуының желілік жылдамдығы**

Объектілер, материалдар	Жанудың таралу жылдамдығы, м/мин
Әкімшілік ғимараттар	1-1,5
Денсаулық сақтау кәсіпорындары, I-III дәрежелі отқа төзімді ғимараттар	0,6-1
Тұрғын ғимараттар, қонақ үйлер, I-III дәрежелі отқа төзімді ғимараттар	0,5-0,8
Жарылыс-өрт және өрт қаупі бойынша А, Б және В1-В4 санатты үй-жайлары бар өндірістік цехтар	1-3
Материалдық қоймалар:	
лактардың, бояулардың, еріткіштердің;	0,6-1
тоқыма бұйымдарының;	0,3 - 0,4
рулондардағы қағаздың;	0,2-0,3
синтетикалық каучуктің.	0,6-1
Үлкен аудандардың (куыс аудандарды қоса) жанатын жабындары	1,7-3,2
Ғылыми мекемелер	0,5-0,8
Мәдени кәсіпорындар	1-3
Ашық технологиялық аудандар (қоймалар)	1-1,6
Сүрек (2-4 см қалыңдықта айқас қатармен жиналған тактайлар) ылғалдылық кезінде, %:	
8-10	4
16-18	2,3
18-20	1,6

20-30	1,2
более 30	1
Айқас қатармен жиналған домалақ ағаш	0,6-1
Резеңке-техникалық бұйымдар (ашық алаңдардағы айқас қатарлар)	1-1,2
Көпсітілген қалпындағы талшықты материалдар	7-8
Электр-техникалық құрылыстар, есептеуіш орталықтар, энергетика объектілері (кабельдер жанған жағдайда)	0,2-0,4
Ескертпе - 1-кестенің тізбесіне кірмейтін объектілер үшін жанудың таралуының желілік жылдамдығы өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттаманың талаптарына сәйкес қабылданады, не тәжірибелік түрде анықталды.	

2-кесте

Өрт сөндіруге суды беру қарқындылығы

Объектілер, материалдар	Интенсивность подачи воды, л/м ² ·с
Әкімшілік ғимараттар	0,08-0,1
Денсаулық сақтау кәсіпорындары, II-III дәрежелі отқатөзімді ғимараттар	0,08-0,1
Тұрғын үй ғимараттар, қонақ үйлер, II-III дәрежелі отқа төзімді ғимараттар	0,08-0,1
Жарылыс-өрт және өрт қауіпі бойынша А, Б және В1-В4 санатты үй-жайлары бар өндірістік цехтар	0,06-0,2
Материалдық қоймалар:	
лактардың, бояулардың, еріткіштердің;	0,1-0,15
тоқыма бұйымдарының;	0,1-0,15
рулондардағы қағаздың;	0,15-0,2
синтетикалық каучуктің.	0,1-0,15
Үлкен аудандардың (қуыс аудандарды қоса) жанатын жабындары	0,08-0,15
Ғылыми мекемелер	0,08-0,1
Мәдени кәсіпорындар	0,1-0,3
Ашық технологиялық аудандар (қоймалар):	
Сүрек (2-4 см қалыңдықта айқас қатармен жиналған тактайлар) ылғалдылық кезінде, %:	
8-30	0,1-1
30 артық	0,1-1
айқас қатарлармен домалақ ағаш	0,16-0,35
Резеңке-техникалық бұйымдар (ашық алаңдардағы айқас қатарлар)	0,15-0,2
Көпсітілген қалпындағы талшықты материалдар	0,08-0,1
Электр-техникалық құрылыстар, есептеуіш орталықтар, энергетика объектілері:	
кабельдер жанған кезде;	0,06-0,1
май толтырылған жабдық жанған кезде	0,2-0,3
Көлік объектілері	0,05-0,1
Мұнай мен газды қайта өңдеу объектілері	0,2-0,3
Мұнай және мұнай өнімдерін сақтау объектілері (сұйыққоймаларда)	0,5-1

Ескертпе - 2-кестенің тізбесіне кірмейтін объектілер үшін су беру қарқындылығы өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттаманың талаптарына сәйкес қабылданады, не тәжірибелік түрде анықталады.

3-кесте **Өрт машиналарының тактикалық-техникалық деректері**

Өрт машиналары	Ең үлкен су шығыны, л/с, өртке қарсы қызметтің жеке құрамының саны мынадай болған кезде, адам		
	10	8	5
Суды ең көп беруі 40 л/с және одан артық өрт автосорғысы	21-28	-	-
Суды ең көп беруі 40 л/с және одан артық өрт автоцистернасы	-	14-21	7

1-сурет. Өрттің есептік ауданын анықтау номограммасы
(суретті қағаз мәтінінен қараңыз)

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің
4-қосымшасы

Ішкі өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерін жұмысқа қабілеттілігіне сынау актісі

_____ қ " ____ " _____ 20 ж.

Пайдаланушы-ұйымның атауы _____

Қызмет көрсететін ұйымның атауы _____

Сынақтар жасалған күн және уақыты _____

Мынадай құрамдағы комиссия:

Төраға _____

(лауазымы, ұйымның атауы, Т.А.Ә.)

Комиссия мүшелері _____

(лауазымы, ұйымның атауы, Т.А.Ә.)

ішкі өртке қарсы су құбыры су жіберуге сынақ жүргізді:

(ғимараттың, өрт бөлігінің атауы)

Тіреулер мен өрт крандарының нөмірлері _____

_____ типті өрт кранының
клапаны

_____ типті қол өрт ұңғысы

Өрт түтік құбырының ұзындығы мен диаметрі _____ м, _____ мм

_____ типті өрт
сорғысы

Өрт крандары жабық кезіндегі өрт сорғысының арыны _____ МПа

Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптарына сәйкес:

"үстем" өрт кранының шығыны _____ л/с

(жол берілетін)

"үстем" өрт кранындағы қысым _____ МПа

(жол берілетін)

су жіберуге бір мезгілде сыналатын өрт крандарының саны _____ дана.

Сынау нәтижелері

_____ сағат _____ минуттан _____ сағ _____ мин дейін шаруашылық қажетіне суды ең көп пайдаланатын тәулік кезеңінде ішкі өртке қарсы сумен жабдықтаудың су жіберуі _____ Қазақстан Республикасы аумағында

(жобаның нөмірі мен атауы)

қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптарына сәйкес келетін (сәйкес келмейтін) _____ кем емес л/с құрайды.

Клапандардың бекіту органдары бір шеткі қалыптан екіншісіне қолмен (қосымша техникалық құралдарсыз) ауыстырылады; клапанды ашып-жабатын кемі үш циклден кейін клапандардың бекіту органдары арқылы және штокты тығыздау арқылы ағу болмайды, диафрагмалардың диаметрі жобалық деректерге сәйкес келеді.

Сынау нәтижелері бойынша қорытынды Өрт крандары клапандарының жұмысқа қабілеттілігі Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің, мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттардың және белгіленген тәртіппен бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттардың талаптарына _____

(сәйкес келеді, сәйкес келмейді)

Комиссия Төрағасы _____

— (қолы, Т.А.Ә.)

Комиссия мүшелері _____

— (қолы, Т.А.Ә.)

Су жіберуге ішкі өртке қарсы суды жабдықтауды сынау хаттамасы

_____ қ. " ____ " _____ 20 ж.

Пайдаланушы-ұйымның атауы _____

— _____

— Объектінің атауы _____

— _____

— _____

(ғимарат, өрт бөлігі)

Қызмет көрсететін ұйымның атауы _____

— _____

— _____

Сынақтар жасалған _____ күн мен уақыт

Тіреулердің және сыналатын өрт крандарының нөмірлері _____;

_____ типті өрт кранының клапаны;

_____ типті қол өрт ұңғысы;

Өрт түтік құбырының ұзындығы мен диаметрі _____ м, _____ мм;

_____ типті өрт сорғысы;

Өрт крандары жабық кезіндегі өрт сорғысының арыны _____ МПа

Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің талаптарына сәйкес:

"үстем" өрт қранының шығыны _____ л/с;
(жол берілетін)

"үстем" өрт қранының қысымы _____ МПа;
(жол берілетін)

Су жіберуге бір мезгілде сыналатын өрт қрандарының саны ___ дана

"Үстем" өрт қраны бойынша су жіберуге ішкі өртке қарсы су жабдықтауды сынау нәтижелері

Сынақтардың нөмірі	Гидравликалық сызбаға сәйкес тіреулердің - өрт қрандарының нөмірлері (диаметр)	Шығу саңылауының диаметрі, мм	Түтік құбыр желісінің ұзындығы, м	Қысым, МПа		Талап етілетін шығын, л/с,	Ағынның жинақ бөлігінің талап етілетін биіктігі, м	Сынақтардың нәтижелері
				өлшенген	талап етілетін			

Сынақтардың нәтижелері бойынша қорытындылар

_____ саны _____ дана
(қрандар мен ұңғылардың нөмірлерін көрсету)

(бір кран немесе бірнеше кран бірлесе жұмыс істеген кезде)

жұмыс істеу кезінде ішкі өртке қарсы су жабдықтаудың ең кіші су жіберуі мыналарды құрайды:

қысым _____ МПа;

шығын _____ л/с;

ағынның жинақ бөлігінің биіктігі _____ м;

бұл Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің, мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттардың және белгіленген тәртіппен бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік-құжаттардың талаптарына _____

(сәйкес келеді, сәйкес келмейді)

Сынақтарды жүргізді _____

— (ұйымның атауы, лауазымы, қолы, Т.А.Ә.)

— (ұйымның атауы, лауазымы, қолы, Т.А.Ә.)

Өрт крандарының клапандарын жұмысқа қабілеттілігіне сынау хаттамасы

Пайдаланушы-ұйымның атауы _____

— Объектінің атауы _____

— (ғимарат, өрт бөлігі)

Қызмет көрсетуші ұйымның атауы _____

— Сынақтар жүргізілген күн және уақыт _____

_____ типті өрт кранының клапандары

_____ типті өрт сорғысы

"Үстем" жабық өрт кранындағы қысым _____ МПа.

Өрт крандары клапандарын жұмысқа қабілеттілігіне сынау нәтижелері

Тіреу нөмірі-	Кран диафра-	Диафрагма диаметрі, мм	Клапанды "Ашу-Жабу"	Қымтақтық	Сынақтар-

кран нөмірі	граммасының нөмірі	жол берілетін	өлшенген	циклдерінің саны	(ағудың болуы)	дың нәтижелері

Сынақтардың нәтижелері бойынша қорытынды Өрт крандары клапандарын жұмысқа қабілеттілігіне (клапанның бекіту органын қолмен қосымша техникалық құралдарсыз бір шеткі қалыптан екіншісіне ауыстыру мүмкіндігі, клапанды апудың және жабудың бірнеше циклінен кейін клапанның бекіту органы арқылы немесе штоқты тығыздау арқылы ағудың болмауы және диафрагмалар диаметрінің жобалық деректерге сәйкестігі) сынау нәтижелері Қазақстан Республикасы аумағында қолдануға рұқсат етілген құрылыс нормалары мен ережелерінің, мемлекеттік, мемлекетаралық, халықаралық стандарттардың және белгіленген тәртіппен бекітілген өрт қауіпсіздігі саласындағы нормативтік құжаттардың талаптарына _____

(сәйкес келеді, сәйкес келмейді)
Сынақтар жүргізді _____
(ұйымның атауы, лауазымы, қолы, Т.А.Ә.)

(ұйымның атауы, лауазымы, қолы, Т.А.Ә.)

Зәулім ғимараттардың өртке қарсы аймақтарын (панажайларды) қамтамасыз етуге қажетті құтқару құрылғыларының сандарын анықтау бойынша есептеу тәртібі

1. Төтенше жағдайлар туындаған кезде ғимараттардан адамдарды құтқаруға қажетті құтқару құрылғыларының типі мен саны мынадай факторлар арқылы анықталады:

1) ғимараттағы адамдардың жасы мен денсаулық жағдайын ескеріп, олардың контингенті;

2) есептелген эвакуациялау уақытында әр түрлі себептермен ғимараттан шығу мүмкіндігі жоқ адамдардың саны;

3) адамның алысырақ үй-жайдан құтқару құрылғысына дейінгі қозғалу уақыты;

4) құтқару құрылғысын жұмысқа дайындау уақыты;

5) құтқару құрылғысындағы(мен) бірінші адамның түсу уақыты, мин;

6) құтқару құрылғысының өткізу қабілеті;

7) құтқаруды жүргізудің шекті жол берілетін уақыты.

2. Есептеу кезінде мынадай шарт орындалуға тиіс:

$$N \leq N_{\text{есепт}} \quad (1)$$

мұнда, N - штаттық режимде ғимараттан шығуға мүмкіндігі жоқ адамдардың саны немесе ғимараттың ең үлкен ықтимал сыйымдылығының 10 %, адам;

$N_{\text{есепт}}$ - биіктен құтқару құралдарымен эвакуациялануы мүмкін, (2) формула бойынша анықталатын адамдардың есептік саны.

$$N_{\text{есепт}} = n_1 Q_1 t_1 + n_2 Q_2 t_2 + n_3 Q_3 t_3 + \dots + n_i Q_i t_i \quad (2)$$

мұнда, n_i - бір типті құтқару құрылғыларының саны;

Q_i - белгілі бір типті құтқару құрылғысының өткізу қабілеті, адам/мин;

t_i - (3) формула бойынша анықталатын белгілі бір типті, мин, құтқару құрылғысына арналған құтқару жүргізудің шектік жол берілетін уақыты.

$$t_i = t_{\text{құтқ}} - (t_{\text{қозғ}} + t_{\text{дайын}} + t_{\text{түсу}}) \quad (3)$$

мұнда, $t_{\text{құтқ}}$ - өрттің қауіпті факторлары құтқарылатын адамдар тұрған аймақтағы сыни мәндерге жеткізіп үлгірмейтін құтқару уақыты (өрттің қауіпті факторларының ең болмаса біреуінің ақаулық мәні болғанға дейін есептік жолмен анықталады);

$t_{\text{қозғ}}$ - бастапқы қалыптан ең алыс құтқару құрылғысына дейін адамның қозғалу уақыты, мин;

$t_{\text{дайынд}}$ - құтқару құрылғысын жұмысқа дайындау уақыты, мин;

$t_{\text{түсу}}$ - құтқару құрылғысындағы (мен) бірінші адамның түсу уақыты, мин.

3. Мүмкіндігінше қауіпті аймақта тұрған адамдардың санын анықтау керек, $N = 0,1 N_{\text{коғ}}$ қабылдауға және ғимараттың ең үлкен сыйымдылық мүмкіндігінен адамдардың 10 % құтқару мүмкіндігін қамтамасыз ететін құтқару құрылғыларының санын белгілеуге жол беріледі.

4. Есептеу кезінде көлденең жолмен және баспалдақпен адамның қозғалу жылдамдығы 60 м/мин тең болып, ал баспалдақпен жоғары 30 м/мин болып қабылданады.

5. Нормативтік және (немесе) техникалық құжаттамада берілген құтқару құрылғыларының өткізу қабілетінің ең үлкен мәндері, есептеу кезінде 1,5 есе азайту ұсынылады.

6. Құтқару құрылғысын алдын ала таңдау кезінде (құрылғылар топтары) осы қосымшаның 1-суретін пайдалану ұсынылады.

1-сурет. Әр түрлі типті биіктіктен адамдарды құтқаруға арналған құрылғыларды қолданудың болжалды саласы (ұшу аппараттары мен дәстүрлі емес құтқару құрылғыларынан басқа)

(1-суретті қағаз мәтінінен қараңыз)

Ескертпе - Абцисс осі бойынша құрылғылардың орташа өндірушілігі, ординат осі бойынша құрылғылардың әрбір нақты типі үшін жол берілетін орташа түсу биіктігі көрсетілген. Биіктіктен құтқару құрылғысының жұмыс саласы бөлінген облыс ішінде қорытындыланған.

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің 6-қосымшасы

Өрт сөндіргіштердің техникалық қызмет көрсетілуі нәтижелері бойынша толтырылатын құжаттардың үлгілері

1. Өрт сөндіргішке арналған пайдалану паспорты

1. Өрт сөндіргішке берілген нөмір _____
2. Өрт сөндіргіштің пайдалануға берілген күні _____
3. Өрт сөндіргіштің орнатылған орны _____
4. Өрт сөндіргіштің типі мен маркасы _____
5. Өрт сөндіргішті дайындаушы-зауыт _____
6. Зауыттық номері _____
7. Өрт сөндіргіштің дайындалған күні _____

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің 7-қосымшасы

1-кесте Тыныс алу аппараттары баллондарын, оқшаулаушы типті өзін-өзі құтқарғыштарды және өкпеге жасанды ауа беру

аппараттарын толтыруға арналған қысылған ауаға қойылатын талаптар

Көрсеткіштің атауы	Мәні
Көміртек тотығының болуы, мг/дм ³ , артық емес	0,03
Азот тотығының болуы, мг/дм ³ , артық емес	0,0016
Көмірсутектерінің болуы (жинақтық), мг/дм ³ , артық емес	0,1
Көміртек қос тотығының болуы, %, артық емес	0,06
Оттегінің болуы, %, артық емес	21,0
Ылғалдың болуы, мг/м ³ , артық емес	35,0

2-кесте Газ тәрізді оттегіге және химиялық әктасты

сіңіргішке қойылатын талаптар

Заттың атауы	Көрсеткіштің атауы	Мәні
Газ тәрізді медициналық оттегі	Оттегінің көлемдік үлесі, %, кем емес	99,5
Химиялық әктасты сіңіргіш	Байланысқан СО ₂ салмақ үлесі, %, артық емес	4,0
	Ылғалдың салмақ үлесі, %	16-дан 21 дейін
	Иіс	жоқ

"Объектілерді қорғау үшін өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламентінің 8-қосымшасы

Үйлестірілген стандарттардың және нормативтік құжаттардың тізбесі

- 1) ҚР СТ ГОСТ Р 12.4.026-2002 "Сигнал беру түстері, қауіпсіздік белгілері және сигнал беру таңбасы. Жалпы техникалық шарттар және техникалық шарттар мен қолданылу тәртібі";
- 2) ҚР СТ 1088-2003 "Өрт қауіпсіздігі. Терминдер мен анықтамалар";
- 3) ҚР СТ 1166-2002 "Өрт техникасы. Жіктеу. Терминдер мен анықтамалар";
- 4) ҚР СТ 1167-2002 "Өрт автоматикасы. Жіктеу. Терминдер мен анықтамалар";

- 5) ҚР СТ 1174-2003 "Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасы. Негізгі түрлері. Орналастыру және қызмет көрсету";
- 6) ҚР СТ 1187-2003 "Өрт хабарлағыштары. Жіктеу. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 7) ҚР СТ 1188-2003 "Өрт жылу хабарлағыштары. Өрт қауіпсіздігінің техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 8) ҚР СТ 1189-2003 "Хабар берудің және эвакуациялауды басқарудың өрт техникалық құралдары. Жіктеу. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 9) ҚР СТ 1233-2004 "Өрт түтін хабарлағыштары. Оптикалық-электрондық желілік. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 10) ҚР СТ 1234-2004 "Өрт түтін хабарлағыштары. Оптикалық-электрондық нүктелі. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 11) ҚР СТ 1235-2004 "Өрт түтін хабарлағыштары. Радиоизотоптық. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 12) ҚР СТ 1236-2004 "Мекенжайлық өрт сигнал беру жүйелері. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 13) ҚР СТ 1298-2004 "Өрт автономдық хабарлағыштары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 14) ҚР СТ 1299-2004 "Газды өрт хабарлағыштары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 15) ҚР СТ 1300-2004 "Өрт жалын хабарлағыштары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 16) ҚР СТ 1301-2004 "Өрт қол хабарлағыштары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 17) ҚР СТ 1302-2004 "Автоматты ұнтақты өрт сөндіру қондырғылары. Модульдер, жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 18) ҚР СТ 1491-2006 "Өрт түтік құбырлы құтқару құрылғылары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 19) ҚР СТ 1492-2006 "Жоғарғы жылу әсерлерінен өрт сөндірушілерді арнайы қорғау киімі. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 20) ҚР СТ 1493-2006 "Оқшаулаушы типті өрт сөндірушілердің арнайы қорғау киімі. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 21) ҚР СТ 1494-2006 "Өрт арқан-түсіру құрылғылары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 22) ҚР СТ 1495-2006 "Өрт сөндірушінің жауынгерлік киімі. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";
- 23) ҚР СТ 1599-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілерді жеке қорғау құралдары. Қысылған ауасы бар тыныс алу аппараттары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

24) ҚР СТ 1600-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Тыныс алу және көру ағзаларын жеке қорғау құралдары. Оқшаулауыш типті өзін-өзі құтқарғыштар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

25) ҚР СТ 1601-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілердің жеке қорғау құралдары. Қысылған ауасы бар тыныс алу аппараттары. Баллондар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

26) ҚР СТ 1602-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілердің жеке қорғау құралдары. Оттегілік оқшаулауыш газқағарлар мен шаңтұтқыштар. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

27) ҚР СТ 1603-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Тыныс алу ағзаларын жеке қорғау құралдары. Өкпеге жасанды ауа беру аппараттары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

28) ҚР СТ 1604-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілердің тыныс алу ағзаларын жеке қорғау құралдары. Беттік бөліктер. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

29) ҚР СТ 1605-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілердің жеке қорғау құралдары. Өрт сөндірушілердің арнайы қорғау аяқ киімі. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

30) ҚР СТ 1606-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндірушілердің қолдарын жеке қорғау құралдары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

31) ҚР СТ 1607-2006 "Өрт сөндіру техникасы. Көбікті өрт сөндіру қондырғылары. Сұйыққоймалардың қабаттап сөндіруге арналған төмен еселі көбігі генераторлары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

32) ҚР СТ 1709-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Жеке қорғау құралдары. Өрт каскалары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

33) ҚР СТ 1710-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт құтқару құралдары. Өрт карабині. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

34) ҚР СТ 1711-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіру жабдығы. Өрт сөндіруге арналған қосу бастары. Өрт қауіпсіздігінің техникалық талаптары. Сынау әдістері";

35) ҚР СТ 1712-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерінің жабдығы. Крандардың өрт клапандары. Өрт қауіпсіздігінің техникалық талаптары. Сынау әдістері";

36) ҚР СТ 1713-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт құтқару құралдары. Өрт сөндіру белдіктері. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

37) ҚР СТ 1714-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіру жабдығы. Арынды Өрт сөндіру түтік құбыры. Өрт қауіпсіздігінің техникалық талаптары. Сынау әдістері";

38) ҚР СТ 1715-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Тыныс алу және көру ағзаларын жеке қорғау құралдары. Сүзетін типті өзін-өзі құтқарғыштар. Жалпы техникалық талаптар";

39) ҚР СТ 1716-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіру жабдығы. Ауа-көбік өрт сөндіру ұңғылары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

40) ҚР СТ 1717-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіру жабдығы. Біріктірілген лафеттік өрт сөндіру ұңғылары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

41) ҚР СТ 1718-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіру жабдығы. Қол өрт сөндіру ұңғылары. Жалпы техникалық талаптар. Сынау әдістері";

42) ҚР СТ 1719-2007 "Өрт сөндіру техникасы. Өртке қарсы сумен жабдықтау жүйелерінің жабдығы. Өрт сөндіру шкафтары. Өрт қауіпсіздігінің техникалық талаптары. Сынау әдістері";

43) ГОСТ 2.601-95 "Құрастырылымдық құжаттаманың бірыңғай жүйесі. Пайдалану құжаттары";

44) ГОСТ 4.99-83 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Өрттерді сөндіруге арналған көбіктүзгіштер. Көрсеткіштердің атауізімі";

45) ГОСТ 4.106-83 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Газды өрт сөндіретін құрамдар. Көрсеткіштердің атауізімі";

46) ГОСТ 4.107-83 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Өрт сөндіру ұнтақтары. Көрсеткіштердің атауізімі";

47) ГОСТ 4.132-85 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Огнетушители. Көрсеткіштердің атауізімі";

48) ГОСТ 4.188-85 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Средства охранной , пожарной и охранно-пожарной сигнализации. Көрсеткіштердің атауізімі";

49) ГОСТ 4.331-85 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Өрт сөндіру мотосорғыштар. Көрсеткіштердің атауізімі";

50) ГОСТ 4.332-85 "Өнім сапасы көрсеткіштерінің жүйесі. Өрт сөндіру Өрт сөндіру автомобильдері. Көрсеткіштердің атауізімі";

51) ГОСТ 12.1.004-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Өрт қауіпсіздігі. Жалпы талаптар";

52) ГОСТ 12.1.005-88 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Жұмыс аймағы ауасына қойылатын жалпы санитарлық-гигиеналық талаптар";

53) ГОСТ 12.1.012-2004 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Діріл қауіпсіздігі. Жалпы талаптар";

54) ГОСТ 12.1.018-93 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Статикалық электрдің өрт-жарылыс қауіпсіздігі. Жалпы талаптар";

55) ГОСТ 12.1.026-80 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Шу. Дыбыс тарататын жазықтықта еркін дыбыстық өрісте шу шығару көздерінің шуыл сипаттамаларын анықтау. Техникалық әдіс";

56) ГОСТ 12.1.027-80 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Шу. Реверберациялық үй-жайдағы шу шығару көздерінің шуыл сипаттамаларын анықтау. Техникалық әдіс";

57) ГОСТ 12.1.028-80 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Шу. Шу шығару көздерінің шуыл сипаттамаларын анықтау. Болжалды әдіс";

58) ГОСТ 12.1.114-82 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Өрт сөндіру машиналары мен жабдығы";

59) ГОСТ 12.2.003-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Өндірістік жабдық. Жалпы қауіпсіздік талаптары";

60) ГОСТ 12.2.007.0-75 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Электр техникалық бұйымдар. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары";

61) ГОСТ 12.2.010-75 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Пневматикалық қол машиналары. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары";

62) ГОСТ 12.2.013.0-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Электр қол машиналары. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары и методы испытаний";

63) ГОСТ 12.2.013.1-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Электр қол машиналары. Қауіпсіздіктің жеке талаптары және бұрғылау машиналарын сынау әдістері";

64) ГОСТ 12.2.013.6-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Электр қол машиналары. Қауіпсіздіктің нақты талаптары және балғалар мен перфораторды сынау әдістері";

65) ГОСТ 12.2.013.8-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Электр қол машиналары. Қауіпсіздіктің нақты талаптары және қайшыларды сынау әдістері";

66) ГОСТ 12.2.040-79 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Көлемді гидрожетектер және майлау жүйелері. Құрастырылымға қойылатын қауіпсіздіктің жалпы талаптары";

67) ГОСТ 12.3.001-85 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Пневможетектер. Құрастыруға, сынауға және пайдалануға қойылатын қауіпсіздіктің жалпы талаптары";

68) ГОСТ 12.3.006-75 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Су құбыры және кәріз құрылыстары мен желілерін пайдалану. Қауіпсіздіктің жалпы талаптары";

69) ГОСТ 12.3.023-80 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Алмас құралмен өңдеу процестері. Қауіпсіздік талаптары";

70) ГОСТ 12.3.046-91 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Автоматты өрт сөндіру қондырғылары. Жалпы техникалық талаптар";

- 71) ГОСТ 12.4.012-83 "Еңбек қауіпсіздігі стандарттары жүйесі. Діріл. Жұмыс орындарында дірілді өлшеу және бақылау құралдары. Техникалық талаптар";
- 72) ГОСТ 15.001-88 "Өндіріске өнімді әзірлеу және қою жүйесі. Өндірістік-техникалық мақсаттағы өнімдер";
- 73) ГОСТ 2071-69 "Өрт түтік құбырларына арналған қысқыштар. Техникалық шарттар";
- 74) ГОСТ 2171-90 "Түсті металдардан және қорытпалардан жасалған тетіктер, бұйымдар, шала өнімдер және дайындамалар. Марканың белгісі";
- 75) ГОСТ 2405-88 "Манометрлер, вакуумметрлер, мановакуумметрлер, арынөлшегіштер, тартқышөлшегіштер және тартқыш-арынөлшегіштер. Жалпы техникалық шарттар";
- 76) ГОСТ 4666-75 "Құбыржолы арқауы. Таңбалау және ерекше бояу";
- 77) ГОСТ 5398-76 "Арқауланбаған тоқыма каркасы бар арынды-сорғыш резеңке түтік құбырлар. Техникалық шарттар";
- 78) ГОСТ 6557-89 "Өрт қосу арқаулығына арналған резеңке сақиналар. Техникалық шарттар";
- 79) ГОСТ 6755-88 "ХП-И химиялық әктасты сіңіргіш. Техникалық шарттар";
- 80) ГОСТ 7016-82 "Сүректен және ағаш материалдарынан жасалған бұйымдар. Бетінің кедір-бұдырлығы параметрлері";
- 81) ГОСТ 7040-93 "Өрт құтқару белдігі. Техникалық шарттар";
- 82) ГОСТ 7041-71 "Өрт карабині. Техникалық шарттар";
- 83) ГОСТ 7183-93 "Көбік араластырғыштар. Техникалық шарттар";
- 84) ГОСТ 7498-93 "Өрт гидроэлеваторы. Техникалық шарттар";
- 85) ГОСТ 7499-95 "Өрт бағаны. Техникалық шарттар";
- 86) ГОСТ 7877-75 "Синтетикалық жіптерден жасалған резеңкеленген арынды өрт түтік құбырлары. Жалпы техникалық шарттар";
- 87) ГОСТ 8037-93 "Түтік құбырлы таралымдар. Техникалық шарттар";
- 88) ГОСТ 8220-85 "Жер асты өрт гидранттары. Техникалық шарттар";
- 89) ГОСТ 8554-89 "Өрт сөндіру техникасы. Мотосорғыштар. Қабылдау және сынау әдістері";
- 90) ГОСТ 8556-72 "Ағаш қол өрт сатылары. Техникалық шарттар";
- 91) ГОСТ 8769-75 "Автомобильдердің, автобустардың, троллейбустардың, тракторлардың, тіркемелер мен жартылай тіркемелердің жарық беретін сыртқы аспаптары. Саны, орналасуы, түсі, көру бұрыштары";
- 92) ГОСТ 8856-72 "Газ-жалынмен өңдеуге арналған аппаратура. Жанғыш газдардың қысымы";
- 93) ГОСТ 9029-95 "Біріктірілген лафеттік өрт ұңғылары. Техникалық шарттар";

- 94) ГОСТ 9544-93 "Бекітетін құбыржолы арқауы. Бекітпелердің қымтақтық нормалары";
- 95) ГОСТ 9923-80 "Қол өрт ұңғысы. Техникалық шарттар";
- 96) ГОСТ 11101-93 "Ауа-көбік ұңғылары. Техникалық шарттар";
- 97) ГОСТ 11516-94 "1000 В айнымалы токқа дейін және 1500 В тұрақты токқа дейін кернеуде жұмыс істеуге арналған қол құралдары. Жалпы талаптар және сынау әдістері";
- 98) ГОСТ 12962-93 "Орташа еселі көбік генераторлары. Техникалық шарттар";
- 99) ГОСТ 12963-93 "Сору торлары. Техникалық шарттар";
- 100) ГОСТ 14202-69 "Өнеркәсіптік кәсіпорындардың құбыржолдары. Таныту бояуы, ескерту белгілері мен таңбалау қалқандары";
- 101) ГОСТ 14279-79 "Түтік құбырлы су жинағыш. Техникалық шарттар";
- 102) ГОСТ 14286-69 "Өрт қосу арқаулығына арналған кілттер. Техникалық шарттар";
- 103) ГОСТ 14630-80 "Шашыратқыш және шашу құрылғысы бар суарғыштар. Жалпы техникалық шарттар";
- 104) ГОСТ 15150-69 "Машиналар, аспаптар және басқа техникалық бұйымдар . Әр түрлі климаттық аудандар үшін орындау. Сыртқы ортаның климаттық факторларының әсер ету бөлігіндегі санаттары, пайдалану шарттары, сақтау және тасымалдау";
- 105) ГОСТ 16514-96 "Көлемдік гидрожетектер. Гидроцилиндрлер. Жалпы техникалық талаптар";
- 106) ГОСТ 16519-78 "Қол машиналары. Діріл параметрлерін өлшеу әдістері";
- 107) ГОСТ 16714-71 "Механикаландырылмаған қол өрт құралы. Техникалық шарттар";
- 108) ГОСТ 17187-81 "Шуөлшегіштер. Жалпы техникалық шарттар және сынау әдістері";
- 109) ГОСТ 17770-86 "Қол машиналары. Діріл сипаттамаларына қойылатын талаптар";
- 110) ГОСТ 19596-87 "Күректер. Техникалық шарттар";
- 111) ГОСТ 19862-87 "Пневможетектер. Параметрлерді өлшеу әдістері";
- 112) ГОСТ 21392-90 "Жедел қызметтердің автомобильдер, автобустары және мотоциклдері. Түсті графикалық сызбалар, тану белгілері, жазбалар, арнайы жарық және дыбыс сигналдары. Жалпы талаптар";
- 113) ГОСТ 21752-76 "Адам-машина" жүйесі. Басқару тегершіктері мен штурвалдары. Жалпы эргономикалық талаптар";
- 114) ГОСТ 21753-76 "Адам-машина" жүйесі. Басқару иінтіректері. Жалпы эргономикалық талаптар";

- 115) ГОСТ 22522-91 "Өрт радиоизотоптық хабарлағыштар. Жалпы техникалық шарттар";
- 116) ГОСТ 23466-79 "Өрт автосатылары. Жалпы техникалық шарттар";
- 117) ГОСТ 26938-86 "Өрт сөндіру техникасы. Сөндіру автомобильдері. Жалпы техникалық шарттар";
- 118) ГОСТ 27331-87 "Өрт сөндіру техникасы. Өрттерді жіктеу";
- 119) ГОСТ 27586-88 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіргіштер. Жалпы техникалық шарттар";
- 120) ГОСТ 27877-88 "Өрт сөндіру техникасы. Мотосорғыштар. Жалпы техникалық шарттар";
- 121) ГОСТ 28130-89 "Өрт сөндіру техникасы. Өрт сөндіргіштер, өрт сөндіру және сигналын беру қондырғылары. Шарттық графикалық белгілер";
- 122) ГОСТ 28352-89 "Өрт жабдығына арналған қосу бастары. Типтері, негізгі параметрлері мен өлшемдері";
- 123) ГОСТ 30682-2000 "Электр қол машиналары. Қауіпсіздіктің жеке талаптары және дискі аралары мен диск пышақтарын сынау әдістері";
- 124) ISO 3941:2007 "Өрттер. Жіктеу";
- 125) ISO 4642:1978 "Резеңке бұйымдар. Бүктелмейтін өрт түтік құбыры";
- 126) ISO 5923:1989 "Өрттен қорғау. Өрт сөндіретін заттар. Көміртек қос тотығы";
- 127) ISO 6182-1:2004 "Өрттерден қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 1-бөлім. Спринклерлерді сынау талаптары мен әдістері";
- 128) ISO 6182-2:2005 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 2-бөлім. Сигналдық су клапандарын, теңгеру камераларын және гидравликалық жетегі бар сигнал беру құрылғыларын сынау талаптары мен әдістері";
- 129) ISO 6182-3:2005 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 3-бөлім. Құбыржолдарындағы ауа бақылау клапандарын сынау талаптары мен әдістері";
- 130) ISO 6182-4:1993 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 4-бөлім. Жылдам ашылатын құрылғыларды сынау талаптары мен әдістері";
- 131) ISO 6182-5:2006 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 5-бөлім. Су берудің автоматты реттеу клапандарын сынау талаптары мен әдістері";
- 132) ISO 6182-6:2006 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 6-бөлім. Кері клапандарды сынау талаптары мен әдістері";
- 133) ISO 6182-7:2004 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 7-бөлім. Ерте сөндірілетін жылдам әрекет ететін спринклерлерді сынау талаптары мен әдістері (ESFR.)";

134) ISO 6182-8:2006 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 8-бөлім. Жұмыс басталғанға дейін ауа сигнал беру клапандарын сынау талаптары мен әдістері";

135) ISO 6182-9:2005 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 9-бөлім. Су тұманын шашыратуға арналған шүмекті сынау талаптары мен әдістері";

136) ISO 6182-10:2006 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 10-бөлім. Тұрмыстық спринклерлерді сынау талаптары мен әдістері";

137) ISO 6182-11:2003 "Өрттен қорғау. Автоматты спринклерлік жүйелер. 11-бөлім. Құбырлық аспаларды сынау талаптары мен әдістері";

138) ISO 6183:1990 "Өрттен қорғауға арналған жабдық. Ғимараттарда пайдаланылатын көміртек диоксидін қолданып өрт сөндіруге арналған стационарлық қондырғылар. Жобалау және орнату";

139) ISO 6309:1987 "Өрттен қорғау. Қауіпсіздік белгілері";

140) ISO 6790:1986 "Өрттен қорғау құралдары және отпен күресу. Өрттен қорғау жоспарларына арналған шартты графикалық белгілер. Техникалық шарттар";

141) ISO 7203-1:1995 "Өрт сөндіру құралдары. Көбікконцентраттар. 1-бөлім. Сумен араласпайтын сұйықтықтарды жоғары жағылатын, көбіктенуі төмен көбікконцентраттарына арналған техникалық шарттар";

142) ISO 7203-2:1995 "Өрт сөндіру құралдары. Көбікконцентраттары. 2-бөлім. Сумен араласпайтын сұйықтықтарды жоғары жағылатын, көбіктенуі орташа және жоғары көбікконцентраттарына арналған техникалық шарттар";

143) ISO 7203-3:1999 "Өрт сөндіру құралдары. Көбікконцентраттары. 3-бөлім. Сумен араласатын сұйықтықтарды жоғары жағылатын, көбіктенуі төмен көбікконцентраттарына арналған техникалық шарттар";

144) ISO 8421-2:1987 "Өрттен қорғау. Сөздік. 2-бөлім. Өртке қарсы жабдық";

145) ISO 8421-3:1989 "Өрттен қорғау. Сөздік. 3-бөлім. Отты анықтау және сигнал беру";

146) ISO 8421-4:1990 "Өрттен қорғау. Сөздік. 4-бөлім. Өрт сөндіруге арналған жабдық";

147) ISO 8421-5:1988 "Өрттен қорғау. Сөздік. 5-бөлім. Түтінді анықтау";

148) ISO 8421-6:1987 "Өрттен қорғау. Сөздік. 6-бөлім. Эвакуация және құтқару құралдары";

149) ISO 11602-1:2000 "Өрттен қорғау. Ауыспалы және дөңгелекті өрт сөндіргіштер. 1-бөлім. Таңдау және орнату";

150) ISO 11602-2:2000 "Өрттен қорғау. Ауыспалы және дөңгелекті өрт сөндіргіштер. 2-бөлім. Бақылауға алу және қызмет көрсету";

- 151) ISO 11613:1999 "Өрт сөндірушілердің қорғау киімі. Зертханалық сынау әдістері және пайдалану талаптары";
- 152) ISO 12239:2003 "Отты анықтау және өрт сигналын беру жүйелері. Түгін өрт сигналы";
- 153) ISO 14557:2002 "Өрт шлангтары. Резеңке және пластмасса сорғыш шлангтер және жинақтағы шлангтер";
- 154) ISO 15383:2001 "Өрт сөндірушілерге арналған қорғау қолғаптары. Зертханалық сынау әдістері мен жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар";
- 155) ISO 15384:2003 "Өрт сөндірушілерге арналған қорғау киімі. Зертханалық сынау әдістері және Ормандардағы және ауыл шаруашылығы екпе ағаштарындағы өрттерді сөндіруге арналған қорғау киімдерінің пайдалану сипаттамаларына қойылатын талаптар";
- 156) ISO 15538:2001 "Өрт сөндірушілерге арналған қорғау киімі. Сәуле шашатын сыртқы беті бар қорғау киімінің жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар";
- 157) СН РК 2.02-11-2002 "Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты өрт сигналы жүйелерімен, өрт сөндірудің және өрт туралы адамдарға хабарлаудың автоматты қондырғыларымен жабдықтау нормалары";
- 158) СН РК 2.02-30-2005 "Өртке қарсы қызмет органдары объектілерін жобалау нормалары";
- 159) МСН 2.02-02-2004 "Орман материалдары қоймалары. Өртке қарсы нормалар";
- 160) СНМЕ 2.05.07-91 "Өнеркәсіптік көлік";
- 161) СНМЕ 2.11.01-85 "Қойма ғимараттары";
- 162) СНМЕ 2.11.03-93 "Мұнай және мұнай өнімдері қоймалары. Өртке қарсы нормалар";
- 163) СНМЕ II-89-80 "Өнеркәсіп кәсіпорындарының бас жоспарлары";
- 164) СНМЕ II-97-76 "Ауылшаруашылығы кәсіпорындарының бас жоспарлары";
- 165) СНМЕ РК 2.02-15-2003 "Ғимараттар мен құрылыстардың өрт автоматикасы";
- 166) СНМЕ РК 3.02-15-2001 "Қоғамдық құрылыстар мен ғимараттар";
- 167) СНМЕ РК 3.02-43-2007 "Тұрғын үй ғимараттар";
- 168) СНМЕ РК 4.01-02-2001 "Сумен жабдықтау. Сыртқы желілер мен құрылыстар";
- 169) СНМЕ РК 4.01-41-2006 "Ғимараттардың ішкі су құбыры және кәрізі";
- 170) ЭОЕ-2003 "Қазақстан Республикасы электр қондырғыларын орнату ережелері";

171) СанЕмН 5.01.030.03 "Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі санитарлық-гигиеналық талаптар";

172) СЕ 2.6.1.758 "Сәуле шашуды иондайтын санитарлық ережелер. Радиациялық қауіпсіздік. Радиациялық қауіпсіздік нормалары";

173) "Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарды орнату және қауіпсіз пайдалану ережелері", Қазақстан Республикасы Өнеркәсіпте жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді қадағалау және тау-кен қадағалау жөніндегі мемлекеттік комитеті 1994 жылы 21 сәуірде бекітті;

174) "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің өртке қарсы қызмет бөлімшелерінде еңбек қорғау жөніндегі ережелерді" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2005 жылғы 12 мамырдағы N 148 бұйрығымен бекітілді;

175) "Өртке қарсы қызмет органдарының техникалық қызмет жөніндегі тәлімгері" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің Төтенше жағдайлар саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау комитеті төрағасының 2005 жылғы 7 шілдедегі N 170 бұйрығымен бекітілді;

176) "Өрт түтік құбырларын пайдалану және жөндеу жөніндегі нұсқаулық" Қазақстан Республикасы ТЖМ Төтенше жағдайлар саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау комитеті төрағасының 2005 жылғы 12 қыркүйектегі N 250 бұйрығымен бекітілді;

177) "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігінің өртке қарсы қызмет бөлімдері мен гарнизондарының жеке құрамын дайындау бағдарламасы" Қазақстан Республикасы ТЖМ Төтенше жағдайлар саласында мемлекеттік бақылау және қадағалау комитеті төрағасының 2005 жылғы 28 қыркүйектегі N 267 бұйрығымен бекітілді;

178) "Қазақстан Республикасы ТЖМ өртке қарсы қызмет органдарының газ-түтін қорғау қызметі бойынша тәлім" Қазақстан Республикасы ТЖМ мемлекеттік бақылау және қадағалау комитеті төрағасының 2005 жылғы 28 қыркүйектегі N 268 бұйрығымен бекітілді.